

AHOs styre

Dato: 28.10.2020 00:00

Sted: Voksenåsen

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil +4797079420 evt.
på e-post Ole.Gustavsen@aho.no.
Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 27.10.2020

For leder i AHOs styre ,

Ole Edvard Gustavsen
Rektor

Saksliste

Orienteringssaker

53/20 Protokoll AHOs styremøte 09.09.2020	3
54/20 Rektors rapport til styret	7
55/20 Status budsjett 2021	9
56/20 Driftsregnskap for september 2020	11
57/20 Statsbudsjettet for 2021	13
58/20 Arealsituasjonen ved AHO	15
59/20 Korona info	17
60/20 Årsplan for styrets arbeid	21
61/20 Referatsaker	24
62/20 Eventuelt	27

Vedtakssaker

63/20 Budsjett 2022- innspill til satsning utenfor rammen	28
64/20 Årsrapport for studiekvalitet	29
65/20 Årsrapport om informasjonssikkerhet	98
66/20 Faglig organisering	111
67/20 Opprettelse av erfaringsbasert master i systemorientert design	149
68/20 Kallelse førsteamanuensis II innen økologi - Siri Lie Olsen	166

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 53/20 Protokoll AHOs styremøte 09.09.2020

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Randi Stene
Arkivnummer	16/00489-188
Vedlegg:	Protokoll AHOs styremøte 09.09.2020

Vedlagt protokoll styremøte 9. september 2020.

Protokoll AHOs styremøte

Dato: 09.09.2020 kl. 12:00-15.00
Sted: AHO ZOOM

Til stede: Gunnar B. Kvaran
Hege Schøyen Dillner
Bård Vegar Solhjell
Mathilde Aggebo
Lisa Ann Cooper
Gro Bonesmo
Solveig Sandness
Peter Hemmersam
Lone Sjøli
Geir Jarle Jensen
Carl Magnus Gunnar Traberg
Mats Georg Syvertsen Sjøfting
Ole Gustavsen
Randi Stene

Møtende varamedlemmer: Geir Jarle Jensen for Reier Møll Schoder, Lone Sjøli for Kai Reaver

Forfall: Reier Møll Schoder, Kai Reaver

Andre tilstedeværende: Rachel Troye i sak 42/20, Vegar Balstad i sak 43/20

Referent: Randi Stene

Sakskart

Side

Saksnr.	Orienteringssaker	
Sak 40/20	Protokoll AHOs styremøte 17.06.2020	2
Sak 41/20	Rektors rapport til styret	2
Sak 42/20	AHO 75 år – jubileumsprogram	2
Sak 43/20	Driftsregnskap per juli 2020	2
Sak 44/20	Årsrapport for læringsmiljøutvalget studieåret 2019/2020	2
Sak 45/20	Ansettelsesprosesser ved Institutt for arkitektur	2

Sak 46/20	Handlingsplan for forskningskvalitet	2
Sak 47/20	Årsplan for styrets arbeid	2
Sak 48/20	Referatsaker	2
Sak 49/20	Eventuelt	3
Saksnr.	Vedtakssaker	
Sak 50/20	Budsjett 2021 - prosess og revisjon i modell	3
Sak 51/20	Forlengelse av midlertidige fullmakter og forskrifter	3
Sak 52/20	Etatsyring 2020: endelig tilbakemelding på ambisjoner og måloppnåelse	3

Oslo, 09.09.2020
Ole Gustavsen

Orienteringssaker

40/20 Protokoll AHOs styremøte 17.06.2020

41/20 Rektors rapport til styret

42/20 AHO 75 år – jubileumsprogram

43/20 Driftsregnskap per juli 2020

44/20 Årsrapport for læringsmiljøutvalget studieåret 2019/2020

45/20 Ansettelsesprosesser ved Institutt for arkitektur

46/20 Handlingsplan for forskningskvalitet

Styret tar handlingsplan til orientering og ber om å få den tilbake når de er ferdig behandlet.

47/20 Årsplan for styrets arbeid

48/20 Referatsaker

Vedlegg:

Referat Undervisningsutvalgets møte 22. juni 2020

49/20 Eventuelt

Vedtakssaker

50/20 Budsjett 2021 - prosess og revisjon i modell

Vedlegg:

Beskrivelse av modell

Vedtak

Styret slutter seg til den foreslåtte budsjettprosessen for 2021.

Styret tar forslagene til justeringer i budsjettfordelingsmodellen til etterretning og ber om å få forslag til endelig budsjettmodell til behandling i oktober.

51/20 Forlengelse av midlertidige fullmakter og forskrifter

Vedlegg:

Midlertidig delegasjonsreglement som supplement til delegasjonsreglement godkjent 12

Midlertidige forskrift om doktorgradsutdanning

Midlertidig forskrift til forskrift om opptak

Vedtak

Styret vedtar at midlertidig delegasjonsreglement og Forskrift til forskrift for graden ph.d. ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo forlenges til 1. februar 2021.

Styret vedtar endring i Forskrift til forskrift om opptak, studier og eksamen ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, samt at denne forlenges til 1. februar 2021.

52/20 Etatsyring 2020: endelig tilbakemelding på ambisjoner og måloppnåelse

Vedlegg:

Etatsstyring 2020 tilbakemelding på ambisjoner og måloppnåelse .pdf

Skriftlig tilbakemelding AHO 2020

Oppfølging av etatsstyring

Vedtak

Styret ber om at AHO følger opp tiltak knyttet til etatsstyringen.

Protokoll godkjent

Gunnar B. Kvaran, styreleder

Dato, 10.09. 2020

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 54/20 Rektors rapport til styret

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Ole Edvard Gustavsen
Arkivnummer	20/00688-1

Organisasjonsjusteringer i administrasjonen

Helga Hyldmo Raneshar har sagt opp sin stilling som seksjonssjef i Seksjon for digitalisering, ressursforvaltning og HRM for å tiltre som direktør for Brageteateret 1. februar 2021.

Seksjonen ble etablert i forbindelse med den administrative omorganiseringen som ble implementert per 1. april 2019. I forbindelse med at Helga fratrer stillingen er det naturlig å vurdere om det er behov for justeringer i den administrative organiseringen.

Det er ikke gjennomført en systematisk evaluering av den administrative organiseringen, men det har vært diskusjoner både knyttet til lederspennet i seksjonen som i dag har 23 ansatte kombinert med stor bredde i porteføljen til seksjonen. Med bakgrunn i nye studieplasser for design, vil antall ansatte i seksjonen øke de nærmeste årene (om lag 6-7 årsverk). Det ligger også mange store tunge prosjekter i seksjonen fremover med campus, digitalisering og styrking av administrative støttetjenester.

Det vil også være naturlig å se den totale administrative organiseringen knyttet opp mot den faglige organiseringen. Det vil derfor bli arbeidet med midlertidige løsninger i perioden mellom Helgas fratreden og et endelig vedtak i saken knyttet til faglig organisering.

AHO feirer sitt 75 år jubileum skoleåret 2020 / 2021

AHOs jubileumsprogram ble presentert som egen sak i forrige styremøte. Det viser seg i praksis at det er krevende å oppnå den tiltenkte effekt som arrangementene skulle skape under de gjeldene smittevernreglene. AHO gjennomfører allikevel programmet stort sett som planlagt, men vil måtte utsette og avlyse enkelte arrangementene. Blant annet er mottagelsen i Oslo Rådhus i november utsatt til mai 2021.

Kommunal- og moderniseringsminister Nicolai Astrup besøker AHO

Mandag 26 oktober får AHO besøk av Kommunal- og moderniseringsministeren og KMD bidrar på den måten til feiringen av AHOs 75-års jubileum AHO OPEN. Skolen vil vise hvordan vi arbeider med utvikling av kunnskap og kompetanse som svarer på miljø- og samfunnsutfordringene i dag. Konkrete eksempler på hvordan utdanningene på AHO møter behovet for arkitektur- og planleggingskompetanse i norske kommuner og styrking av offentlig planlegging vil bli presentert.

Det er lagt opp til en rundtur gjennom skolen der statsråden møter studenter, lærere og forskere som presenterer prosjekter – tegninger og modeller, beskrivelser og refleksjoner – kort og konkret. Besøket avsluttes med en drøfting av hvordan vi kan gjøre mer, og hvordan vi kan samarbeide for å nå lengre.

D-BOX

D-BOX er et nasjonalt senter for tjenesteinnovasjon i offentlig sektor etablert av AHO, BI og DOGA tidligere dette året. Senteret skal gjennom designtenkning, tverrfaglige kompetanser og brukerfokus bidra til å transformere offentlige tjenester og videreutvikle velferdsnasjonen Norge til et smart, bærekraftig og inkluderende samfunn.

Det er derfor svært gledelig å meddele at Kompetanse Norge har tildelt D-BOX 2,8 millioner kroner for å utvikle et kompetanseprogram sammen med kommunene Fredrikstad og Nordre Follo. Det markerer det første eksterntfinansierte prosjektet i det nasjonale senteret som vil lede til det første utdanningstilbud som kan tilbyes fra D-BOX. Bevilgningen vil dekke utvikling og første pilotering av utdannings-tilbudet som skal leveres av AHO og BI.

I tillegg har Oslo kommune invitert D-BOX til å skape en internasjonal konferanse med utgangspunkt i tjenestedesign og innbyggermedvirkning.

Samarbeidet omfatter planlegging og gjennomføring av den internasjonale konferansen International Design in Government i Oslo i november 2021. Oslo kommune skal være vertskap for konferansen i et samarbeid med partnerne i D-BOX; AHO, BI og DOGA.

Konferansen skal i utgangspunktet vare i tre dager med utflukter, foredrag og workshops. Faglige og sosiale arrangementer holdes på BI, DogA, AHO og i ett av Oslo kommune sine lokaler. Konferansen kan ha inntil 400 deltagere fysisk i Oslo dersom smittevernreglene tillater det. I tillegg skal det tilrettelegges for at så mange som mulig kan delta digitalt på tvers av landegrensene.

Norge og Oslo er langt fremme når det gjelder innbyggersentrert omstilling, bærekraft og tidlig opptak av ny teknologi. Konferansen skal ha en profil som viser frem deler erfaringene vi gjør oss i Oslo og norsk offentlig sektor overfor et nasjonalt og internasjonalt publikum.

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 55/20 Status budsjett 2021

Dato 28.10.2020
Saksbehandler Vegar Balstad
Arkivnummer 19/00892-7

Bakgrunn

Målsetningen da vi startet arbeidet med budsjett 2021 var å presentere fordeling av tildeling på styremøtet 28. oktober og endelig budsjett på styremøtet 9. desember.

Arbeidet har vist seg å ta noe lengre tid enn planlagt og vi er noe forsinket i forhold til fordeling av tildelingen. Planen er fortsatt å presentere forslag til endelig budsjett på styremøtet 9. desember.

Grunnlaget for fordeling/budsjett 2021 er ny budsjettmodell. Som styret er kjent med er enkelte elementer i modellen ikke helt ferdige, samt at det er et ønske om å gjøre enkelte justeringer i vedtaket som ble gjort i 2019. Det er særlig knyttet til felles lønnsbudsjett, samt undervisnings og forskningskomponent og hensikten er å gjøre budsjettfordelingen klar på et tidligere tidspunkt, se sak 50/20. .. De siste elementene av modellen vil forhåpentligvis være på plass innen kort tid.

I tillegg til tildelings/budsjettmodell har det vært arbeidet mye med rammeverk og utvikling av maler for budsjettering av inntekter, driftskostnader på seksjonene og lønnskostnader på felles lønnsbudsjett. Det er også tatt i bruk innlesing av budsjett direkte i økonomisystemet, slik at oppdatering av endelig budsjett vil gå mye raskere enn tidligere.

I følge budsjettplan vil forslag til investeringer og strategiske satsninger først bli lagt frem for styret i desember.

Budsjetter knyttet til eksterntfinansiert virksomhet, prosjekter, vil sannsynligvis bli forsinket. Det vil bli gjort grep slik at det totale budsjettet ivaretar dette, men detaljer per prosjekt vil muligens ikke foreligge før på et senere tidspunkt.

Ny budsjettfordelingsmodell 2020-2021

Status

Ny budsjettfordelingsmodell er delt i 3 deler og inkluderer felles, institutt og seksjon. Under følger en kort oppsummering av status på fordeling i de ulike områdene.

Felles

Felles består av faste felleskostnader og det vi ofte referer til som fastlønn/bemanningsplan eller felles lønnsbudsjett. Det har vært en gjennomgang av alle faste felleskostnader, vi har sett på

kontrakter og regnet oss nedenfra og opp, for å komme til forslag til fordeling/budsjett for 2021 på disse postene. Når det gjelder felles lønnsbudsjett/bemanningsplaner så har ledelsen avholdt to heldagsmøter hvor budsjettmodell og felles lønnsbudsjett har vært tema. Lønnsbudsjettene bygger på informasjon liggende i lønssystemet og planer for kommende stillinger. Grunnlagene er sendt ut til enhetene for kontroll i to omganger og vi er i ferd med å lande de siste detaljene før dette er klart. Denne prosessen har også tatt opp i seg ønskede overføringer av stillinger fra institutt til sentralt nivå og oppbemanning av både sentrale enheter og institutt som følge av 30 nye studieplasser ved design.

Institutt

Institutt har en basiskomponent og en undervisnings- og forskningskomponent. Basiskomponenten består av midler til reise, telefoni etc og deles ut per antall ansatte (når dette foreligger endelig). Undervisningskomponenten er tenkt å dekke undervisning og kursbudsjett. Delen som skal dekke undervisning er forventet å bli betydelig redusert som følge av stillinger flyttes fra instituttnivå til sentralt lønnsbudsjett. Ledelsen ønsker å forenkle undervisningskomponenten i modellen. Det er for tiden to metoder opp til diskusjon, den ene er en fordeling basert på studiepoeng, den andre har grunnlag i antall studenter. Når endelig beslutning om hvilke stillinger som skal flyttes fra institutt til sentralt budsjett foreligger, vil en se hvor stor tildeling som ligger igjen i undervisningskomponenten.

Seksjon

Seksjon består i hovedsak av basiskomponent og oppgavebasert komponent. Basiskomponenten er mindre poster knyttet til reise, telefoni etc og deles ut per antall ansatte. Den oppgavebaserte komponentene er alle driftsmidler knytte til de ulike enhetene under seksjonene. Her er det gjennomført møter med alle fagansvarlige og alle poster på budsjettet er regnet nedenfra og opp, og sett opp mot tidligere år, slik at vi har et godt grunnlag å beregne kostnader knyttet til drift for 2021.

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 56/20 Driftsregnskap for september 2020

Dato 28.10.2020
 Saksbehandler Vegar Balstad
 Arkivnummer 19/01089-8

Innledning

Underforbruket pr utgangen av september er redusert med drøyt 2 mill. kr sammenlignet med underforbruket pr utgangen av juli og er nå på 10,10 mill. kr. Dette har særlig sammenheng med endring i lønnsavvik.

Hovedforklaringen på både underforbruket og endringen fra juli til september er først og fremst periodiseringer og dermed forventet.

Oppdatert analyse av effekter knyttet til koronasituasjonen viser at underforbruket på reise og kurs/konferanse ser ut til å bli vel 1 mill. kr større enn meldt i styrerapporten for juli. Denne antatte økte besparelsen er ikke innarbeidet i prognosen/kolonnen for Årsbudsjett 2020 i tabellen under.

Tabell 1: Regnskap pr september 2020

	Regnskap 202009	Budsjett 202009	Avvik 202009	Regnskap 201909	Årsbudsjett 2020
Inntekter:	-161 921 421	-164 067 700	-2 146 279	-141 377 770	-217 386 450
Lønnskostnader:	91 449 780	95 644 668	4 194 887	85 889 946	127 656 716
Arkitektur	4 348 970	2 319 289	-2 029 681	4 784 813	3 092 385
Urbanisme	1 969 889	1 932 914	-36 975	2 195 867	2 640 006
Tromsø	319 452	-	-319 452	171 236	-
Design	3 513 177	4 057 397	544 219	2 671 694	5 969 862
FTH	1 788 794	1 576 154	-212 640	2 122 302	2 066 388
Admin inkl.drift og fellestj.	79 509 498,68	85 758 915	6 249 416	73 944 034	113 888 075
Driftskostnader:	58 869 286	64 427 482	5 558 196	63 375 734	86 232 793
Arkitektur	1 143 134	2 992 701	1 849 567	1 506 327	3 871 935
Urbanisme	569 973	1 590 749	1 020 776	926 450	2 303 332
Tromsø	4 415	-	-4 415	304 011	-
Design	862 982	729 829	-133 153	1 112 669	924 656
FTH	377 665	867 918	490 252	1 213 708	1 224 157
Admin inkl.drift og fellestj.	55 911 117	58 246 285	2 335 168	58 312 569	77 908 713
Totale investeringer:	1 493 892	1 875 000	381 108	3 310 601	2 500 000
Resultat:	-10 108 463	-2 120 551	7 987 912	11 198 511	-996 941

Avvik mellom regnskap og budsjett

Mindreforbruket pr utgangen av september på 7,99 mill. kr fordeler seg på inntekter (mindreinntekt 2,14 mill. kr), lønnskostnader (mindreforbruk 4,19 mill. kr), driftskostnader (mindreforbruk 5,56 mill. kr) og investeringer (mindreforbruk 0,38 mill. kr), ref tabellen over.

Mindreinntekten er 2,14 mill. kr. AHO får videreformidlet en bevilgning fra UiT knyttet til studieplasser i landskapsarkitektur. Mindreinntekten gjelder i hovedsak en forsinket periodisering av den bevilgningen. Dette vil bli rettet opp i løpet av 2020.

Mindrekostnaden på lønn er et utslag av flat periodisering av lønnskostnader i 2020. Gitt riktig periodisering av budsjettet, ville det kun ha vært mindre avvik pr utgangen av september med underforbruk på det sentrale lønnsbudsjettet og overforbruk på instituttene samlet. For året som helhet antar vi at lønnsbudsjettet vil være i rimelig balanse.

På drift er det en mindrekostnad på 5,55 mill. kr. Dette er spredt utover de fleste enhetene. På instituttene må mindreforbruk på drift sees sammen med merforbruk omtalt under lønnskostnader. På administrasjon inklusive drift og fellestjenester er det et underforbruk på 2,33 mill. kr.

Effekter av Koronasituasjonen

Oppdatert analyse av effekter knyttet til koronasituasjonen viser at underforbruket på reise og kurs/konferanse ser ut til å bli rundt 1,3 mill. kr større enn meldt i styrerapporten for juli. Den antatte besparelsen er ikke innarbeidet i prognosen/kolonnen for Årsbudsjett 2020 i tabellen over.

Risiko og muligheter

Bidraget fra eksternfinansiert virksomhet er ikke bokført for 2020 per utgangen av september. Det tas sikte på å gjøre dette i løpet av året. For 2019 utgjorde dette totalt 3,0 mill. kr. Det er fortsatt usikkert hvor høyt dette beløpet blir i år.

AHO har i år deltatt i en arkitekturkonkurranse i Kina. Vi har fått innbetalt honorar for deltakelsen (0,60 mill. kr.). AHO har blitt forespeilet å få utbetalt premiepenger i 2020 da vårt forslag kom på tredje plass i konkurransen (0,90 mill. kr.). Foreløpig er ikke premiepengene blitt innbetalt. Dette følges opp.

Det er gjort analyser av effekten av korona for økonomien ved AHO, jamfør avsnittet om effekter av koronasituasjonen. Det er knyttet usikkerhet til anslaget, rett og slett fordi smittesituasjonen og dermed restriksjoner kan endre seg.

Årets hovedoppgjør i staten er ferdig. Oppgjøret holder seg innenfor den økonomiske rammen, i frontfagene, på 1,7% for årets lønnsoppgjør. Det gjenstår å se hvordan lønnsoppgjøret slår ut for AHO.

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 57/20 Statsbudsjettet for 2021

Dato 28.10.2020
 Saksbehandler Vegar Balstad
 Arkivnummer 19/00892-6

FORSLAG TIL STATSBUJSJETT FOR 2021

Statsbudsjettet for 2021 ble lagt frem 7.oktober.

Samlet sett foreslår regjeringen å bevilge 40,7 mrd. kroner til høyere utdanning og forskning i 2021. I dette ligger friske midler til 3 910 nye studieplasser som er en videre oppbygging av studieplasser som ble introdusert i Revidert Nasjonalbudsjett (RNB) for 2020. Studieplassene er fordelt til et stort spekter av studietilbud. AHO er tildelt nye 30 studieplasser i 2021.

Avbyråkratiserings- og effektiviseringskuttet foreslås videreført i 2021 med 0,5% og utgjør til sammen for sektoren 192,9 mill. kroner og for AHO 972 000 koner. Tidligere års kutt har vært som følger:

År	Kutt i %
2015	0,5
2016	0,7
2017	0,8
2018	0,7
2019	0,5
2020	0,5

Totalt i løpet av disse årene 2015-2021 har AHO fått et kutt på til sammen 7,46 mill. kroner.

I foreløpig budsjett for 2021 har AHO en budsjetttramme på 213,8 mill. kroner. Dette er en netto økning på 19,9 mill. kroner jamført med opprinnelig budsjett 2020 inkludert avbyråkratiserings- og effektiviseringskuttet. Den største økningen har sammenheng med opptrappingen av midler til studieplasser gitt i forbindelse med RNB 2020 (ref første avsnitt). Dette utgjør rundt 8,8 mill. kroner. En annen stor økning i bevilgningen skyldes justering for pris- og lønnsøkning på ca. 6,2 mill. kroner, eller om lag 3,2%.

AHO har også en økning i resultatbasert ramme på netto ca. 3,2 mill. kroner. Siden AHO er en liten skole med relativt få studenter vil variasjon i antall uteksaminerte kandidater, produserte studiepoeng, avlagte doktorgrader og utvekslingsstudenter fra år til år gi utslag i den resultatbaserte finansieringen vår. På komponenten studiepoengproduksjon ligger det inne en økning på 4,2 mill. kroner i budsjettforslaget for 2021: Dette reflekterer økningen i studiepoengproduksjonen fra 2018 til 2019. Tilsvarende er det en reduksjon på nærmere 1,5 mill. kroner knyttet til en nedgang i kandidatproduksjonen i samme periode. Videre er det en budsjettøkning fra 2020 til 2021 på 413 000 kroner for avlagte doktorgrader og på 55 000 kroner for økning i antallet utvekslingsstudenter.

AHO har i budsjettforslaget for 2021 blitt innvilget midler til to nye rekrutteringsstillinger på til sammen 2,7 mill. NOK. Dette er en videreføring av RNB 2020 der vi ble innvilget midler til to slike stillinger med virkning fra september inneværende år. Økningen har sammenheng med de nye studieplassene til skolen.

I Kunnskapsdepartementets forslag til statsbudsjett legges det opp til et nytt reglement knyttet til avsetninger. Reglementet skiller mellom avsetninger til investeringer og avsetninger til andre formål. Alle avsetninger som ikke er investeringer, blir å regne som avsetninger til andre formål. Fra 2022 vil institusjoner som har avsetninger til andre formål på over 5 prosent per 31.12 i regnskapsåret måtte tilbakeføre disse til statskassen. Alle institusjoner med avsetninger til andre formål på over 5 prosent av bevilgningen fra KD, skal redegjøre for dette. Det er ikke fastsatt en øvre grense på avsetninger til investeringer.

AHOs styre har tidligere bestemt at AHO bør ha en avsetning på om lag 5 prosent. Avsetningen per utgangen av 2019 var på 2,27 % (2,17 % om bevilgningsinntekter fra UiT regnes inn), og styret vedtok i mars 2020 en plan for å bygge opp igjen denne. I lys av det nye reglementet bør det gjennomføres en ny diskusjon knyttet til hvilket avsetningsnivå AHO bør ha. Dette vil vi komme tilbake til i styremøtet i desember.

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak Areal situasjonen ved AHO

Dato

Saksbehandler Randi Stene

Arkivnummer 20/00694-1

Historikk

Siden AHO flyttet inn i Maridalsveien 29 i 2001, har skolen hatt en kraftig vekst. Maridalsveien 29 ble planlagt for 450 studenter, med et arealbehov på 24,5 kvm per student. På dette tidspunktet leide AHO bort lokaler både i deler av vestfløyen og i hele sørfløyen, men det var betydelig mer plass per student og ansatt enn det vi er i dag.

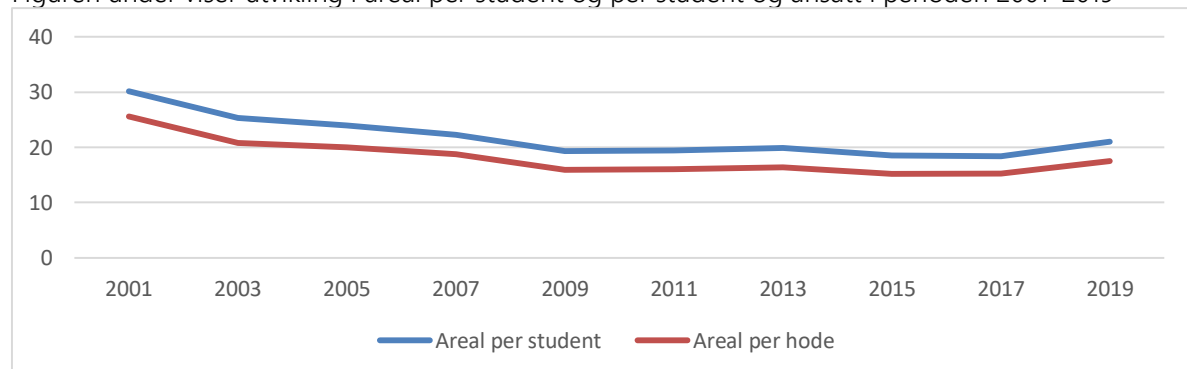
I 2012 hadde AHO 620 studenter og tok over de framleide lokalene i Vestfløyen, slik at det samlede arealet var på 12 250 kvm. I 2018 tok AHO over sørfløyen på ytterligere 1500 kvm slik at det samlede arealet i Maridalsveien 29 er på 13 750 kvm. Dette er lokaler som AHO leier av Statsbygg på en kontrakt som går frem til 2041.

I 2018 vedtok styret (sak 9/18) at AHO skulle inngå et leieforhold i Akersbakken. Vi leier per i dag ca 1 490 kvm i 1. og 2. etasje i Akersbakken. Leieavtalen går over 10 år, og løper frem til 31.10.2028.

Tabellen under viser arealer, antall studenter, antall ansatte:

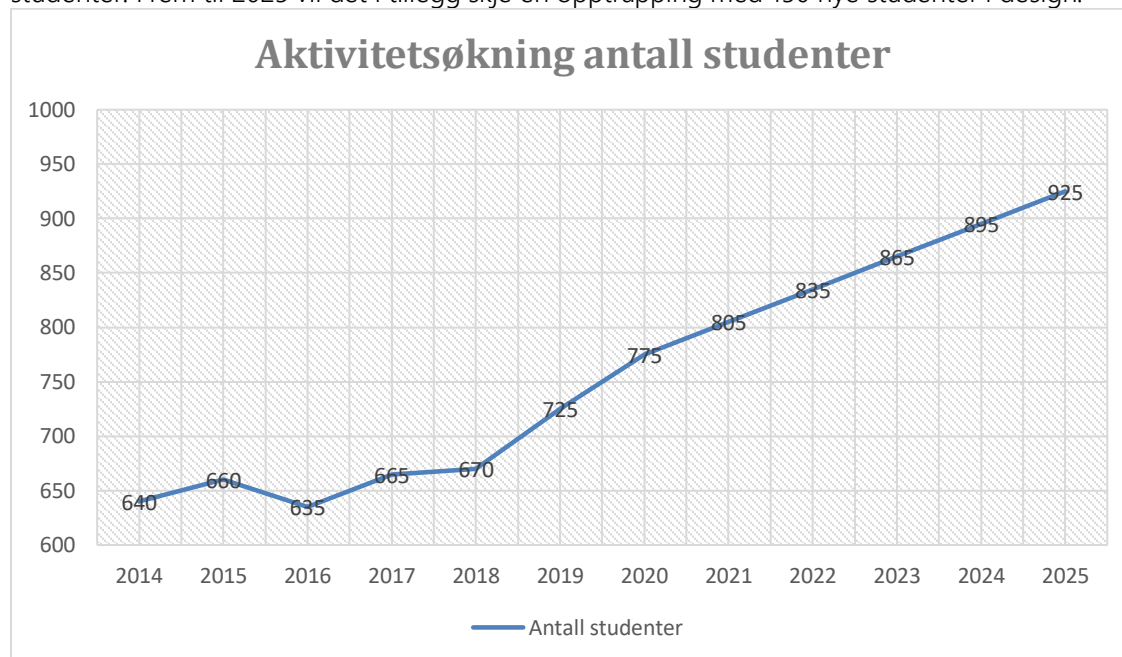
Årstall	Begivenhet	Arealer tatt i bruk	Antall studenter	Antall årsverk ansatte
2001	Innflytting i Maridalsveien 29	11000	365	65
2012	Overtagelse Vestfløyen	12250	620	128,5
2018	Overtagelse Sørfløyen	13750	670	143,1
2019	Overtagelse Akersbakken	15275	725	147,4

Figuren under viser utvikling i areal per student og per student og ansatt i perioden 2001-2019

Behov fremover

I 2020 er opptrappingen av AHOs del av landskapsutdanningen komplett med 3 årskull à 20 studenter. Frem til 2025 vil det i tillegg skje en opptrapping med 150 nye studenter i design.

Økningen i antall studenter vil også medføre en økning i antall ansatte årsverk på om lag 26 årsverk, slik at det vil være en bemanning på omlag 170-175 årsverk.

Mulighetsstudien som ble gjennomført i 2018/2019, viste at AHO med en slik opptrapping ville ha behov for 1 712 kvm. Dette anslaget var basert på et kvadratmetermal per student på 12,8 kvm og 31,4 per ansatt.

AHO er i dialog med Kunnskapsdepartementet om å igangsette en utredning for å etablere arealbehov for AHO. Dette er prosesser som kan ta flere år.

Parallelt er vi, i samarbeid med Statsbygg, i en prosess med å vurdere leie av tilleggsarealer allerede fra høsten 2021, og det vil legges frem en konkret sak for styret knyttet til dette i desember. Målet er å finne lokaler i 8-10 år frem til det finnes en permanent løsning for de arealbehovene vi har.

Statsbygg har i forbindelse med denne prosessen lagt ut et søk på nye lokaler og det er to aktører som har søkt og som AHO/Statsbygg er i dialog med. Den ene aktøren er SEFF, utleier av lokaler i Akersbakken 12, og den andre aktøren er Mallings og Co. som håndterer fremleieavtale for lokalene til Westerdals på Vulkan.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 59/20 Korona info

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Randi Stene
Arkivnummer	20/00112-40
Vedlegg:	Erfaring og vurdering av pandemisituasjonen

Vedlagt KD erfaringsrapportering.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Kunnskapsdepartementet

Reference:	Journal no:	Initials:..UH	File name:	Date:
Deres ref 20/888-222			KD-erfaring	Oslo, 15.10.20

Erfaringer og vurderinger av pandemisituasjonen så langt

Arkitektur og designhøgskolen i Oslo har omlag 700 studenter og vår undervisning er stort sett organisert i klasserom og saler hvor studentene arbeider med prosjekter i nær dialog med skolens lærerteam. I tillegg har skolen store verkstedfasiliteter hvor studentene bearbeider sine prosjekter.

AHO har i løpet av våren lagt om mange av våre undervisningstilbud til digital undervisning. Denne omleggingen har vært et stort arbeid for AHO da fagene tradisjonelt har hatt et fysisk utdannelsestilbud. Den digitale undervisningen har fungert godt på noen kurs men skaper store utfordringer for kurs som har fysisk produksjon av modell eller produkt som en del av læringsutbyttet. Innføring av hybrid undervisningen for å påse at læringsutbyttet blir ivarettatt på disse fagene har vært utfordrende da høyskolen har måttet foreta store digitale investeringer for å kunne ivareta dette behovet.

AHOs emner inneholder ofte internasjonale samarbeidsformer som bla innebærer opphold i utlandet hvor deler av emnet gjennomføres, enten som en del av et byggeprosjekt eller som en faglig ekskursjon. Disse studieturene har av gitte grunner ikke kunne gjennomføres og det har vært krevende å erstatte disse med samme kvalitet hva gjelder læringsutbytte.

Eksamensformene på AHO er ofte i form av mappeinnleveringer som omfatter fysiske prosjekter. Det har ikke kun vært negative erfaringer knyttet til omlegging av eksamensformene da AHO har måttet pilotere digitale eksamensformer på et tidligere tidspunkt enn planlagt.

AHO har utarbeidet midlertidige forskrifter som har gitt mulighet for raske endringer i evalueringer og gjennomføring av kursene.

Digitalgjennomføringen av flere av våre emner har ført til positive konsekvenser hva gjelder kompetanseheving blant skolens faglige stab. Innføring av nye digitale verktøy, erfaringsdeling vedr pedagogiske varianter av undervisningen har vært svært positivt for utviklingen av den pedagogiske plattformen ved AHO. Behovet for oppbygging av et pedagogisk læringssentra har blitt fremskyndet.

På forskningsprosjekter med samarbeid internasjonalt blir møter, seminarer og øvrige arrangementer nå holdt digitalt. Det innebærer at det blir avholdt litt sjeldnere og kortere arrangementer.

Deltagelsen er omtrent den samme, men for eksempel i innovasjonsprosjektene er industripartneres muligheter til samarbeid og nettverksbygging på tvers blitt redusert. Det har oppstått en risiko for avkortning i bevilgningen fra NFR grunnet manglende egenandel fra industrien når års-rapportering er gjennomført.

For noen prosjekter har korona-situasjonen også medført større budsjettfleksibilitet, da finansiører ønsker at prosjektene gjennomføres på en så god måte som mulig til tross for begrensningene.

Innsiktsarbeid med brukere i forskningsprosjektene kan ikke gjennomføres som planlagt, eller blir gjennomført med store begrensninger. Konsekvensene av dette er foreløpig uklare.

AHOs forskningsutvalg innvilget 10 forlengelser av ph.d.-perioder, varierende fra 2 uker til 2,5 måneder. Samtaler med kandidater om eventuelle videre forsinkelser pågår, og vil ikke være avsluttet og avklart innen innsendingsfristen til KD.

Det er avholdt 5 disputaser hittil i år, samtlige digitalt. Dette har fungert godt, men flere av kandidatene savner den fysiske, tradisjonelle seremonien ved AHO.

AHO har tett dialog med stipendiater og oppfølging rundt progresjon, og er kjent med at flere stipendiater er påvirket tidsmessig utover tidligere rapporterte periode (12.mars – juni).

Undervisningen på videreutdanningene har blitt gjennomført digitalt. Dette har fungert godt, men mange studenter savner og ønsker fysisk oppmøte ved AHO. Høst 2020 har derfor undervisningen vært en kombinasjon av digital og fysisk gjennomføring der det har vært mulighet for det mtp. smittevern. Nettverksbygging, gruppearbeid og diskusjonsfora er en viktig del av undervisningen, og tilrettelegging for å kunne ha noe fysisk deltakelse har derfor vært viktig.

Vi har opplevd at flere av våre studenter har vært utsatt for permitteringer eller arbeidsløshet. Videreutdanning ved AHO krever betaling av studieavgifter. Vi har derfor måttet gi betalingsutsettelse og individuell tilrettelegging økonomisk. Progresjonen for noen studenter har også blitt påvirket av at noen permitterte ikke får støtte fra NAV til å gjennomføre allerede påbegynt undervisning når de mottar pengestøtte.

Bruk av hjemmekontor har fungert godt for den administrative delen av skolen samt for de faglige hvor emnet undervises digitalt. Vi merker imidlertid en økt slitasje blant våre ansatte både på administrativ og faglig side. Digital undervisning krever mye mer individuell veiledning av våre studenter og lærerteamene rapporterer om økt arbeidspress.

Randi Stene
Direktør

Ulrika Herlofsen
Seksjonssjef utdanning forskning og formidling

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 60/20 Årsplan for styrets arbeid

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Lise-Marie Korneliussen
Arkivnummer	20/00146-5
Vedlegg:	Årsplan for styrets arbeid 2020 -2021

Vedlagt årsplan for styrets arbeid 2020-2021.

Årsplan for styrets arbeid

Det legges frem en årsplan for styret strategiske saker på hvert styremøte. Planen er rullerende og det tas forbehold om at saker kan kommet til, flyttes, slås sammen eller endre tittel.

Faste saker hvert møte:

- Referater (undervisningsutvalg, forskningsutvalg, fagforeninger)
- Rektors rapport
- Regnskap

9. september

- Årsrapport for læringsmiljøutvalg
- Forlengelse av midlertidige forskrifter knyttet til koronasituasjon
- Budsjett 2021
- Etatsstyring
- Ansettelsessak (O)

28. oktober

- Innspill til satsninger utenfor rammen 2022
- Budsjett 2021
- Langtidsbudsjett 2021-2025
- Orientering om statsbudsjett
- Resultat av bransjeundersøkelse om etter- og videreutdanning
- Årsrapport for studiekvalitet
- Rapport om studentutveksling
- Vedtak faglig organisering
- Bemanningsplan
- Organisering av etter- og videreutdanning
- Årsrapport om informasjonssikkerhet (V)
- Risiko- og sårbarhetsanalyse (V)
- Etablering av videreutdanningsmaster i systemorientert design
-

Seminar: Strategisk bemanningsarbeid og kompetanseutvikling

9. desember

- Budsjett 2021 (vedtak)
- Handlingsplaner 2021-2025
- Revisjon AHOs valgreglement
- Handlingsplaner
- Campusutvikling

3. mars 2021

- Tildelingsbrev
- Årsregnskap
- Årsrapport 2020/2021
- Programevaluering - evalueringsrapport

5. mai

- Forslag til nye eksterne styremedlemmer

Styreseminar: styret egenevaluering og pågående saker

16. juni – med avslutningsmiddag for styret

- Etatsstyring
- Revidert budsjett
-

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 61/20 Referatsaker

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Lise-Marie Korneliussen
Arkivnummer	20/00145-5
Vedlegg:	Referat fra UU-møte 19. oktober 2020

Vedlagt referat fra undervisningsutvalget 19. oktober 2020.

Undervisningsutvalget

Referat fra UU-møte 19. oktober 2020

Dato: Mandag, 19.10.20
 Tid: 09.00-11.00
 Sted: Zoom
 Tilstede: Ole Gustavsen, Espen Vatn, Rachel Troye, Steinar Killi, Anna Røtnes, Andreas Kalstveit, Lisbet Harboe, Nina Berre, Espen Surnevik, Anne Karine Sandberg, Roald Jensen, Julia Karsslsson, Vilde Malmberg, Mattias Sagvik, Eric Michael Mulomby, Kaveh Kawousi (observatør fra Fellesgraden AHI/UiT), Ulrika Herlofsen.

Fraværende: Janike Kampvold Larsen, Lisbeth Funck, Karin Helms, Beate Hølmebakk

Møteleder: Ole Gustavsen
 Referent: Silje Hjelset Nygaard

SAKSLISTE

Vedtakssaker

27/2020 Godkjenning av innkalling og referat fra PU-møte 14. september

Referat og innkalling godkjent.

28/2020 Alternativ gjennomføring av kurs i tilfelle ytterlige innstramminger

Silje orienterte om arbeidet med å innhente informasjonen fra kursansvarlige om planer for alternativ undervisning i tilfelle innstramminger og i tilfelle lengre fravær for en eller flere studenter. Oversikten viser også hvilke kurs som vil måtte endre kursbeskrivelse i tilfelle krav om fulldigital undervisning.

Dette arbeidet må også gjøres for alle kurs som skal gjennomføres våren 2021.

Vedtak: Endringen i vurderingsform for 40 131 vedtas. De øvrige kursenes tilbakemeldinger tas til orientering.

29/2020 Kurstilbud for masternivå våren 2021

Kurstilbudet for masternivå våren 2021 ble presentert for UU.

Programutvalgene hadde levert gode lett lesbare oversikter over kursene, og høstet gode tilbakemeldinger for arbeidet som har blitt gjort.

I tillegg presenterte PU ark to notater: ett notat som belyser ansettelsesrutinene og deres innvirkning på kursplanlegging og et høringsforslag for endring av kriterier for kursopptak. Det første notatet tas til etterretning av UU.

Notatet om opptak til kurs skal sendes på høring til instituttene og de andre programutvalgene som forberedelse til en større sak om kursopptak, kriterier for kursopptak og progresjon. Denne saken skal opp i UU senere i dette semesteret.

I tillegg ble det presentert et nytt kurs på GK6 arkitektur, Arkitekturproduksjon.

Vedtak: 1. Studietilbudet for master i arkitektur, internasjonal master i landskapsarkitektur og master i design vedtas. Det tverrfaglige studiokurset Service of living åpnes opp for alle arkitektstudenter på masternivå, ikke kun fra 10. semester.

2. Kurset Arkitekturproduksjon på GK6 ble godkjent, forutsatt at PU ark vedtar vurderingsordning på møtet 20. oktober.

30/2020 Ny videreutdanningsmaster i systemorientert design (SOD)

Rachel presenterte den nye videreutdanningsmasteren i systemorientert design.

Vedtak: UU godkjenner det nye studiet på bakgrunn av vedlagt materialet.

Orienteringssaker

31/2020 Eksamensdatoer høst 2020

På grunn av digital gjennomføring av skriftlige eksamener har noen eksamener fått endret varighet. Det er særlig Ex-phil på første år og By- og byplan på tredje år som er endret da de er gjort om til en 3-dagers hjemmeeksamen.

Eventuelt:

32/2020 Kurspresentasjon

UU diskuterte alternativ gjennomføring av kurspresentasjonen. Det er enighet om at de kursansvarlige skal presentere kursene for studenter, men at studentene ikke samles i A2 som normalt. Presentasjonene vil enten gjennomføres på Zoom eller som et strømmet arrangementet.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 62/20 Eventuelt

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Lise-Marie Korneliussen
Arkivnummer	20/00689-1

Ingen saker til eventuelt.

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 63/20 Budsjett 2022 - innspill til satsning utenfor rammen

Dato 28.10.2020
Saksbehandler Randi Stene
Arkivnummer 20/00691-1

Kunnskapsdepartementet ber, i tildelingsbrevet for 2020, om å få tilsendt budsjettforslag for 2020 utenfor rammen. Fristen for innspill er 01.11.2020.

Som kjent har AHO fått nye studieplasser i design, som har vært hovedprioriteringen over flere år. Per i dag er ikke de interne diskusjonene knyttet til en eventuell utvidelse av studieporteføljen i andre deler av skolen kommet så langt at det er aktuelt å be om nye studieplasser i 2022. Diskusjonen om utvidelse av AHO sine arealer (omhandlet i sak XX/20) heller ikke kommet tilstrekkelig langt til å være et innspill til budsjettet for 2022.

AHO har i dag 17 permanente rekrutteringsstillinger. I tillegg fikk vi i ekstratildeling i 2020 2 midlertidige rekrutteringsstillinger. AHO har de siste årene bedt om 5 nye rekrutteringsstillinger. AHO vurderer at vi fortsatt har behov for og kapasitet til flere.

I Studiekvalitetsforskriften er det et krav om 15 stipendiater på doktorgradsprogrammet og minimum 5 doktorgradskandidater i året (over et gjennomsnitt på tre år). Dette er minimumskrav både for ph.d-programmene, men også for å ha status som vitenskapelig høyskole. Med kun 17 rekrutteringsstillinger har dette vært sårbart, ettersom de de siste ti årene har vært en reduksjon i eksternt finansierte ph.d-kandidater.

I tillegg er det fremdeles behov for flere stipendiater ved en oppbygging av den nye 5-årige landskapsutdanningen og ved utvidelsen av designprogrammet. Flere stipendiatstillinger vil også bidra til å kvalitativt heve forskerskolen, da disse vil bidra til å kunne opprettholde kullstørrelsen.

Forslag til vedtak:

Styret slutter seg til satsingsforslag utenfor rammen for 2022 og gir rektor fullmakt til å spille inn forslagene til Kunnskapsdepartementet.

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 64/20 Årsrapport for studiekvalitet

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Silje Hjelset Nygaard
Arkivnummer	20/00695-1
Vedlegg:	Årsrapport - Studiekvalitet 2019 - 2020
	Komplett vår 2020 masternivå
	Komplett vår 2020 grunnutdanningen

AHOs kvalitetssystem skal sike at studentene oppnår best mulig læringsutbytte, møter relevante utdanninger samt at vi gjennomfører utdanningene mest mulig effektivt.

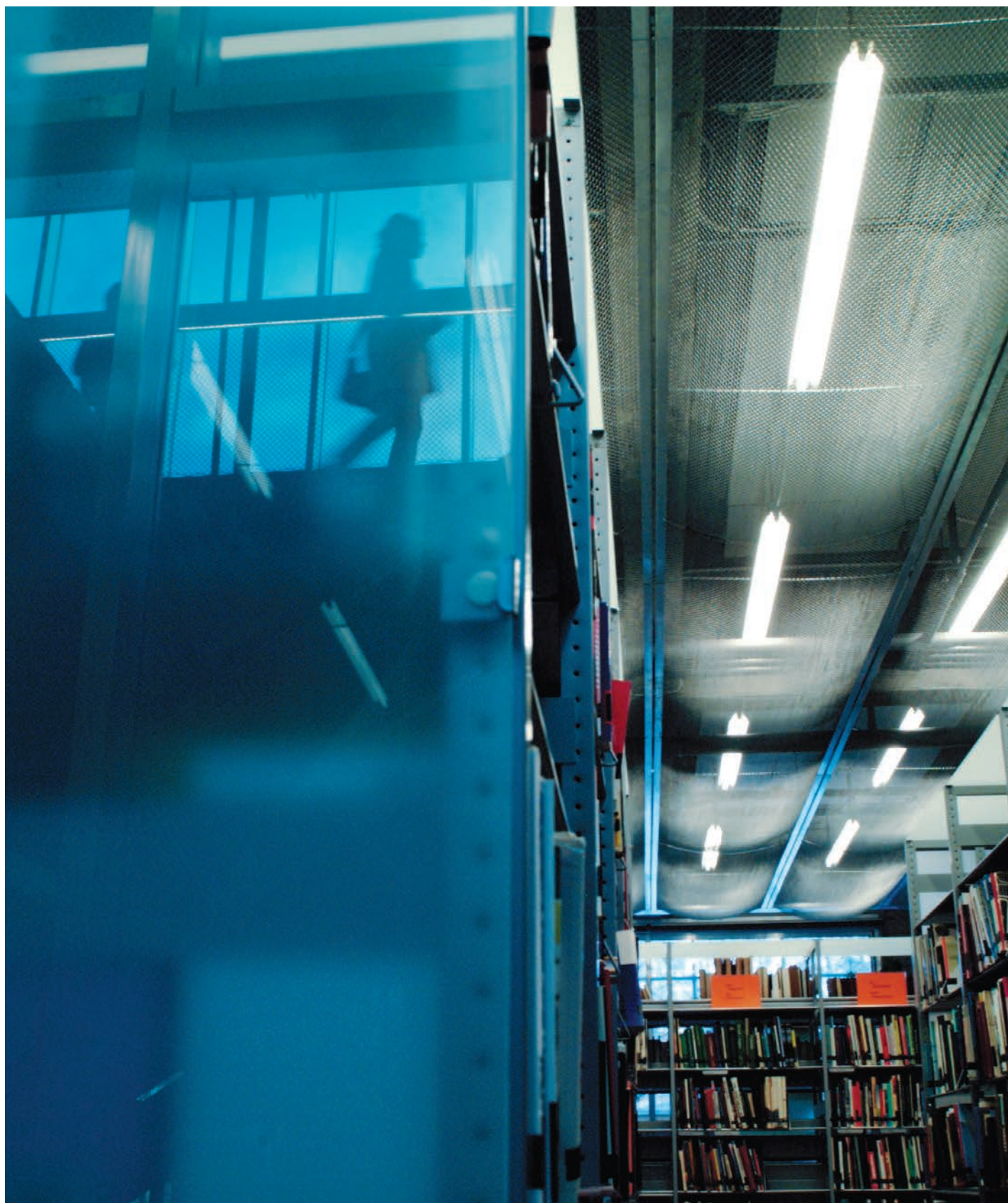
Kvalitetssystemet som høyskolen jobber etter er godkjent av NOKUT og AHOs systematiske kvalitetsarbeid ble endelig godkjent av NOKUT i september 2019.

Kvalitetsarbeidet ved AHO har i studieåret 2019/2020 hatt to ulike fokusområder. Det ene fokusområdet har vært å iverksette aktiviteter knyttet til vårt systematiske kvalitetsarbeid. I denne omgang har dette vært rettet mot å jobbe med internt tilsyn og evaluering av våre godkjente utdanningsprogrammer. Det er jobbet med å konkretisere egnevalueringer, samt det mandat som de sakkyndige komiteene skal jobbe etter når de skal gjennomgå våre programmer. Det er viktig for AHO å systematisere denne programevalueringen slik at den passer inn i tidslinjen sett i forhold til neste tilsynsbesøk fra NOKUT.

Det andre store fokusområdet AHO har hatt det siste året har vært knyttet opp mot de kvalitetssikrende tiltak institusjonen har innført i forbindelse med Covid-19. Omfattende endringer i undervisningen og i vurderingsformer har måttet innføres, og AHOs kvalitetssikrende organer har jobbet intenst med å sikre at utdanningskvaliteten har holdt et høyt nivå til tross for endrede rammebetingelser for gjennomføringen av våre utdanninger.

Forslag til vedtak:

Årsrapport for studiekvalitet for studieåret 2019-2020 godkjennes.

Årsrapport for studiekvalitet 2019 - 2020

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

1. Innledning	3
2. Utdanningskvalitet ved AHO	4
3. Inntakskvalitet - opptaket ved AHO	6
<i>Opptak til første år – Samordna opptak</i>	<i>6</i>
<i>Opptaksprøvene og opptakstall</i>	<i>8</i>
<i>Oppsummering fra evaluering med Opptakskomiteen</i>	<i>9</i>
<i>Oppnåelse for mål for 2019/2020 opptak 1. år</i>	<i>11</i>
<i>Opptak til masternivå – Lokalt Opptak</i>	<i>12</i>
<i>Søkertall</i>	<i>12</i>
<i>Studenter med opptak</i>	<i>14</i>
4. Programdesign	17
5. Resultatkvalitet	25
<i>Studieprogresjon</i>	<i>25</i>
<i>Kandidatproduksjon</i>	<i>26</i>
<i>Prisutdelinger</i>	<i>26</i>
6. Internasjonalisering	28
<i>Inn- og utreisende studenter</i>	<i>28</i>
7. Relevans	33
8. Ph.d.-programmet	35
<i>Inntakskvalitet</i>	<i>35</i>
<i>Programdesign</i>	<i>36</i>
<i>Resultatkvalitet</i>	<i>36</i>
<i>Relevans</i>	<i>37</i>
<i>Målsetning for 2020-2021</i>	<i>38</i>
9. Erfaringsbasert videreutdanning	39
<i>Effekt av Covid-19 pandemien</i>	<i>39</i>
<i>Inntakskvalitet</i>	<i>39</i>
<i>Programdesign</i>	<i>40</i>
<i>Resultatkvalitet</i>	<i>40</i>

<i>Relevans</i>	<i>41</i>
<i>Oppfylling av mål</i>	<i>41</i>

1. Innledning

Målsetningen til Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) er å være en av de internasjonalt ledende arkitektur- og designhøgskolene i verden.

For å opprettholde en slik posisjon er det nødvendig å jobbe kontinuerlig med kvalitet og kvalitetsutvikling på et bredt spekter av områder. Vi gjør hele tiden vurderinger om nødvendige tiltak og satsinger, basert på grunndata bl.a. presentert i denne rapporten.

Hovedmålet er alltid å øke utdanningskvalitet og derigjennom styrke AHO som en ledende utdanningsinstitusjon innen skolens fagfelt.

De siste årene er det bl.a. igangsatt prosjekter knyttet til studiekvalitet, mangfold, studentdemokrati, digitalisering, forskningsstrategi og personalpolitikk. Sist år gjennomgikk AHO en stor administrativ omorganisering og nå står en omorganisering for faglig side på trappene.

Disse omorganiseringene vil hele tiden ha som mål å øke kvaliteten på utdanningen og forskningen ved AHO.

Årsrapport for studiekvalitet gir et overordnet bilde på institusjonsnivå, og er basert på data fra DBH, NOKUTs studiebarometer samt instituttens egenrapportering vedrørende kvalitetssikrende tiltak på både kurs- og instituttnivå.

I tillegg benyttes rapporten til å melde om status på tiltak fra fjorårets rapport, samt presentere tiltak og mål som er satt for neste studieår. Av tiltakene for 2019/2020 var flere knyttet til et overordnet digitalisering- og standardiseringsprosjekt satt i gang av studieadministrasjonen som et direkte svar på Kunnskapsdepartementets etatsstyringsbrev fra 2019. Flere av delprosjektene sorterer direkte inn under opptak-, eksamen- og studieplanarbeid og er beskrevet nærmere i de aktuelle kapitlene i rapporten.

COVID-19, følger og håndtering

Situasjonen med COVID-19, nedstengning og krav om digital undervisning traff AHO hardt, og etterlot ingen deler av virksomheten uberørt. Lærerstaben fikk ved hjelp av et svært framoverlent IKT-team raskt digital undervisning på plass, og vi klarte å holde den høye kvaliteten AHO etterstreber også i den situasjonen vi befant oss i. Det er imidlertid klart at fagområdene arkitektur, design og landskapsarkitektur i større grad er avhengig av fysisk oppmøte og verkstedsfasiliteter enn andre fag. Studenter har meldt tilbake om at de gjennom semesteret slet med motivasjon, savnet medstudenter og kjente på isolasjon.

Studiekvalitetsrapporten vil vise at COVID-19 satte sitt preg på både eksamensgjennomføring, opptak, etter- og videreutdanning og ph.d. I kapitlet om kursevalueringen er det redegjort for hvilke tilbakemeldinger studentene har kommet med om AHOs håndtering av situasjonen.

2. Utdanningskvalitet ved AHO

AHO er en vitenskapelig høyskole med omlag 800 studenter. Skolens kvalitetssystem skal sike at studentene oppnår best mulig læringsutbytte, møter relevante utdanninger samt at vi gjennomfører utdanningene mest mulig effektivt.

Kvalitetssystemet som høyskolen jobber etter er godkjent av NOKUT og AHOs systematiske kvalitetsarbeid ble endelig godkjent september 2019.

Kvalitetssikringssystemet har følgende parametere som skal dekke aktivitetene på alle utdanningsnivåer:

1. Inntakskvalitet
2. Programdesign
3. Resultatkvalitet
4. Internasjonalisering
5. Relevans

AHO har det siste studieåret jobbet med å igangsette kvalitetsaktiviteter som ivaretar de vedtatte parameterne

Det har blitt igangsatt et arbeid rundt periodisk evaluering av våre egne utdanningsprogram. Arbeidet er organisert i skolens programutvalg samt i undervisningsutvalget. Institusjonen har jobbet med malverk og måleparametre for vurdering av utdanningsprogrammene. Det er også jobbet med beskrivelse av mandatene til de sakkyndig komiteene. Arbeidet er imidlertid utsatt til neste år på grunn av Covid-19.

AHOs kvalitetssikringsprosjekt rettet mot våre internasjonale samarbeidsavtaler i forhold til studentutveksling har hatt stort fokus det siste året. Alle utvekslingsavtaler er til revidering og kvalitetssikring av partneravtaler er gjort med henblikk på både utdanningskvalitet samt studentenes utbytte og opplevelse av de ulike utdanningsinstitusjonene.

Covid-19 situasjonen har hatt stort fokus på AHO siden mars 2020. Pandemien har forårsaket at institusjonen har hatt et ekstra øye med utdanningskvaliteten på våre programmer. Mye av dette skyldes endrede gjennomføringsformer i kursene ved at både evalueringer og undervisning måtte endre karakter fra fysisk til digital form. Denne endringen i programdesign har blitt nøye overvåket av skolens kvalitetsorganer og mange tiltak er iverksatt for å sikre god kvalitet tiltros for endrede rammebetingelser på undervisningen.

Covid-19 har satt en stopper for reiser for AHOs studenter og ansatte og skolens kvalitetsorganer har nøye gått igjennom de alternative aktivitetene som er igangsatt for å sikre god kvalitet i forhold til ivaretagelse av læringsutbyttene i emner og programmer.

AHOs kvalitetsfokus på inntak har også gjennomgått en nøye vurdering under pandemien. Digitale opptaksprøver ble innført og nye måter å juryere studentarbeider måtte innføres. Evaluering av dette arbeidet blir viktig for å sikre god inntakskvalitet fremover og påse at erfaringer og gode endringstiltak videreføres.

Mål for 2020/2021

Evaluerer og reviderer mål for årsrapport for studiekvalitet for at øke lesbarhet.

3. Inntakskvalitet - opptaket ved AHO

Opptak til første år – Samordna opptak

Opptaket til de integrerte masterprogrammene (5 og 5,5 år) ved AHO er en del av det nasjonale opptaket til høyere utdanning gjennom Samordna opptak.

Tall for opptaket til første år av de 5 og 5,5-årige masterprogrammene ved AHO, er hentet fra Samordna opptak og hovedopptaket den 20.juli

På grunn av årets situasjon med COVID-19, ble også opptaksprøve 2 avholdt digitalt. AHO opprettholder sine gode søkertall og har en økning på de fleste områder; innleverte hjemmeoppgaver, antall søkere og søknader og førsteprioritetssøkere. Vi ser noe mer spredning i geografisk tilhørighet utenfor Oslo, men har fremdeles ikke økt studentmassen fra helt nord i Norge. AHO mangler fremdeles søkere fra *helt* landet for å oppnå sine mål om mangfold.

Nytt av året er også at vi har tatt opp 30 flere studenter ved Master i design. Disse plassene ble tildelt til AHO av Kunnskapsdepartementet i mai 2020, som et tiltak på grunn av rekordhøye søknader til høyere utdanning i Norge. Opptaksrammen for Master i Design har derfor økt til totalt 60 studieplasser.

Tabellene under viser søkertall fra Samordna opptak og FS rapport over søkere og førsteprioritetssøkere fra de tre siste årene:

Antall søknader/søkere	2018	2019	2020	Endring fra 2019 til 2020
Master i arkitektur	1677	1748	2083	19,16 %
Master i design	808	826	982	18,98 %
Master i landskapsarkitektur	757	699	728	4,15 %
Totalt unike søkere AHO	2090	2141	2511	17,28 %
<i>Totalt antall søknader</i>	<i>3464</i>	<i>3511</i>	<i>3793</i>	<i>1,36 %</i>

Tabell 1. Oversikt over totalt antall søknader og unike søkere i perioden 2018-2020. Hentet fra FS-rapport 101.001.

Førsteprioritet alle søkere	2018	2019	2020	Endring fra 2019 til 2020
Master i arkitektur	734	753	867	15,14 %
Master i design	146	164	187	14,02 %
Master i landskapsarkitektur	70	66	63	-4,55 %
Totalt	950	983	1117	13,63 %
<i>Andel førstpri. av alle unike søkere.</i>				<i>44,48 %</i>

Tabell 2. Oversikt over andelen førsteprioritetssøkere til AHO i perioden 2017-2020. Hentet fra FS-rapport 101.001

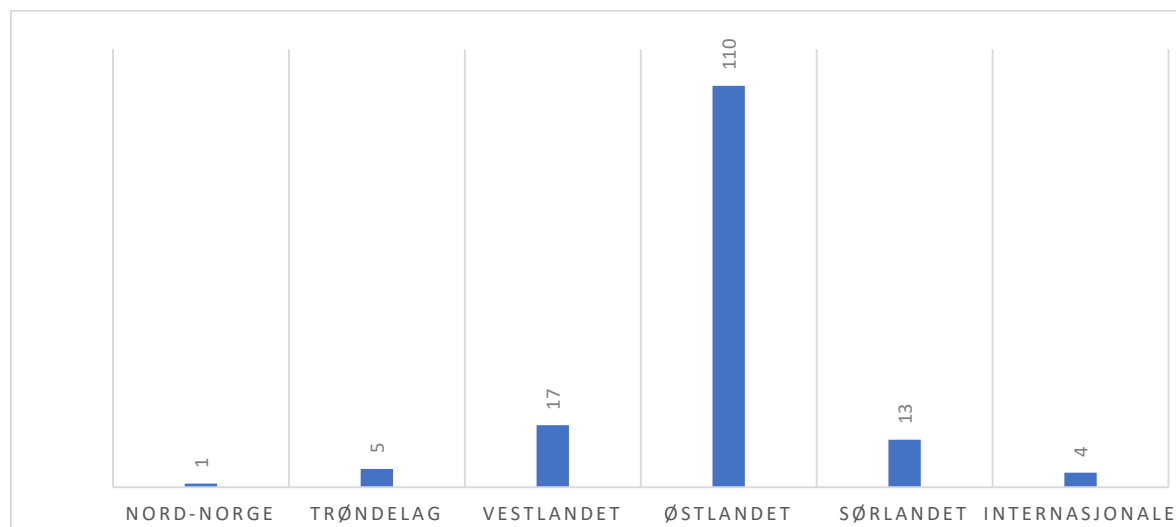
Tabell 1 og 2 viser at Master i arkitektur og Master i design har en stigning i søkertall og antall førsteprioriteter sammenlignet med fjoråret, og Master i landskapsarkitektur har en svak økning i antall søkere totalt med en økning på 4,15 % fra 2019 til 2020. Vi ser en liten nedgang i antall førsteprioriterte søknader til Master i landskapsarkitektur, men andelen og kvaliteten på søkere har allikevel resultert i at opptaksrammen har blitt fylt.

Førsteprioritetssøkere møtt	2018	2019	2020
Master i arkitektur	62	62	64
Master i design	18	26	41
Master i landskapsarkitektur	13	15	13

Tabell 3. Antall studenter med AHO som førsteprioritet og som møtte ved studiestart. Hentet fra FS-rapport 192.002.

Førsteprioritetssøkere med registrert oppmøtestatus er relativt stabil høy på Master i arkitektur, og vi ser en god økning av førsteprioritetssøkere til Master i design og stabil tendens på Master i landskapsarkitektur. Antallet tilbud gitt på Master i arkitektur er noe høyere enn opptaksrammen på 60 plasser, og skyldes at 5 studenter har fått innpasning til høyere nivå på grunnutdanningen.

Geografisk fordeling og mangfold

Figur 1: Geografisk inndeling etter landsdel av antallet studenter som møtte ved studiestart 2020. Tallene er antall studenter. Kilde: FS-rapport 192.002.

Siden 2018 har det vært en klar målsetting om å øke mangfoldet blant søkere til AHO. Høsten 2019 ble det startet et prosjekt knyttet til rekruttering og utarbeidelse av opptaksprøver, for å tiltrekke nye søkergrupper til skolen.

Tall fra opptaket viser at studenter tatt opp til arkitektur, design og landskapsarkitektur har i hovedsak blitt rekruttert fra Østlandet med nøyaktig 110 av totalt 150stk (Figur 1) studenter. AHO bør fortsatt vurdere en bevisst strategi for å rekruttere fra flere deler av landet. For gjennomføring av opptak i 2021 må det da også tas hensyn til en mulig påvirkning av Covid-19 og tidligere tiltak der reiseaktivitet til aktuelle skoler har vært en viktig del av mangfoldsrekrutteringen.

Andel kvinner MØTT	2017	2018	2019	2020
Master i arkitektur	41	34	33	33 (50,77 %)
Master i design	21	21	23	39 (66 %)
Master i landskapsarkitektur		11	12	18 (69,23 %)

Tabell 4. Oversikt over kjønnsfordeling på masterprogrammene i perioden 2017-2020. Hentet fra FS-rapport 192.002

Opptaksprøvene og opptakstall

AHO har en opptakskomite som styrer den faglige utarbeidelsen av opptaksprøvene. Det er tre representanter fra hvert av studieprogrammene som utarbeider egne oppgaver.

Opptakskomiteens mandat er å utvikle, administrere og bedømme opptaksprøven til første års opptak ved AHO, samt evaluere opptaket.

	2018	2019	2020	Prosentvis økning fra 2019
Innleverte hjemmeoppgaver	691	729	1026*	40.74 %
Andel innleveringer av totalt antall søkere	34 %	34,05 %	40.86 %	20 %
Andel innleveringer pr. studieprogram				
Master i arkitektur	630	668	955*	42.96 %
Master i design	327	341	512	50.15 %
Master i landskapsarkitektur	254	318	435	36.79 %
Videre til skoleoppgavene samlet	421	451	510*	13.08 %
Videre til skoleoppgaven pr. studieprogram				
Master i arkitektur	300	316	326*	3.16 %

Master i design	226	228	248	8.77 %
Master i landskapsarkitektur	183	166	180	8.43%

Tabell 5. Viser antall innleverte hjemmeoppgaver og antall kandidater videre til skoleoppgaven over en treårs periode. Tall hentet fra interne arbeidsdokumenter.

** 11 av de som kom videre til Opptaksprøve 2 i Master i arkitektur var eksisterende studenter ved andre studieretninger som ikke behøvde å levere opptaksprøve 1.*

Oppsummering fra evaluering med Opptakskomiteen

Opptakskomiteens overordnede tilbakemelding er at årets opptaksprosess har vært faglig og praktisk vellykket. Vi har hatt noen mindre tekniske avvik på grunn av endringen fra skoleoppgave til digital innlevering på opptaksprøve 2.

Årets komite har hatt 9 medlemmer inkludert leder. Hvert av studieprogrammene har vært representert med tre egne medlemmer som har hatt ansvar for sine programmers behov og opptaksprofil. Dette har vært svært vellykket faglig, og har styrket arbeidet med både utvikling av oppgaver og sensurering.

Årets komité hadde både erfarne og nye medlemmer, noe som også var verdifullt. Grunnutdanningen har vært godt representert i alle de tre faggruppene (landskap, arkitekt, design) og komitéens erfaring er at dette er verdifullt siden det gir realistiske forventninger i komiteen til hva søkere kan forventes å levere.

Som i fjor har opptakskomiteen fulgt en tydelig fastlagt produksjonsplan (årshjul) for utvikling og produksjon av oppgaver. Dette har vært for kvalitetssikring og forutsigbarhet.

Opptakskomiteen er fornøyd med gjennomføringen av digital innlevering på opptaksprøve 2, men ser utfordringer knyttet til sikkerheten om søkeren utfører oppgavene selv, og ikke får hjelp av andre. Det er også et ønske om bedre tid til sensur, siden materialet skal gjennomgås digitalt og ikke i form av modell.

Opptaksprøver

Opptaksprosessens faglige struktur var i år som følger: opptaksprøve 1 er felles for alle studieprogrammene, mens opptaksprøve 2 er delt i én prøve for søkere til Master i design, én for Master i landskapsarkitektur og én for Master i arkitektur. Programmene sensurerer hver for seg i alle ledd. Som følge av Covid-19 var det ikke fysisk oppmøte på skoleoppgave for opptaksprøve 2 som er blitt praktisert tidligere år, så begge opptaksprøvene hadde digital innlevering.

Hjemmeoppgaven:

For hjemmeoppgaven er de viktigste målsetningene vi har tatt med oss fra tidligere år følgende:

- Å forenkle prosessen for søkerne ved å ha et relativt enkelt oppgavesett som alle skal besvare.

- Sørge for sammenlignbare resultater på tvers av søkermassen ved at alle besvarer samme sett oppgaver.
- Få frem bredden i det faglige potensialet hos søkeren - blant annet ved at alle søkerne besvarer samme sett av oppgaver og at oppgavene utvikles av faggruppene i fellesskap slik at særegenheter hos faggruppene ivaretas.
- Sørge for at vi avdekker generelle kvaliteter hos søkerne, ved å prioritere kvaliteter som går på tvers av faggruppene (kommunikasjon, kreativitet, formgivning etc.).
- Sørge for at faggruppene er tydelige på hvilke kvaliteter som skal vurderes i dette stadiet av opptaket.
- Samt at vi forenkler og kvalitetsikrer sensurprosessen.

Med utgangspunkt i disse målsetningene ble det i år utviklet både fagspesifikke og generelle oppgaver av faggruppene. I fellesskap ble et stort antall av oppgaveforslagene evaluert og forenklet, og komiteen utarbeidet et sett med to oppgaver som samtlige søkere måtte levere. Besvarelsene ble deretter sensurert i faggruppene, og søkerne med høyest poengsum ble invitert til respektive opptaksprøver del 2. Komiteen mener at ordningen med felles hjemmeoppgave bør videreføres, og at omfanget av oppgaven (med to besvarelser) er hensiktsmessig.

Opptaksprøve 2

I år har vi for første gang hatt digital innlevering på opptaksprøve 2. Søkerne som kom videre til opptaksprøve 2 fikk tilsendt del 1 av opptaksprøve 2 som de kunne arbeide med frem til dagen del 2 av opptaksprøve 2 skulle avholdes. De fikk også tilsendt en liste over materialer som var anbefalt å anskaffe før del 2 av opptaksprøve 2.

Del 1 var felles for alle, mens del 2 var fagspesifikk.

Særlig vellykket har det vært å ha oppgaver som er konkrete og hvor det er tydelig hva søkerne skal jobbe med. Ordningen med delt skoleoppgave bør videreføres, og det er generell enighet om at digital innlevering fungerte godt for opptaksprøve 2. Det bør vurderes en strategi for å forhindre fusk, og eventuelle rutiner hvis fusk mistenkes.

I år gikk vi også vekk fra Moodle som innleveringsportal, og benyttet Nettskjema til opptaksprøve 1 og BOX til opptaksprøve 2. Begge innleveringsportalene fungerte godt på de punktene vi har erfaring med at Moodle har hatt utfordringer. Den manuelle arbeidsmengden til studieadministrasjonen etter innlevering er fremdeles svært tidkrevende, som igjen begrenser tiden Opptakskomiteen har på sensur. Det ideelle hadde vært å benytte et system som tilrettelegger for både innlevering og sensur i samme program. Wiseflow har blitt brukt som en digital eksamensplattform på AHO, med pilot i 2020. Det bør vurderes om dette kan bli tatt i bruk til opptaket, da det tilrettelegger for personvern og brukervennlig innlevering, samt en god digital flyt i sensur og opptaksprosessen.

Siden vi ikke har gjennomført opptaksprøve 2 digitalt tidligere satte vi 12 timers innleveringsfrist. Det bør vurderes om dette er for lang tid, da det var mange som leverte i god tid før dette. I 2019 reduserte vi arbeidstiden fra 7 timer til 5 timer.

Det hadde ikke innvirkning på kvaliteten i det innleverte materialet, og en redusering av arbeidstid bør også vurderes for eventuell videreføring av digital innlevering.

Kvalitetssikring

De siste årene har en viktig del av komitelederens arbeid vært kvalitetssikring av opptaket. De viktigste tiltakene har vært:

1. Økning av komiteens størrelse til 3 medlemmer pr program.
2. Tidlig oppstart med opptaksarbeidet, tydelig struktur på prosessen og delegering av faglig ansvar. Her har produksjons-plan vært verdifull.
3. Felles utarbeiding av mål, evalueringskriterier og oppgavesett i oppstartsfasen.
4. Delt skoleoppgave hvor fagspesifikke krav kan testes.
5. Hensiktsmessige digitale verktøy og prosesser.

Alle disse tiltakene har nå gitt verdifulle resultater og komiteen foreslår at de videreføres. Utviklingen av digitale verktøy og prosesser for opptaket er fortsatt utfordrende, og leder foreslår at dette arbeidet videreføres som et eget prosjekt parallelt med videre faglig kvalitetssikring.

Oppnåelse for mål for 2019/2020 opptak 1. år

Digitalisering og automatisering av opptaksprosessen

- For opptaket 2020/2021 har vi tatt i bruk andre innleveringsplattformer (Nettskjema og BOX) enn Moodle, siden Moodle ikke har vært optimalt i forbindelse med opptak og sensur. Vi ser at disse innleveringsplattformene har fungert greit, men at disse også krever mye manuelt administrativt arbeid.
- På grunn av Covid-19 har vi hatt digital innlevering av opptaksprøve 2. Opptakskomiteen er fornøyd med gjennomføringen og resultatet av dette, og det bør vurderes tiltak som kan utvikle denne løsningen dersom vi skal fortsette med digital gjennomføring også etter pandemien.

Tiltak i forbindelse med et større mangfold i søkermassen

- Digital innlevering av opptaksprøve 2 tilrettelegger for at søkere fra andre deler av landet også har muligheten til å delta. Vi så ikke store endringer på opptakstallene for Nord-Norge her, men vi kan se tendenser til at det er mer spredt utenfor Oslo enn tidligere.
- Det er også blitt gjennomført turer til videregående skoler i andre deler av landet for å rekruttere flere studenter fra andre områder. Dette har blitt noe begrenset grunnet Covid-19 og reiserestriksjoner.
- AHOs infoavdeling skal styrkes med en medarbeider som kun skal jobbe med studentrekruttering.

Mål for 2020/2021 opptak 1. år

- Tiltak for å digitalisere, automatisere og forenkle sensurprosessen
Vurdere Wiseflow for å tilrettelegge for personvern og brukervennlig innlevering, samt en god digital flyt i sensur og opptaksprosessen. Søkertallene

har økt mye, som igjen medfører flere opptaksprøver. Det er viktig å frigjøre tiden vi sparer på automatisering og digitalisering så Opptakskomiteen får større kapasitet til sensur.

- Fortsette tiltak i forbindelse med et større mangfold i søker- og studentmassen. Dette vil bli en hovedoppgave for den nye medarbeideren i informasjonsenheten.
- Det må eventuelt arbeides for å finne alternativer for rekruttering ved videregående skoler eller utdanningsmesser, hvis pandemien også påvirker reisemuligheter for 2021.

Opptak til masternivå – Lokalt Opptak

AHO gjennomfører innpassing til masternivå (4. år) på studieprogrammet Master i arkitektur og opptak til de toårige masterprogrammene Master i design og Master i landskapsarkitektur. Til opptaket 2020 ble det stilt 45 plasser til rådighet for opptak til masternivå, 15 plasser til hvert program.

Opptak til masternivå administreres av studieadministrasjonen som sørger for at de formelle kriteriene er oppfylt, før programutvalgene foretar faglig utvelgelse og rangering av søkerne¹.

Programutvalgene hadde i 2020 delegert ansvaret til:

Arkitektur: Sabine Müller, Matthew Anderson, Hans-Kristian Hagen og Mads Øiern

Design: Steinar Killi, Mosse Sjaastad og Simon Clatworthy

Landskapsarkitektur: Luis Callejas og Janike Kampvoll Larsen.

Søkertall

Tabellen viser en oversikt over alle registrerte søkere 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Master i arkitektur	595	583	517	483	555
Master i design	237	241	304	361	441
Master i landskapsarkitektur, Oslo og Tromsø (ikke opptak til Tromsø 2020)	179	209	194	292	264
Sum	1002	1033	1015	1136	1260

¹ Bachelorgrad eller tilsvarende i det aktuelle fagområdet samt dokumentasjon på ferdigheter i engelsk i henhold til regelverk: <https://aho.no/en/news/documentation-knowledge-english>

Tabell 10: Unike søkere til masternivå, innpassing og lokalt opptak. Noen søkere går igjen på flere program. Hentet fra FS-rapport 101.001

Tallene refererer til antall søkere som har registrert seg i portalen Søknadsweb. Antallet søkere som fullførte hele søknadsprosessen med portefølje og påkrevde vedlegg er lavere.

I år var det igjen noe stigning på søknadene til arkitektur, og for Master i design fortsetter søkertallene å stige. Søkertallene for master i landskapsarkitektur har holdt seg nesten identisk med tallene fra 2019, tatt i betraktning at vi kunne hadde opptak til ett studiested i 2020.

På grunn av usikkerhet rundt innreiserestriksjoner i forbindelse med COVID-19, avgjorde ledelsen ved AHO at porteføljekommisjonen kun skulle vurdere innpassingsøkere til Master i arkitektur som oppfyller norsk språkkrav. Denne avgjørelsen støtter opp under studiet som et innpassings-tilbud i den integrerte Master i Arkitektur, hvor det er krav til norsk språkkompetanse. De to-årige programmene i design og landskapsarkitektur er begge internasjonale programmer og ble ikke underlagt denne bestemmelsen.

Tilbakemeldingene fra portfoliokommisjonen til Master i arkitektur er at nivået på søkerne fremdeles var svært høyt generelt, men at det fra faglig side er et ønske om å kunne vurdere også søkere uten norsk språkkompetanse. Før neste opptak vil studieadministrasjonen i samarbeid med programutvalget for arkitektur vurdere hvordan vi sikrer gode søkere og et internasjonalt miljø samtidig som vi forholder opptakskravene som er satt på den 5,5-årige graden i arkitektur.

Til Master i design fortsetter søkerkurven å stige. Det er gledelig, og kan være et tegn på at AHOs renommé innenfor dette fagområdet er styrket.

Tabellen under viser en oversikt over førsteprioritetssøkere til de ulike programmene som har eller har hatt flere studieretninger. I år hadde vi ikke opptak til Master i landskapsarkitektur i Tromsø.

	Mas- ter ark.	Master land. Oslo	Master land. Tromsø	Industri- design.	Interaksjons- design.	Tjeneste- design	Total
Master i design	2020			153	181	107	441
	2019			170	106	85	361
	2018			117	94	83	294
	2017			95	74	54	223
Master i landskap arkitektu r	2020	264					264
	2019	263	29				292
	2018	169	13				182

	2017	177	21				198
--	------	-----	----	--	--	--	-----

Tabell 11: Antall førsteprioritetssøkere til de ulike studieprogrammene/retningene. Hentet fra FS-rapport 192.002

Tabell 11 viser antall førsteprioritetssøkere som har søkt til de ulike studieprogrammene/studieretningene. De fleste søkere til design har flere søknadsalternativer i sin søknad.

Studenter med opptak

Den totale rammen for opptaket til masternivå var på 15 plasser per studieprogram, totalt 45 studenter.

Tabellen under viser hvor mange studenter som møtte til studiestart med det totale antall utsendte tilbud i parentes.

	2016	2017	2018	2019	2020
Master i arkitektur	11 (18)	12 (22)	13 (20)	12 (24)	14 (15)
Master i design	13 (22)	22 (47)	12 (23)	13 (27)	21 (31)
Master i landskaps arkitektur, Oslo	11 (30)	11 (32)	14 (21)	12 (20)	11 (25)
Master i landskaps arkitektur, Tromsø	8 (13)	7 (24)	5 (18)	9 (17)	-
Sum	43 (83)	52 (125)	44 (82)	46 (88)	46 (71)

Tabell 12. Opptak til masternivå, 2016– 2020. Fra FS-rapport 101.001

Som tidligere år opplevde vi at flere studenter ikke møtte til oppstart selv om de hadde takket ja til tilbudet. Vi sliter med å fylle alle plassene, selv om vi overbooker på alle program. Et tilbud som blir sendt ut i midten av mai vil som oftest bli avslått, og 1. juni er absolutt seneste frist med tanke på bolig og visum. Vi opplever ofte at søkere takker ja ved hovedopptaket men senere trekker seg på grunn av endrede planer. I år var dette spesielt sårbart på grunn av COVID-19, noe som gjorde det vanskelig å planlegge med overbooking. Basert på erfaring fra tidligere år overbooket vi kraftig på master i design, og det viste seg å være klokt. Fagmiljøet klarer å håndtere en større mengde studenter, noe på grunn av underforbruk av studieplasser fra tidligere år. AHO har tradisjonelt vært forsiktige med å overbooke, men erfaring fra de siste årene viser at vi ved opptak til masternivå kan gjøre en større overbooking på master i design og master i landskapsarkitektur enn på master i arkitektur.

Tabellen nedenfor viser geografisk fordeling.

Land/Region	Antall søknader	Prosent	Antall studenter med opptak	Prosent
Norge:	167	9,93 %	31	58,49 %
Norden forøvr. og Baltikum	38	2,26 %	9	16,98 %
Europa forøvr., inkl Russland	250	14,87 %	4	7,55 %
Nord-, Sør-, og Mellom-Amerika	91	5,41 %	5	9,43 %
Afrika	94	5,59 %		0,00 %
Asia, eks. Kina og Russland	577	34,32 %	2	3,77 %
Kina, eks. Hong Kong	459	27,31 %	2	3,77 %
Australia og New Zealand	5	0,30 %		0,00 %
TOTALT	1681,00	99,99 %	53	99,99 %

Tabell 13: Geografisk fordeling, hentet ut av FS-rapport 101.001

I år var det nærmere 60% norske studenter som møtte til studiestart, altså svært stor endring siden 2019. Dette er i stor grad et resultat av pandemien, og at innpassing til Master i Arkitektur kun tok imot nordiske søkere i år. Andelen norske søkere har imidlertid også gått opp fra 8,3% til 9,93%. Andelen kinesiske søkere holder seg stabilt høy, fra 26,4% i 2019 til 27,31% i år.

Det lokale opptaket er arbeidskrevende på grunn av et høyt antall internasjonale søkere, og i år var det spesielt utfordrende i forbindelse med usikkerheten rundt COVID-19. Som vi arbeidet for i 2019, vil vi sørge for enda bedre informasjon til søkerne om prosessen og påkrevd dokumentasjon, for å luke vekk en del av henvendelsene til administrasjonen fra søkere i forkant av opptak 2021. Det er fortsatt et betydelig frafall i løpet av sommeren, og her bør ytterligere tiltak iverksettes. Tabellen viser også at dette har vært et gjentakende problem de siste årene. Tiltak for å redusere antall ubrukke studieplasser har vært på tiltakslisten også etter tidligere års opptak, men det er tydelig at det ikke har vært tilstrekkelig.

Oppnåelse av mål fra 2019/2020, lokalt opptak

Ha en systematisert kvalitetsvurdering av søkerne fra juryens side. Fører nedgang eller oppgang i søkertall nødvendigvis til at kvaliteten på de 15 søkere vi tar opp går opp/ned?

- Dette klarte vi ikke å gjennomføre dette studieåret og vi vil videreføre det til neste år

Sende ut et spørreskjema til søkerne som takker nei for å kartlegge søkerens prioriteter.

- De av søkerne som takket nei til studieplass var generell årsak pandemien, og usikkerheten denne situasjonen medførte personlig. Det var en søker som takket nei til studieplass, fordi hen hadde fått tilbud ved KADK.

Videreføring av tiltak for å redusere underforbruk av studieplasser

- Vi overbooket litt i overkant på Master i Design, og litt i underkant på Master i Landskapsarkitektur. Dette er svært vanskelig å forutsi, spesielt i år med COVID-19, men vi vil videreføre tiltaket til 2021.

Tiltak for 2020/2021

- Kvalitetsvurdering av søkerne fra juryens side
- Videreføring av tiltak for å redusere underforbruk av studieplasser.
- Ha en gjennomgang av opptakskriterier for både innpassingssøkere til master i arkitektur og internasjonal master i landskapsarkitektur.

4. Programdesign

Med programdesign menes hvordan programmene er bygget opp og hvordan de ulike delene er med på å føre studentene frem til oppnådd læringsutbytte. Indikatorer som kan måle hvorvidt vi som høyskole har lyktes med å designe gode programmer er f.eks. studentenes opplevelse av sammenheng mellom emner, gode læringsutbyttebeskrivelser samt læringsutbyttets relevans i et samfunnsperspektiv.

AHO bygger sine studieprogrammer basert på læringsutbyttebeskrivelser, faglig forankrede og godt utprøvde undervisningsopplegg og gode rutiner for evaluering og justering av programmene. Viktige faktorer for å sikre god kvalitet er tett studentoppfølging, hyppige gjennomganger, systematiske kurs- og programevalueringer, en velfungerende studentorganisasjon, kollegaveiledning i faggrupper og nært samvirke med eksterne sensorer og samarbeidspartnere.

Studieåret 2019/2020 har AHO diskutert flere saker som har som mål om å kvalitetssikre programdesignet ved høyskolens studieprogrammer.

Programutvalgene ved AHO

God utdanningsledelse er sentralt i å lykkes med gode studieprogram og godt programdesign. Ved AHO er det programutvalgene (PU) som har det løpende faglige ansvar for å sikre at studieprogrammet organiseres og gjennomføres som et helhetlig studieprogram med høy faglig kvalitet. AHO opprettet programutvalgene i 2017 og de har utviklet seg i løpet av de tre årene de har eksistert. I tillegg til det overordnede ansvaret utvikling og innholdet i studieprogrammene, har de også ansvaret kvalitetssikringen av programmene, saker knyttet til opptak og utveksling og drift av programmene. Det siste året har programmene evaluert sin rolle, sammensetning og mandat og har belyst en del punkter der det etterlyses avklaring eller endringer. Det gjelder særlig ansvarsdeling og rolleavklaring, sammensetting og mandat.

Ny faglig organisering vil føre til endringer for programutvalgene, og arbeidet med nytt mandat og retningslinjer avventes til etter vedtak om denne.

Undervisningsutvalget ved AHO

Undervisningsutvalget har ansvar for å utvikle, kvalitetssikre og evaluere AHOs samlede utdanningstilbud.

Undervisningsutvalget har ansvar for å utvikle og legge fram forslag til en langsiktig strategi for AHOs utdanningsvirksomhet, vedta studieplaner for studieprogrammene innenfor den programstruktur som styret har fastsatt. Studieåret 2019/2020 har utvalget behandlet og diskutert mange saker knyttet til programdesign og studiekvalitet, og dette er blant de viktigste sakene.

- Kvalitetssikringsprosjekt internasjonalisering
- Evaluering av programutvalgene
- Mandat og rammer for evaluering av studieprogrammene med ekstern komite (oppfølging av NOKUT-tilsyn)
- Ny organisering av råd og utvalg ved AHO
- Høring om ny UH-lov

Semesterevalueringer/Kursevalueringer

AHO gjennomfører semestervise evalueringer hvor studentenes tilbakemeldinger videreføres inn i arbeidet med kvalitetssikring av det faglige innholdet på kursnivå.

Semesterevalueringen for våren 2020 har blitt gjennomført på samme måte som vår og høst 2019. Dette er det tredje semesteret vi har valgt å bruke en kortere utgave av semesterevalueringen med færre spørsmål. Grunnet dårlig svarprosent valgte AHO å innføre et enklere oppsett og gjøre det mer brukervennlig.

På grunn av situasjonen som oppstod på grunn av COVID-19 og påfølgende stenging av campus la vi til en del 2 på undersøkelsen der vi stilte direkte spørsmål om hvordan studentene opplevde situasjonen og om hvordan undervisere på kursene håndterte digital undervisning og digital vurderinger. Resultatene som kom frem i denne blir behandlet sist i rapporten.

Svarprosent og deltagelse grunnutdanningen

Totalt er det 246 svar i undersøkelsen. AHO hadde våren 2020 rundt 330 aktive studenter på grunnnivå, som i hovedsak deltok på to til tre kurs hver. Om alle studenter hadde levert tilbakemelding på alle kurs de deltok på, skulle vi forvente rundt 800 svar totalt. Vi kan av disse tallene prate om en svarprosent på rundt 30 %, noe som er en nedgang sammenlignet med høsten 2019 der vi var oppe i om lag 44%. Det er imidlertid bedre enn da vi benyttet den gamle versjonen av semesterevalueringene og vi lå ganske fast på 20%.

I høstsemesteret 2019 ble det gjort en innsats fra administrasjonen for å få studenter til å svare, både gjennom direkte utsending til studenter og kontakt med faglærere med oppfordring til å sette av tid i klassen for å svare på evalueringen. Dette fikk vi ikke gjennomført på samme måte denne våren, og kan være grunnen til nedgang i svarprosent.

Tendenser i materialet på grunnivået

Ser vi på det totale tallmaterialet fra alle studieprogrammer viser det en stor overordnet tilfredshet blant AHOs studenter. På spørsmålet om det generelle inntrykket av semesterets kurs svarer 183 av 246 enten svært bra eller ganske bra. På spørsmålet om hvorvidt faglig input har vært relevant og bygget opp under læringsmål svarer 171 det samme. Det betyr at gruppen av studenter som svarte på undersøkelsen stort sett er veldig fornøyd med sine studier – også i et semester som etter halvgått løp ble snudd på hodet.

På programnivå er det også jevnt over svært fornøyde studenter. Det er på design og arkitektur vi ser flest svar, og her virker også studentene stort sett fornøyd. Nok en gang er det færrest svar studenter fra landskapsarkitektur, men de som har respondert viser like stor grad av tilfredshet som på de andre programmene.

I fritekstkommentarene kommer det tydelig fram at studentene følte seg hardt rammet av utestengningen. De skriver eksplisitt at de savner medstudenter, tavleundervisning og klasse miljø. Det er en del kommentarer som går direkte på enkeltlærere, enten studentene er fornøyd eller misfornøyd med vedkommende. Det er tydelig at de opplevde mye usikkerhet om hvordan semesteret skulle hales i land. Det er imidlertid verdt å merke seg at kommentarer med kritikk knyttet til

organisering og informasjon om timeplan og forelesning ikke er like hyppige som vi har sett i tidligere semesters evalueringer. En kritikk som går igjen er at studenter er usikre på hva de vurderes på bakgrunn av og hva som forventes av dem. Denne usikkerheten kan nok ha blitt forsterket på grunn av endringene som skjedde i kursene i løpet av sist semester.

Svarprosent og deltagelse masternivå

Totalt er det 138 svar i undersøkelsen. AHO hadde våren 2020 rundt 300 aktive studenter på masternivå, i tillegg til rundt 40 innvekslings og gjestestudenter, som i hovedsak deltok på to kurs hver. Om alle studenter hadde levert tilbakemelding på alle kurs de deltok på, skulle vi forvente rundt 600 til 700 svar totalt. Vi kan av disse tallene anslå en svarprosent på rundt 20 % noe som har vært normalen på masternivå de siste semestrene.

Tendenser i materialet på masternivå

Bare unntaksvis er det nok respondenter på et kurs til å kunne si noe sikkert om studentenes tilfredshet på det spesifikke kurset, men det er mulig å si noe generelt om studenter på masternivå sin tilfredshet. Semesterevalueringen viser at studentene som har svart på undersøkelsen er meget fornøyd med undervisningen og kursene de har tatt våren 2020. På spørsmålet om det generelle inntrykket av kurset svarer 113 av 138 enten svært bra eller ganske bra. På spørsmålet om hvorvidt faglig input har vært relevant og bygget opp under læringsmål er det samme resultat.

Det er i hovedsak studiokursene som er evaluert, det er tilnærmet ingen svar på fordypningskurs på noen av programmene med unntak av et par kurs. Det er også mange studiokurs hvor det er færre enn fem studenter som har svart, som gjør det vanskelig å trekke noen klare linjer fra materialet.

På grunn av den lave svarprosenten på enkeltkurs er det ikke hensiktsmessig å se hente ut resultater enkeltvis, men en gjennomlesing av fritekstkommentarer viser at studentene mener at AHO og kursansvarlige taklet semesteret godt trass i de uforutsette hendelsene. Det er imidlertid flere kommentarer som dreier seg om studentenes psyko-sosiale situasjon og hvor tungt det var å bli isolert. Disse kommentarene kommer stort sett fra internasjonale studenter.

Ved AHO har også studentene flere arenaer til å gi tilbakemelding, som tillitsvalgtordningen, LMU og Studiebarometeret. Den viktigste motivasjonen for studenter å svare på semesterevalueringen må være at de opplever at kritikk og tilbakemelding blir håndtert og fører til en endring der det er hensiktsmessig.

Håndtering av COVID-19 ved AHO

Det var 126 fra masternivå og 242 fra grunnutdanningen som besvarte del to av semesterevalueringen. Selv om studenter på begge nivåer stort sett er tilfreds med hvordan situasjonen ble håndtert og semesteret ble avsluttet er det tydelig at masternivåstudenter jevnt over var mer fornøyd med semesteret. På spørsmålene om hvordan kursansvarlig la til rette for fullføring av semesteret digitalt svarer og om den digitale undervisningen var god nok svarer over 100 av de 126 respondentene at det var svært bra eller ganske bra. Studentene fra

grunnundervisningen bruker «hele skalaen» i sine besvarelser, selv om majoriteten også er godt fornøyd med semesteret.

Det er vel ikke unaturlig at studenter på masternivå kan forventes en større selvstendighet i sitt arbeid og dermed være bedre rustet til å møte en såpass stor endring i studenttilværelsen som de møtte våren 2020.

Fritekstkommentarene fra både master- og grunnivå viser at det er samhold, ansikt-til-ansikt-undervisning og kontakt med medstudenter som har vært det store savnet. De fleste som kommenterer skryter av Zoom-undervisningen og den raske omstillingen.

Vedlagt i rapporten en komplett rapport med svar for hhv. grunn- og masternivå.

Høsten 2018 innførte AHO en ordning med tillitsvalgte på alle kull på grunnutdanningen, samt på studiokurs på masternivå. De tillitsvalgte får et ekstra ansvar for å representere studentgruppen og å melde inn saker ved behov. En gang i semesteret arrangeres møter med instituttleder, studieadministrasjon og de tillitsvalgte der vi har en mer systematisk gjennomgang av et bredt spekter av temaer knyttet til læringsmiljøet ved AHO. Innføring av tillitsvalgtordning gjør at vi tidlig får grepet inn der det er utfordringer og misnøye i en studentgruppe. Ved behov lager vi en oppfølgingsplan som også involverer kursansvarlig. Denne ordningen representerer et veldig godt tilskudd til den totale kvalitetssikringen ved høyskolen og gjør at vi ganske raskt klarer å ta tak i utfordringene som meldes inn og snu negative trender.

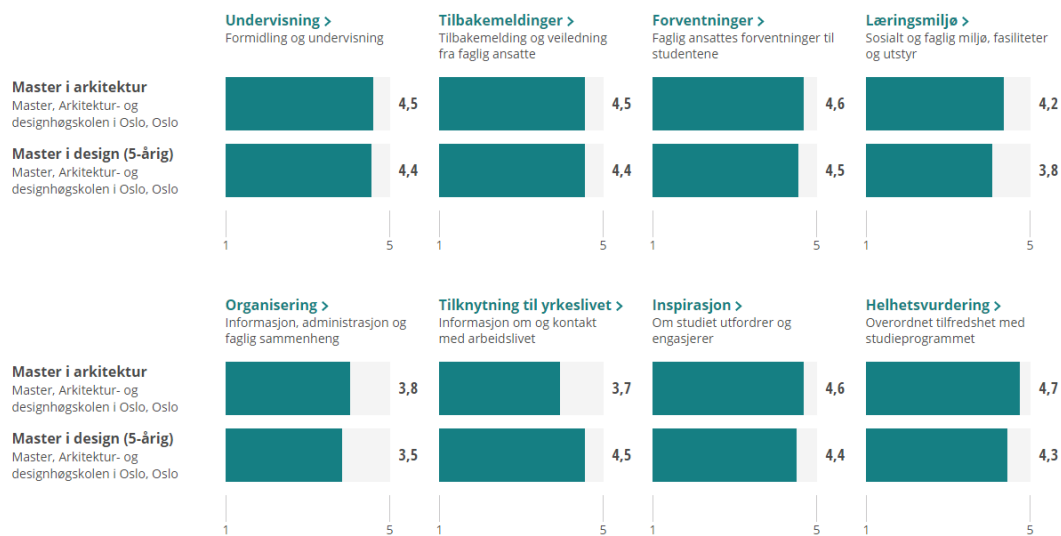
NOKUTs studiebarometer

Studiebarometeret er NOKUTs årlige, nasjonale spørreundersøkelse om studentenes opplevde studiekvalitet. Undersøkelsen sendes ut hver høst til alle 2.- og 5.-årsstudenter i Norge. Ved AHO var det kun studieprogrammene Master i arkitektur og Master i design som hadde nok svar til at resultatene ble offentliggjort.

Studentene svarer på en rekke enkeltspørsmål fordelt på indeksene undervisning, læringsmiljø, medvirkning, programmets evne til å inspirere, relevans, vurderingsformer, læringsutbytte, eget engasjement og forventninger. Resultatscoren for indeksene er gjennomsnittet av scoren for hvert enkeltspørsmål. Det er ingen vektning mellom spørsmålene. Studentene svarer på enkeltspørsmål på en skala fra 1-5, der 1 = 'ikke tilfreds' og 5 = 'svært tilfreds'.

I henhold til NOKUTs studiebarometer var AHOs studenter svært godt fornøyd i 2019. Sammenlignet med resten av landet bruker AHOs studenter mest tid på studiene og scorer høyere enn gjennomsnittet på tilfredshet. AHOs studieprogrammer står seg svært godt også når vi sammenligner med tilsvarende program på andre institusjoner. Dessverre er det kun på master i design (5 år) og master i arkitektur vi har nok besvarelser til at resultatene vises.

Studiebarometeret total for AHO 2019

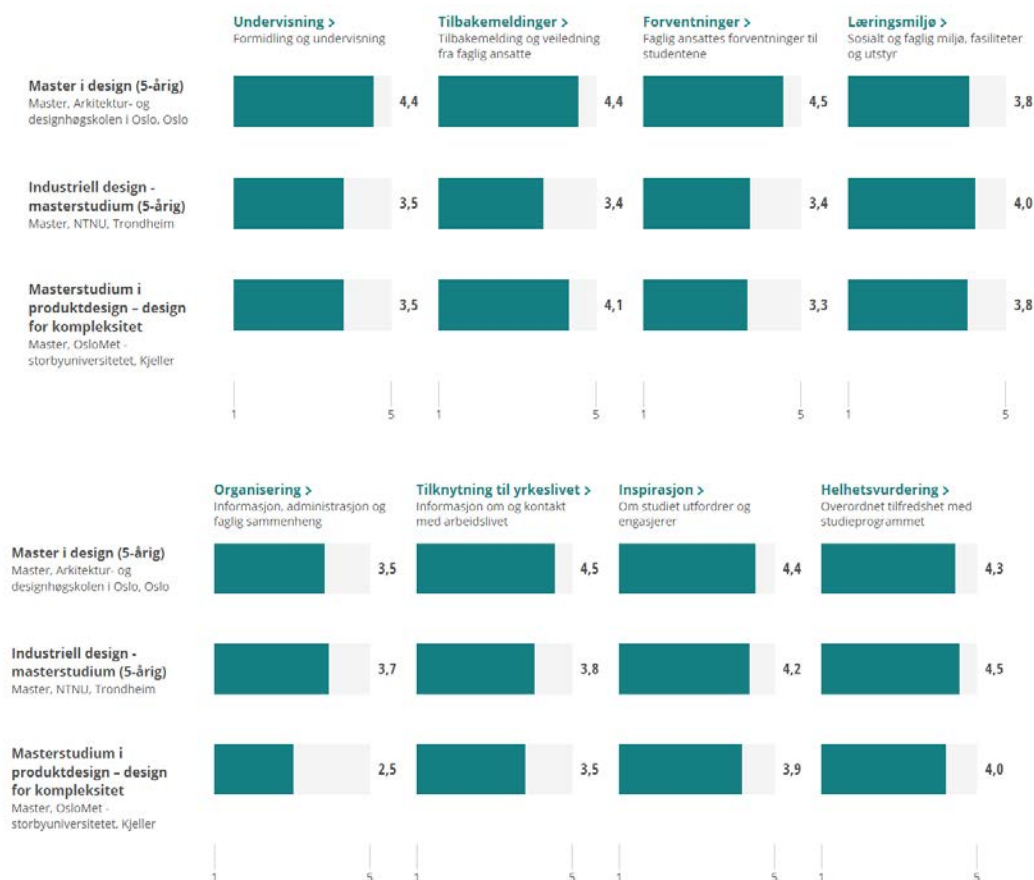
https://www.studiebarometeret.no/no/student/studieprogram/1220_masterark/1220_masterid/

Sammenligning mellom lignende studier på AHO, NTNU og BAS.

https://www.studiebarometeret.no/no/student/studieprogram/1220_masterark/1150_maar/8243_sa/

Sammenligning mellom lignende studier på AHO, KHiO og Oslo Met

https://www.studiebarometeret.no/no/student/studieprogram/1220_masterid/1150_mtdesign/1175_mapd/

Oppfylld av mål satt for 2019-2020

I studiekvalitetsrapporten 2018-2019 fremsatte AHO noen målsetninger for studieåret 2019-2020:

Standardisering og digitalisering: Pilot for standardisering av grunnundervisning for å kunne ta i bruk digitale verktøy og studiesystemer:

- Gjennom høstsemesteret 2019 og vårsemesteret 2020 har vi jobbet med rutiner for innhenting og behandling av emnedata slik at vi kan benytte oss av nyttige integrasjoner og allerede eksisterende digitale verktøy som en ny eksamensplattform. Dette har vi lyktes med ved at Wiseflow var eksamensplattform våren 2020 og vi har hatt en integrasjon mellom FS og Moodle og FS og Leganto.

Kursevaluering:

Det bør gjøres en bedre jobb for å få den enkelte faglærer til å sette av tid i sitt kurs eller studio til å gjennomføre kursevalueringen.

- For kursevalueringene fra høsten 2019 så vi en liten oppsving i tallene for tilbakemeldinger, men det snudde dessverre i vårsemesteret. Ambisjonene

om å oppsøke studentene på sal for å sette konkret av en tid for å gjøre besvarelsen ble dessverre ikke mulig å gjennomføre på grunn av COVID-19. Vi tar dette med oss til neste gang kursevalueringen gjennomføres.

Kursopptak på masternivå:

AHO planlegger å gå gjennom kursopptaksprosedyren på masternivå for å sikre en så forutsigbar og rettferdig opptaksprosess som mulig.

- Dette arbeidet er satt i gang og vil behandles i UU i løpet av høsten 2020 slik at det vil virke fra høstsemesteret 2021.

Mål for 2020/2021

- Ferdigstille endrete kriterier for kursopptak på masternivå
- Ferdigstille og utarbeide mandater for utvalg og råd etter ny faglig organisering
- Etablere gode arbeidsrutiner for de nye utvalgene etter ny faglig organisering
- Videreføre arbeidet med digitalisering og kvalitetssikring av emneinformasjonen

5. Resultatkvalitet

AHO bruker mye ressurser på å sikre at studentene som uteksamineres av AHO holder et faglig svært høyt nivå. Studentene evalueres og vurderes gjennom hele semesteret og vurderingsformene som benyttes skal være tilsvarende og speile virkeligheten studentene møter senere i arbeidslivet. Studentenes arbeid og læringsutbytteoppnåelse måles gjennom en rekke vurderingsformer: Innlevert portfolio, gjennomganger med eksterne sensorer, en utstrakt utstillingsaktivitet, semestervise prisutdelinger – i tillegg til tradisjonelle skriftlige eksamener. Alle masterstudenter avslutter sitt studium med et diplomarbeid av ett semesters varighet, eksaminert i form av en presentasjon i plenum av eksterne sensorer og utstilt for offentligheten i skolens lokaler.

Studieprogresjon

Studentene ved AHO har en god og jevn studieprogresjon. Studieadministrasjonen jobber jevnlig med å fange opp studenter som ikke følger progresjon og å kartlegge ulike årsaker til dette. Oppfølgingen av de ikke-aktive studentene er viktig for å få et riktig bilde av progresjonsaktiviteter og for å få et godt bilde av studiepoengsproduksjon.

Tabellen under viser snitt av alle aktive studenters beståtte studiepoeng. Ett år tilsvarer 60 studiepoeng, og AHO har et veldig høyt snitt. I følge DBH er det nasjonale snittet 42 studiepoeng per år, mens snittet for vitenskapelige høyskoler slik AHO er i overkant av 47 studiepoeng per år.

Studieprogramnavn	2016	2017	2018	2019
Master i arkitektur	53,65	54,32	53,71	54,08
Master i design (5 år)	53,04	55,01	55,92	56,85
Master i landskapsarkitektur 5 år)	-	-	66,67	56,32
Master i landskapsarkitektur 2 år)	50,4	47,02	45,02	65,07
Master i design (2 år)		61,24	54,43	57,72
<i>Gjennomsnitt</i>	<i>53,23</i>	<i>54,17</i>	<i>54,33</i>	<i>58,008</i>

Kilde: DBH

Kandidatproduksjon

Et godt måltall på god studiekvalitet er å se på kandidatproduksjonen og hvordan denne utvikler seg, sett i forhold til både progresjon, sykmeldinger og permisjoner. Slik tabellen viser under har AHO hatt en relativ jevn kandidatproduksjon, med en økning sist studieår. Antall kvalifikasjoner i 2020 forventer AHO vil holde seg på samme nivå som 2019.

Studieprogramnavn	2015- Fullført	2016 - Fullført	2017 - Fullført	2018 - Fullført	2019 – Fullført
Master i arkitektur	72	53	55	76	70
Master i design (5 år)	29	34	36	28	19
Master i landskapsarkitektur (2 år)	19	18	17	15	18
Master i design (2 år)	-	-	-	-	14
Master i arkitekturvern (EVU)	0	0	1	3	0
Master i urbanisme (EVU)	1	3	1	2	5
<i>SUM</i>	<i>121</i>	<i>109</i>	<i>110</i>	<i>124</i>	<i>126</i>

Kilde: DBH

Prisutdelinger

AHO gjennomfører hvert halvår utstilling og studentkonkurransen – AHO Works Awards. Det er lærerne som nominerer de ulike studentarbeidene som hvert program stiller ut. For å kvalitetssikre arbeidene ytterligere benyttes en ekstern jury bestående av personer fra de ulike bransjer som er relatert til våre studier.

På lik linje med diplom er dette en kvalitetsindikator som i tillegg til faglig kvalitet sikrer både relevans og nærhet til næringsliv og bransjen.

På grunn av Covid-19 ble AHO Works avholdt på en digital plattform våren 2020 og AHO Works Awards ble avlyst.

Oppfylling av mål for 2019-2020

Standardisering og digitalisering:

- Studieadministrasjonen har jobbet med å kvalitetssikre data knyttet til vurderingsordning på alle kurs. Det var planlagt en pilot våren 2020 om å benytte Wiseflow som eksamensverktøy for tre utvalgte kurs, men på grunn av COVID-19 ble dette oppjustert til 10 kurs. Dette var krevende både administrativt og faglig, men vi vurderer det som vellykket. Vi vil fortsette å bruke WiseFlow som eksamensverktøy der det er hensiktsmessig.

Frafallsprosjekt:

- Frafallsprosjektet del to vil videreføres inn i neste studieår.

Mål for 2020/2021

- Gjennomgang av rutiner og vurdering av diplom
- Fortsette arbeidet med implementering av nye digitale rutiner

6. Internasjonalisering

Internasjonalisering er en viktig kvalitetsindikator fordi internasjonalisering bidrar til å øke kvaliteten på høyere utdanning, gjennom å gripe inn i studiestruktur og læringsmiljø og være et positivt bidrag til pedagogisk kvalitet.² Internasjonale impulser gjennom utveksling og annet internasjonalt samarbeid kan gi positive effekter for den enkelte, arbeidslivet og samfunnet, i form av økt forståelse for faget gjennom ulike tilnærmingemetoder, språkferdigheter, kulturforståelse og annen generell kompetanse.

Den pågående pandemien har hatt stor påvirkning på internasjonalisering av studier, både internasjonalt, nasjonalt og lokalt. Ikke minst har den hatt stor påvirkning på student- og ansattmobilitet, til og fra AHO. Den har også hatt påvirkning på det pågående kvalitetssikringsprosjektet *Utteksling ved AHO*, som er blitt forsinket.

Imidlertid, alle utreisende utvekslingsstudenter fra AHO har kunnet fullføre sitt studieår/semester, på den ene eller andre måten, uten å bli forsinket i studiene. Det er dog forskjell på hvor fornøyde studentene har vært med hvordan lærestedene har lagt om fra fysisk til digital undervisning. Alle innreisende utvekslingsstudenter valgte å fullføre vårsemesteret ved AHO, noen i Oslo, andre online i hjemlandet.

I følge deltagerrapportene fra utvekslingsstudenter som har reist gjennom Erasmus+ er 60% av utreisende utvekslingsstudenter *veldig fornøyd eller ganske fornøyd med mobilitetsopplevelsen generelt*. For innreisende utvekslingsstudenter er tallet 97,73%

Høstsemesteret og begynnelsen av vårsemesteret forløp som normalt, og det er verdt å nevne at 11 administrativt ansatte og 1 vitenskapelig ansatt reiste på ansattutveksling og hadde stort utbytte av dette.

Inn- og utreisende studenter

	Høst 2019	Vår 2020
Utreisende	20	15 (hvorav 7 reiste våren 2020)
Innreisende	42	30 (hvorav 15 kom våren 2019)

² Michelsen, S. og Aamodt P. O. (2006): Evaluering av kvalitetsreformen. Sluttrapport. NIFU

Antall utreisende utvekslingsstudenter

Totalt 35 studenter søkte om å få reise på utveksling studieåret 2019/2020, fordelt på studieprogrammene i arkitektur (28), design (5) og landskapsarkitektur (2).

Totalt 20 studenter reiste på utveksling høstsemesteret 2019. Det er 9 færre enn høstsemesteret 2018, noe som tilsvarer en nedgang på 31,03%

16 av de som reiste høstsemesteret 2019 reiste på Erasmus+ avtaler, mens 4 reiste på bilaterale avtaler. Ingen reiste på individuelle avtaler, som en følge av endring av reglement studieåret 2017/2018. 12 reiste for ett semester, mens 8 reiste for to semestre.

Vårsemesteret 2020 reiste ytterligere 7 studenter på utveksling. 5 av disse reiste på Erasmus+ avtaler, mens 2 reiste på bilaterale avtaler.

Av de totalt 35 studentene som søkte var det 15 som valgte ikke å reise.

Forklaringen på frafallet er sammensatt og kan inkludere:

- Fikk ikke førstevalget og velger dermed ikke å dra.
- Familiære årsaker.
- Ønsker å ta kurs ved AHO i stedet.
- Usikkerhet knyttet til faglig utbytte.
- Andre årsaker.

Erfaring tilsier at studenter som føler usikkerhet knyttet til det faglige utbyttet lar være å reise på utveksling. Dersom denne usikkerheten reduseres er det rimelig å anta at antall utreisende utvekslingsstudenter øker. Usikkerheten kan reduseres ved å revidere avtaleporteføljen og å utnevne faglige koordinatore, jf. en av hovedkonklusjonene i den foreløpige rapporten om det pågående kvalitetssikringsprosjektet *Utteksling ved AHO*.

Antall innreisende utvekslingsstudenter

Totalt 48 studenter søkte om opptak til utveksling ved AHO studieåret 2019/2020, fordelt på studieprogrammene i arkitektur (37), design (9) og landskapsarkitektur (2). Totalt 42 studenter møtte til studiestart høstsemesteret 2019. Det er 5 flere enn høstsemesteret 2018, noe som tilsvarer en oppgang på 10,53%

41 av de som kom høstsemesteret 2019 kom på Erasmus+ avtaler, mens 1 kom på en bilateral avtale. 27 kom for ett semester, mens 15 kom for to semestre.

Vårsemesteret 2020 kom ytterligere 15 studenter på utveksling. Samtlige av disse kom på Erasmus+ avtaler.

Vi ser at antall søknader til arkitektur er stabilt, i forhold til høstsemesteret 2018 (37). Antall søknader til design er gått opp med 2. Det samme gjelder søknader til landskapsarkitektur.

Det er nærliggende å anta at skjerpede opptaksprosedyrer ved AHO har medført at færre enn tidligere søker seg til AHO på grunn av usikkerheten det innebærer og

heller søker seg til læresteder som ikke har en egen porteføljegjennomgang av innreisende utvekslingsstudenter. Det varierer i hvilken grad AHOs partnerskoler har forståelse for at AHO forbeholder seg retten til selv å gå gjennom porteføljer fra studenter som er nominert til utveksling av sin hjemmeinstitusjon. Dersom man reviderer avtaleporteføljen og reduserer antall avtaler reduseres også behovet for en egen vurdering av porteføljer (for å redusere antall innreisende utvekslingsstudenter), og man kan i stedet ta imot alle studenter som er nominert av sitt eget lærested til utveksling ved AHO, jf. en av hovedkonklusjonene i den foreløpige rapporten om det pågående kvalitetssikringsprosjektet *Utteksling ved AHO*. Dette vil redusere usikkerheten hos alle parter og arbeidsmengden internt på AHO.

Det gjøres oppmerksom på at det er ulike behov mellom de ulike studieprogrammene. Eksempelvis vil studieprogrammet i design fortsatt ha behov for å vurdere porteføljene fra innreisende utvekslingsstudenter for å kunne innpasse dem på riktig studieretning, selv etter at avtaleporteføljen er revidert.

(U) balanse mellom ut- og innreisende utvekslingsstudenter

Vi ser at ubalansen mellom utreisende og innreisende er blitt større, i forhold til studieåret 2018/2019. Høstsemesteret 2018 var denne ubalansen på 9 studenter, i AHOs disfavør, mens den høstsemesteret 2019 var på 22 studenter.

Det jobbes kontinuerlig med å øke antall utreisende studenter, og ubalansen adresseres i det pågående kvalitetsikringsprosjektet, som i hht ny fremdriftsplan skal legges frem i mars 2021. *Foreløpige* tiltak inkluderer fortsatt utbedring av nettsider, tettere oppfølging av utreisende utvekslingsstudenter, tettere kontakt med vitenskapelig ansatte, arenaer hvor tidligere og fremtidige utvekslingsstudenter kan møtes, samt styrking av Internasjonalt kontor i form av fast studentassistent i 40% stilling.

Oppfylgning av mål satt for 2019-2020:

- Plan for oppfølging av rapport (evaluering av utvekslingsopphold) og presentasjoner

Flyttet til studieåret 2020/2021 som følge av COVID-19 situasjonen.

- Ytterligere besøk til partnerskoler

Før nedstengningen i mars reiste Seksjonsleder for Seksjon for utdanning, forskning og formidling, internasjonal koordinator og vitenskapelig ansatte fra Institutt for arkitektur og Institutt for Urbanisme og Landskap til AHOs partnerskoler i Belgia og Nederland

- KU Leuven (ARK)
- Ghent University (ARK)
- TU Delft (ARK + DES)
- Design Academy Eindhoven (DES)

Til forskjell fra tidligere skolebesøk bestod delegasjonen av både administrativt og vitenskapelig ansatte. Dette gjorde utbyttet av skolebesøket enda større enn tidligere og bidro til å knytte kontakter på både institusjons- og fagnivå. Besøket til Belgia og Nederland vil utgjøre en mal for fremtidige skolebesøk.

- Endelig rapport om det pågående kvalitetssikringsprosjektet

Som en følge av pandemien og at alle tjenestereiser ble innstilt i februar-mars, skal endelig rapport om det pågående kvalitetssikringsprosjektet legges frem for styret på styremøtet i mars 2021.

- Revidert avtaleportefølje

Arbeidet med revideringen av avtaleporteføljen har fortsatt gjennom studieåret 2019/2020, men arbeidet er blitt forsinket som en følge av pandemien.

Lister over utvekslingsavtaler AHO ønsker å beholde skal ihht fremdriftsplanen for dette arbeidet foreligge i desember, slik at listene er klare til arbeidet med å fornye avtaler i forkant av det nye Erasmusprogrammet skal begynne i januar 2021.

- Tettere samarbeid med SAHO og representant for internasjonale studenter

Gjennom hele studieåret 2019/2020 har internasjonal koordinator og representant for internasjonale studenter i SAHO hatt månedlige møter.

Prosjektene har inkludert:

- Endring av språkkurset som tilbys nye, internasjonale studenter ved AHO
- Internasjonal studentbrosjyre
- Språkcafé
- Introduksjon av internasjonale studenter til SAHOs sosiale komité
- Involvering i Buddy Week

Under samarbeid med studenter bør det også nevnes at AHO har et *International Task Force (ITF)*, bestående av internasjonale studenter på masternivå. I utgangspunktet er denne gruppen etablert med tanke på å besvare spørsmål fra fremtidige, internasjonale studenter. Under pandemien tok gruppen et sosialt ansvar og arrangerte aktiviteter, både fysiske og digitale, for internasjonale studenter.

- Andre kanaler for informasjon

Internasjonalt kontor har opprettet en egen Instagramkonto *AHO Worldwide*. Mål om å legge reiseskildringer fra tidligere utvekslingsstudenter på våre avtalesider ([eksempel](#)) er flyttet til studieåret 2020/2021.

- Fra informasjonsmøte til internasjonal dag

Flyttet til studieåret 2020/2021 som følge av COVID-19 situasjonen.

- Handlingsplan

Det vil bli skrevet en felles handlingsplan for AHO, på bakgrunn av den nye strategien. Arbeidet skal koordineres av direktør.

- Pilotprosjekt, nye retningslinjer for opptak av innreisende utvekslingsstudenter

Forsøkt implementert, men det var enighet om at det var for tidlig i prosessen. Bør implementeres først etter at avtaleporteføljen er revidert.

Mål for 2020/2021:

- Plan for oppfølging av rapport og presentasjoner
- Ytterligere besøk til partnerskoler
- Endelig rapport om det pågående kvalitetssikringsprosjektet
- Revidert avtaleportefølje
- Fortsatt samarbeid med SAHO og representant for internasjonale studenter
- Andre kanaler for informasjon (reiseskildringer)
- Fra informasjonsmøte til internasjonal dag
- Handlingsplan
- Pilotprosjekt, nye retningslinjer for opptak av innreisende utvekslingsstudenter

7. Relevans

En viktig kvalitetsindikator er den relevans utdanningen har for samfunnet generelt og for de ulike profesjonene utdanningene rekrutterer til. Et nært samarbeid med arbeidslivet og andre utdanningsinstitusjoner er viktige faktorer for å sikre dette. På AHO skjer dette blant annet gjennom rekruttering av faglærerne fra praksisområdene som skolen utdanner kandidater til. Det gjennomføres mange praksis nære forskning og kunstnerisk utvikling prosjekter som får direkte kobling mot programmenes emner. Skolen har også utstrakt bruk av eksterne sensorer, slik at relevansbegrepet blir direkte knyttet opp mot studentenes prestasjoner.

AHO er bevisst at de store omstillingene samfunnet står overfor, både med hensyn til digitalisering og miljø/bærekraftsperspektivet, krever et ytterligere fokus på tett samarbeid mellom næringsliv, utdanning og forskning. Kompetansebehovet i næringslivet må oppdateres og institusjonene må være oppdatert om de endringer som skjer i de ulike bransjene. Mens fordypningskursene ofte har en teoretisk vinkling med forskningsbasert og teoretisk fordypning har AHO meget god erfaring med å benytte bedrifter og reelle case inn i våre studiekurs. Bransjens medvirkning inn i disse kursene er med på å forme studioporteføljen og gir studentene dagsaktuelle problemstillinger, utfordringer og verktøy som benyttes inn i prosjektene. På denne måten blir samfunnsskiftninger og faglige bransjeutfordringer en del av studiehverdagen til studentene.

AHO har det siste året jobbet strategisk målrettet mot å etablere flere samarbeidsallianser for å utvikle videreutdanningskonsepter. Dette arbeidet har vært svært viktig for å styrke relevansbegrepet på institusjonen og styrke båndene til næringsliv i direkte relasjon til et videreutdannings tilbud. Det kan i denne sammenheng nevnes at skolen har fått tilslag på en søknad om kompetansetilbud sammen med BI, Nordre Follo og Fredrikstad kommune. Slike allianser styrker muligheten for ytterligere koble undervisning og forskning til dette samarbeidsprosjektet og derigjennom styrke relevans i flere av våre utdanningstilbud.

Skolens målrettede fokus på internasjonaliserings arbeid bidrar ytterligere til relevans i våre program. Skolens attraktivitet som internasjonal samarbeidspartner på forsknings og kunstneriske forskningsprosjekter har økt betraktelig de siste årene og medfører stor aktivitet fra internasjonale fagpersoner som bidrar inn i store forskningsprosjekter. Dette arbeidet påvirker relevansen inn i utdanningene da de fleste emner i programmene er nært knyttet opp mot instituttenes FOU aktivitet.

AHOs diplomgjennomganger er også et viktig ledd i å sikre høy kvalitet og stor bransjerelevans. Ved hver gjennomgang etableres sensorteam på 3 eksterne sensorer som via diplomgjennomganger samt tilsendt materiell gjennomgår, kvalitets sikrer og evaluerer studentene som skal avlegge sin diplomeksamen. Hvert sensorteam leverer en sensorrapport etter endt sensoroppdrag. Sensorrapportene sendes programutvalgene for gjennomgang samt evaluering og diskusjon vedrørende relevans og kvalitet på prosjektene.

En ny kandidatundersøkelsen lå i tiltaksplanen for inneværende studieår, men AHO valgte å ikke prioritere dette i 2019/2020. Kandidatundersøkelsene er et viktig verktøy for å påse at kandidatene våre treffer bransjens behov. Det jobbes med å

etablere en mer fast ordning, hvor kandidatundersøkelsene blir en årlig aktivitet ved AHO.

Mål og tiltak for studieåret 2020/2021

Gjennomføre kandidatundersøkelse samt markedsundersøkelse knyttet til utvikling av ytterligere videreutdanningstilbud

8. Ph.d.-programmet

Forskningsutvalget har på vegne av styret hovedansvaret for forskerutdanningen ved AHO. Fra høsten 2017 har et programutvalg for ph.d.-programmet, underlagt FU, hatt det daglige ansvaret for kvalitetssikringen sammen med leder av ph.d.-programmet.

Effekt av Covid-19 pandemi

Utbrudd av viruset Covid-19 har hatt påvirkningskraft på ulikt nivå i ph.d.-programmet. Hovedsakelig har det hatt størst effekt for stipendiatene sin progresjon. Etter høring fra Kunnskapsdepartementet har AHO søkt om tilskudd for å dekke lønnskostnader for aktive stipendiater i perioden mars-juni, med et estimat på 25% mistet tid. Beløpet tilsvarer 14 måneder med stipendiatlønn. FU har vurdert ph.d.-kandidatene sin progresjon i perioden mars-juni og fordelt støtteordningen deretter. Det er også satt i gang en utvidet utredning for oppfølging av kandidater påvirket av Covid-19-situasjonen gjeldende fra juni 2020.

AHO har vedtatt midlertidige endringer i ph.d.-forskriften for å delegere myndighet og kunne overholde fastsatte rammer og frister i forskriften.

Inntaket av kandidater i 2020 ble preget av Covid-19-situasjonen. Intervjuer gjennomført etter mars foregikk via zoom, noe som gjorde at intervjusituasjonen ble det samme enten man var søker internt fra AHO eller befant seg i et annet land. Opptaksprosessen har også i noen grad vært forsinket som følge av Covid-19, der oppstart av ph.d.-programmet med nytt kull ble satt til 1.oktober 2020.

Covid-19 har resultert forsinkelser i arbeidet til kandidater i slutfase, noe som har medført at måltallet for 10 disputaser har vært vanskelig å opprettholde. Til tross for dette får AHO gjennomført opp mot 7 disputaser innen utgangen av året.

Inntakskvalitet

Forskningsutvalget (FU) opprettholder sitt fokus på inntakskvaliteten på programmet, gjennom å kvalitetssikre utlysningene, samordne utlysningsprosessen, oppnevne bedømmelseskomiteer og tilsette stipendiatene. Det er påkrevd at allerede ved utlysning skal det være klarlagt hvem som er veileder og hvilket fagmiljø kandidaten som blir tilsatt skal knyttes til. Bakgrunnen for dette fokuset er å sikre at AHO tar opp kandidater som er godt forberedt til å ta en doktorgrad og skal greie å gjennomføre på normert tid. Responsen på prosessen har vært god og AHO håper at det vil vise seg i lavere gjennomføringstid for kandidatene som tas opp på programmet.

Det satses på å øke kvaliteten og profilen til forskningsmiljøer slik at de kan tiltrekke seg attraktive stipendiater. For å ytterligere høyne nivået og kvaliteten på AHOs ph.d.-studenter og AHOs ph.d.-program, har FU vedtatt at institutter må søke om tildeling av stipendiatstillinger. Vedtaket er gjeldende fra høst 2020, der FU og AHO setter overordnede rammer for søknadene knyttet til strategiske prioriteringer, fagtematikk eller andre rammevilkår.

Programdesign

Siden 2018 har det blitt jobbet med å forankre ph.d.-programmet tydeligere i organisasjonen. For å styrke programmet og fordele ansvar på flere ressurser, har leder av ph.d.-programmet fått større myndighet i de faglige delene av budsjetteringen og det har blitt ansatt en professor II på åremål for undervisningsansvar i programmet.

FU har tidligere i 2020 godkjent mandat og tidsplan for en periodisk evaluering av ph.d.-programmet. Evaluering skal utføres av en komité oppnevnt av FU og vil bli gjennomført i første halvdel av 2021. Følgende komité er oppnevnt:

- Jessica Hemmings, Göteborgs Universitet, Sverige
- Rob Bongaardt, Universitetet i Sørøst-Norge
- Murray Frase, University of London

Resultatkvalitet

Indikator	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Nye doktorgradsstudenter	7	12	4	7	5	3	7
Doktorgradsstudenter totalt	51	62	59	53	52	53	46
Avlagte doktorgrader	8	5	7	10	2	3	5

Kilde: DBH

*Ikke rapportert inn, hentet fra FS 012.003

I forbindelse med at AHO fikk tildelt 30 nye studieplasser til designprogrammet, har skolen fått tildelt to årlige stipendiatplasser. I løpet av året 2020 har skolen rekruttert syv kandidater til ph.d.-programmet, i tillegg til én hospitant som er tilknyttet et NFR prosjekt og formelt begynner en offentlig ph.d. ved AHO i 2021.

Antallet uteksaminerte ph.d.-kandidater i 2019 lå under måltallet (7) skolen hadde satt. Disputasantallet har vært svært lavt i 2018-2019, og AHO har siden høst 2019 hatt fokus på å sikre at AHO leverer på det antallet skolen er forventet å gjøre ut fra opptakstall og ressurstildelinger. Det ble for 2020 iverksatt ekstraordinære fullføringstiltak for å sikre et økt antall disputaser i 2020. Så langt har fem kandidater gjennomført disputas, av totalt 12 stipendiater som leverte sin avhandling til vurdering ila året 2020. Måltall for 2020 har vært 10 disputaser, men prognosene ser så langt ut til at det vil være vanskelig å få mer enn 7 disputaser innen året. Dette skyldes i stor grad at flere avhandlinger har krevd mindre omarbeidinger før endelig godkjenning, men også forsinkelser i progresjon grunnet Covid-19. Det vil derfor være en større overføring av disputaser til året 2021.

AHO ligger jevnt rundt 50 ph.d.-kandidater på programmet. Mange av disse er kandidater som går over normert tid og AHO har ennå en jobb å gjøre med å øke gjennomstrømningsprosenten som ligger på rundt 60 %. En langsiktig handlingsplan for økt kvalitet i ph.d.-programmet og økt gjennomføringsevne innen

normert tid blant stipendiater har blitt utarbeidet og fulgt opp i regi av FU, leder av ph.d.-programmet og forskningsadministrasjonen.

Relevans

Ph.d.-programmet ved AHO uteksaminerer kandidater som både er kvalifisert for jobber i akademia og utenfor. En interessant utvikling de siste årene er at kandidater fra AHO har blitt ansatt i næringslivet for å få ansvar for forskningssatsningen i bedrifter med AHOs fagprofil. Det bidrar til at AHO får tettere kontakt til næringslivets behov og forskningsprioriteter, men det viser også at AHOs utdanning på doktorgradsnivå gir kandidatene en kompetanse som disse bedriftene etterspør og ønsker i økende grad.

AHO har et stadig økende fokus på at utdanningen skolen tilbyr skal være relevant og tett knyttet til behov og spørsmål i praksisfeltet. Gjennom piloten «PhD by Practice» håper AHO at dette ytterligere vil styrke denne koblingen.

Det skal i løpet av høsten 2020 og vår 2021 gjøres en ekstern evaluering av ph.d.-programmet. Rapporten vil være et viktig ledd for strategisk arbeid med både resultat kvalitet og relevans i ph.d.-programmet.

Oppfylling av mål satt for 2019-2020

Målsetningen for studieåret 2019-2020 er å få laget en gjennomarbeidet handlingsplan for programmet og få denne vedtatt i organisasjonen, slik at det vil bli lettere å ta tak i noen av disse større problemstillingene.

- Ph.d.-programmets handlingsplan er utarbeidet og forankret i organisasjonen. En stilling tilknyttet ph.d.-programmet har blitt opprettet for å forankre arbeid med ph.d.-programmet på tvers av instituttene. Arbeidet med fagtilpassede kurs og planlegging for veilederseminar er godt i gang. Et halvdags veilederseminar ble utsatt på grunn av Covid-19, men ble gjennomført digitalt september 2020. Det planlegges et utvidet seminar over 2 - 2 ½ dag i begynnelsen av 2021, og det er knyttet kontakt med eksterne ressurser for bidrag.

AHO må ha et våkent øye på gjennomføring og spesielt antall disputaser for å sikre at skolen oppfyller minimumskravene til produksjon av doktorgrader satt av departementet.

- AHO må ha et gjennomsnitt på fem disputaser i året over tre år for å oppfylle krav til status som vitenskapelig høyskole. AHO har siden høst 2019 hatt fokus på å sikre at AHO leverer på det antallet skolen er forventet å gjøre ut fra opptakstall og ressurstildelinger. Det ble for 2020 iverksatt ekstraordinære fullføringstiltak for å sikre et økt antall disputaser i 2020. Så langt har fem kandidater gjennomført disputas, av totalt 12 stipendiater som leverte sin avhandling til vurdering i løp av året 2020. Måltall for 2020 har vært 10 disputaser, men prognosene ser så langt ut til at det vil være vanskelig å få mer enn 7 disputaser innen året. Dette skyldes i stor grad at flere avhandlinger har krevd mindre omarbeidinger før endelig godkjenning, men også forsinkelser i

progresjon grunnet Covid-19. Det vil derfor være en større overføring av disputaser til året 2021.

Målsetning for 2020-2021

- Målet for antall disputaser i 2021 vil være 10, for å bygge opp en styrket kultur og relasjon til kravet fra 15 disputaser som skal opprettholdes over hver tre års periode.
- Følge opp tiltak i handlingsplanen for ph.d.-programmet, der gjennomføring av veilederseminar, opptakskvalitet og gjennomføringsevne vil være hovedfokus. Et obligatorisk forberedende kurs i ph.d.-veiledning for nye veiledere bør være på plass, med en beslutning om hvor ofte kurset skal gjennomføres.
- Gjennomføre en ekstern evaluering av ph.d.-programmet og se på eventuelle tiltak eller en handlingsplan basert på rapporten.
- Flere kandidater har fått påvirket sin progresjon grunnet Covid-19. Det bør kartlegges omfang av mistet tid, fastsette eller revideres progresjonsplaner og se på aktuelle tiltak tilknyttet dette. Da situasjonen er uforutsigbar bør det tas hensyn til at kandidatene vil påvirkes også i 2021.
Ph.d.-programmet og forskningsadministrasjonene ser på oppfølging av stipendiater og effektiviteten av ISP-systemet (individuell studieplan) i løpet av 2021.
- Ph.d.-programmet og forskningsadministrasjonen arbeider med institutter og forskningsgrupper for å innføre rutiner for 5 års planlegging for stipendiater (inkludert karriereplanlegging etter fullført ph.d.), og aktivitetsplanlegging for at stipendiater skal kunne fullføre doktorgraden innen normert tid (3 år).
- Ekstraordinære fullføringstiltak som ble implementert i 2019-2020 skal evalueres høst 2020, der en rapport fremlegges for styret.
- Tiltak i handlingsplan for økt eksternfinansiering av prosjekter må følges opp, der AHO bør ha fokus på tilknytning av flere nærings ph.d.-stillinger.

9. Erfaringsbasert videreutdanning

Endringer i arbeids- og samfunnslivet har påvirket behovet for å lære hele livet. Trender i samfunnet før Covid-19 har nå blitt kraftig akselerert, og krever en høy omstilling av arbeidslivet. De siste årene har AHO hatt fokus på utvikling og kvalitetsforbedringer i våre etter- og videreutdanningstilbud, men ser nå behovet for tilpasningsdyktighet og ressursatsning til våre programmer og utviklingsprosjekter.

Effekt av Covid-19 pandemien

Utbruddet av Covid-19 viruset og nedstengning av skolen i mars 2020 har hatt stor påvirkning på leveranser av EVU tilbud ved AHO. Undervisnings- og vurderingsformer har blitt digitalisert og timeplans forskjøvet vår 2020. Behovet for økt kompetanse og omstilling i næringslivet har gjort at AHO har måttet være tilpasningsdyktige, og raskt kunne tilby emner som arbeidslivet etterspør.

Kompetanse Norge og DIKU innvilget i juni 2020 pengestøtte til AHO, for å utvide studentantallet på to kurs tilhørende videreutdanningsmaster i arkitekturvern og videreutdanningsmaster i urbanisme. Tilbudet var et fleksibelt nettkurs til permitterte og arbeidsledige som følge av Covid-19 situasjonen, og markerte det første nettbaserte utdanningstilbudet for AHO. Rekrutteringen har vært vellykket til tross for kun to måneder fra innvilgelse av prosjekt til kursoppstart. Totalt så ble det innvilget tilbud til 24 studenter (måltall 25) på videreutdanningsmaster i arkitekturvern og 19 (måltall 17) studenter på videreutdanningsmaster i urbanisme. Rekrutteringen til dette ekstraordinære tiltaket har også gitt resultater for søknadsmengden til masterprogrammene som hadde søknadsfrist 1.oktober 2020.

Aktive studenter tilhørende videreutdanningsmaster i arkitekturvern eller urbanisme betaler studieavgift til AHO hvert semester. Situasjonen har vært krevende, da studentmassen skiller seg fra AHO sine ordinære studenter ved at de tar studiet på deltid ved siden av full jobb. Flere har opplevd permitteringer, arbeidsledighet eller sykdom etter mars 2020. AHO har hatt fokus på høy grad av tilrettelegging og følger opp studentene sin progresjonsplan med individuelle tiltak og betalingsplaner.

Inntakskvalitet

Etter- og videreutdanning ved AHO består dette studieåret av to videreutdanningsprogram:

- Videreutdanningsmaster i urbanisme
- Videreutdanningsmaster i arkitekturvern

Studentkull med oppstart i januar 2019 er har dette studieåret gjennomført siste undervisnings år. Andelen aktive studenter er noe lavere, og skyldes hovedsakelig; permitteringer/arbeidsledighet/sykdom pga. Covid-19 eller tilbud om ph.d.-stillinger. Interessen for enkeltmoduler har vært økende, og AHO har hatt kapasitet til å kunne fylle studentplassene med enkeltsøkere.

Opptaket av EVU studenter er i forhold til AHOs øvrige opptak svært annerledes da dette opptaket er i behov av markedsføring og av prosesser som dette medfører. Tidligere opptak viser at informasjonsdeling gjennom kollegaer, tidligere studenter og gjennom AHO sine nettsider har vært av størst verdi. I 2018 fastsatte styret i sak 40/18 en samlet opptaksramme for de to programmene på mellom 32 og 45 studenter, det betyr at det bør foreligge et opptak på 16 eller flere studenter per program. Opptak til tidligere kull viste en skjevfordeling av interesse mellom de to programmene, og det ble gjennomført en åpen søknadsprosess frem til studiestart for å rekruttere fastsatt måltall. 2020 er et rekrutterings år for opptak av studenter til nytt kull (2021-2023). Etter søknadsfristen 1. oktober har vi hatt rekordmange søkere til masterprogrammene, med henholdsvis 24 og 31 søkere til arkitekturvern og urbanisme. Det er svært gledelig å se at studieprogrammene har høy attraktivitet. Det vil utarbeides en erfaringsrapport når opptaket er fullført, men allerede nå kan det trekkes linjer mellom ekstraordinære kurstilbud nevnt over ifb. Covid-19, strategisk planlegging og ressursatsning på administrativ og faglig side.

Da programmene opplever en verdi av å gjennomføre åpent opptak til enkeltmoduler gjennom undervisningsperioden, spesielt nå da etterspørselen er ekstra høy, vil det kunne gjøres fortløpende ved kapasitet.

Programdesign

Det ble i studiekvalitetsrapporten for 2018/2019 informert om at programmene i 2017/2018 var igjennom en stor revidering og igangsatte tiltak for å samkjøre enkeltmoduler på hvert av programmene. Det var både faglige og kommersielle grunner til at en samkjøring av moduler ble gjort. Dette har studentene hatt et stort faglig utbytte av, ved å både få samarbeide på tvers samt få et innblikk i hverandres fagområder. Studieplaner for nye kull med oppstart 2021 har videreført dette samarbeidstiltaket. Studieplaner ble godkjent i undervisningsutvalget vår 2020, og vil fra undervisningsstart 2021 ha et økt fokus på bærekrafts tematikk.

Resultatkvalitet

Det er jobbet målrettet med progresjon og oppfølging av studenter tilhørende videreutdanningsprogrammene. Da gruppene er relativt små er det viktig for programkvaliteten at det er en jevn progresjon i studentgruppen slik at både samtaler og gruppearbeid kan vedlikeholdes. Studentene har bygget et tett nettverk, noe som har vært avgjørende for å kunne skape de gode faglige diskusjonene og samarbeidsarenaene også digitalt under Covid-19 pandemien. Det har også vært fokus på økt veiledningskapasitet og tilrettelegging.

EVU program - kandidatproduksjon	2018	2019	2020*
Videreutdanningsmaster i arkitekturvern	3	0	9
Videreutdanningsmaster i urbanisme	1	3	7

*Året er ikke fullført og viser kun tall på kandidatproduksjon per oktober 2020.

Da videreutdanningsprogrammene har opptak hvert andre år vil det kunne gi utslag i kandidatproduksjon. Det jobbes for tiden med å se på historikk for kandidatproduksjonen tilbake til 2014. De senere årene har det vært en satsning

på faglig og administrativ side, som har ført til økt kapasitet til oppfølging og veiledning av studentene. 2020 har til tross for Covid-19 et høyere antall av leverte mastergrader, som kan være en indikasjon på nettopp dette. Ett av tiltakene har vært å øke gjennomføringsgraden fra og med kull 2014. Tallene viser kun masteroppgaver som er bestått og der sensur er registrert.

Relevans

Kandidater som har avsluttet sin videreutdanningsmaster i urbanisme og arkitekturvern har meldt tilbake at programmet har høy grad av relevans. Det vil i løpet av høsten 2019 bli gjennomført en spørreundersøkelse blant studentene på kullet som ble tatt opp våren 2017. Det vil da bli kartlagt relevans av studiet i forhold til bransjen, kvalitet på studiet, og om gjennomføring av studiet har ført til oppnåelse av nye ansvarsoppgaver eller et skifte av jobb.

Covid-19 har forårsaket høy arbeidsledighet for aktuelle bransjer. AHO opplever å få mange henvendelser om EVU-aktiviteter, spesielt blant arkitekter men også designere som ønsker oppdatert kunnskap.

Oppfylling av mål

Det skal igangsettes videre tiltak for å følge opp organiseringsrapporten for EVU. Det skal i løpet av studieåret settes et programstyre som har ansvar for kvalitetssikring og videre utvikling av EVU programmene.

- I løpet av studieåret 2019-2020 har det blitt vedtatt opprettelse av et EVU-utvalg, som skal jobbe strategisk med utvikling og kvalitetssikring av AHOs EVU-tilbud. En av hovedoppgavene utvalget har jobbet med frem til nå er å lage grunnlaget for en økonomisk modell for de erfaringsbaserte masterprogrammene. Modellen er basert på TDI, og tar hensyn til at AHO har begynt å rapportere studiepoeng og kandidatproduksjon for våre erfaringsbaserte masterprogram.

En oppfølging og et tettere samarbeid med biblioteket er av nytteverdi for å sikre faglig utvikling for studentene. Dette skal også føre til en digitalisering for innlevering av masteroppgaver og øke antallet arkiverte oppgaver ved AHO.

- I løpet av studieåret har samarbeidet med biblioteket vært godt men med lav aktivitet. Hovedfokus har vært å opprette arkiv for masteroppgaver produsert av studenter på videreutdanningen. Grunnet Covid-19 har videre arbeid med innleveringsportal vært satt på vent, da det også har vært større fokus på implementering av en digital eksamensplattform.

Det arbeides med å videreføre alumnigrupper for fullførte kandidater på de to programmene. Det er et ønske om å få en sterkere tilknytning til tidligere studenter og en erfaringsutveksling mot aktive studenter, samt at det øker nettverksbygging.

- Grunnet Covid-19 har det vært vanskelig å arrangere alumni-aktiviteter. Alle alumni har vært invitert inn til minst én felles samling med aktive studenter hvert semester. Det vil være større fokus på å involvere alumni for studieåret 2020-2021, som også er AHOs 75 års jubileum.

Det er et ønske om å starte videreutdanningsprogram ved institutt for design (IDE). Det har blitt igangsatt en utredning av bransjen sine behov. Det er derfor satt et mål for 2019-2020 å slutføre kartlegging av bransjens behov, ferdigstille et programoppsett, ansette eksterne og interne faglige ressurser med tilknytning til programmet, samt sikre AHO sine økonomiske og strategiske interesser i utvikling av et slikt program ved IDE. Det vil også fortløpende bli arbeidet med mulige nye EVU programmer i samarbeid med andre institusjoner i UH sektoren. Det må i forkant gjennomføres en intern godkjenning ved AHO for å satse på utvikling av nye EVU programmer.

- Institutt for design har gjennomgått ulike aktiviteter og gjort en strategisk satsning for noen utvalgte EVU-tilbud i 2019-2020. AHO har blitt tildelt 30 nye studieplasser på Master i design, med innvirkning fra høst 2020. En større bemanningsplan for instituttet vil derfor være klart i løpet av høsten 2020, med mål om å ansette en fagressurs med hovedansvar for utvikling av EVU-tilbud ved instituttet.
- En erfaringsbasert mastergrad (EVU) i systemorientert design (SOD) har vært et satsningsområde for instituttet. Studieplan for masterprogrammet har blitt godkjent i undervisningsutvalget, og etablering av masterprogrammet vil fremlegges for styret i løpet av høsten 2020.
- Vår 2020 lanserte AHO, Handelshøgskolen BI og DOGA et nasjonalt senter for brukersentrert innovasjon i offentlig sektor. Senteret har fått navnet D-box, og skal utvikle, dele kunnskap og tilby kurs og videreutdanning som dekker nye behov for omstilling i offentlig sektor. AHO har hatt et lengre samarbeid med Handelshøgskolen BI, og har i løpet av våren 2020 søkt om midler til å utvikle kompetansetilbud innen helse- og omsorgssektor gjennom Kompetanse Norge sitt bransjeprogram. I oktober 2020 ble søknaden innvilget, der 2.8 millioner gis i støtte til utvikling og pilotering av utdanningstilbud innen tjenesteinnovasjon. Prosjektet samarbeider med Nordre Follo kommune og Fredrikstad kommune som pilotpartnere, og blir det første eksterntfinansierte prosjekter under D-box.

Mål 2020-2021

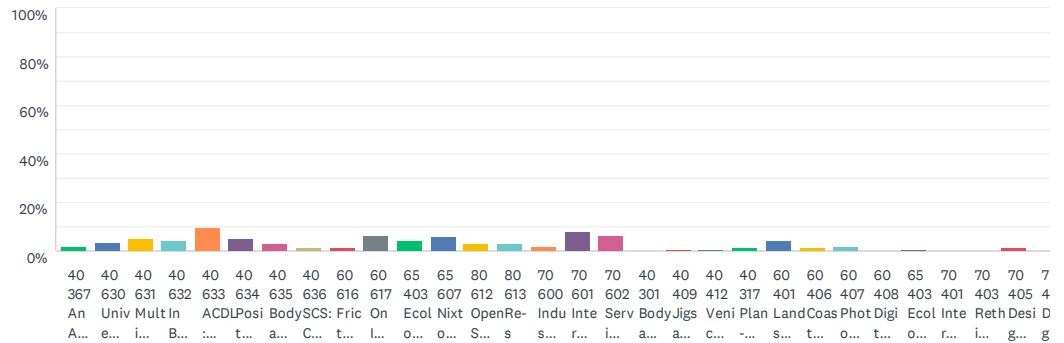
- EVU-utvalget er foreløpig plassert organisatorisk under prorektor for utdanning i høringsforslag for faglig organisering. Utvalget bør ved en eventuell implementering av en slik organisering jobbe strategisk med å styrke sin rolle relatert til forskning, da EVU-aktivitet ofte kan være grunnlag for tilknytning av samarbeidspartnere og eksterntfinansierte forskningsprosjekter.
- EVU-utvalget er foreløpig sammensatt av administrative og faglige roller. Det vil i 2020-2021 være mål om å utarbeide utvalget sitt mandat, der også en endring i utvalgets representerte medlemmer kan måtte endres. Utvalget har som mål for høst 2020 å slutføre arbeidet med ny økonomisk modell for erfaringsbaserte mastergrader, samt implementere modellen for kull 2021-2023.
- Det vil høsten 2020 lyses ut en 100% administrativ rådgiverstilling, som vil få ansvar for all etter- og videreutdanning ved skolen. Dette vil være et viktig ledd i å bygge opp AHOs EVU-tilbud, nettverksbygging og er en støttefunksjon for programansvarlige. Stillingen bør også ha en representasjon i EVU-utvalget.

- Ved eventuelt styrevedtak om opprettelse av en EVU-SOD erfaringsbasert mastergrad må det rekrutteres faglige ressurser, samt fastsettes en markedsføringsplan for rekruttering av studenter med oppstart i 2021.
- Prosjektutvikling og pilotering av utdanningstilbud i samarbeid med BI, Nordre Follo kommune og Fredrikstad kommune. Rekruttering av faglige ressurser ved institutt for design vil være første milepæl for prosjektutviklingen.
- AHO bør ha et høyere fokus på alumni-nettverk. Da 2020-2021 markerer AHOs 75 års jubileum vil programansvarlige og administrativ EVU-koordinator invitere inn alumni til ulike aktiviteter. En av aktivitetene vil være markeringen av videreutdanningsmaster i urbanisme sitt 25 års jubileum i 2021.
- Per dags dato er det svært lite historikk eller flyt i studentundersøkelser gjort blant EVU-studenter. Dette er kritikkverdig. Hovedmål for 2020-2021 vil være å utrede studiekvalitet og relevans blant aktive og tidligere studenter tilknyttet våre erfaringsbaserte masterprogram. Et ledd i arbeidet vil være å se på eventuelle prosesser og systemer for å kunne opparbeide mer sømløse rutiner. De undersøkelsene som har vært gjennomført viser høy svarprosent og høy grad av tilfredshet med utdanningskvaliteten og arbeidsrelevans.

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

SP1 Which course have you followed in the Spring Semester of 2020? If you are following more than one master course in the Spring Semester of 2020, you must complete one form for each course. You can only choose one option per question.

Besvart: 138 Hoppet over: 0

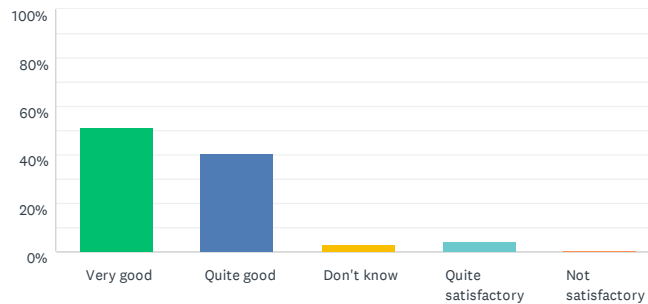
Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

SVARVALG	SVAR	
40 367 An Architectural Proposal	2.17%	3
40 630 Universals IX - Civic Theater	3.62%	5
40 631 Multistory Buildings	5.07%	7
40 632 In Balance	4.35%	6
40 633 ACDL: Space	9.42%	13
40 634 Positions: Co-existence	5.07%	7
40 635 Body and Space Morphologies : Catharsis - Acting and The Collective IV	2.90%	4
40 636 SCS: China	1.45%	2
60 616 Friction & Fire - On Oslo waterfront	1.45%	2
60 617 On Ice. Designing Architectures of Water in Greater Oslo	6.52%	9
65 403 Ecology for Landscape Architecture	4.35%	6
65 607 Nixtopia Tromsø	5.80%	8
80 612 Open Structures: Constructive Logic	2.90%	4
80 613 Re-store: Folkemuséet	2.90%	4
70 600 Industridesign 2: ProtoHype	2.17%	3
70 601 Interaction Design 2: Screens	7.97%	11
70 602 Service Design 2: Service Design futures	6.52%	9
40 301 Body and Space Morphologies : Architecture & Film XIV - Light from Darkness III	0.00%	0
40 409 Jigs and Joints: design concepts, materials, and making	0.72%	1
40 412 Venice myths	0.72%	1
40 317 Plan-drawing in Architecture	1.45%	2
60 401 Landscape and Urbanism	4.35%	6
60 406 Coastal mapping	1.45%	2
60 407 Photography	2.17%	3
60 408 Digital Urbanism: Towards a Nordic Model	0.00%	0
65 403 Ecology for Landscape Architecture	0.72%	1
70 401 Interactive Spaces and Environments	0.00%	0
70 403 Rethinking Development and Sustainable Design	0.00%	0
70 405 Design drevet innovasjon i offentlig sektor	1.45%	2
70 406 Design leadership	0.00%	0
80 315 Architectural Detailing	0.72%	1
80 404 Speculative Ideation: Hand Drawing as Explorative Medium in Architecture	1.45%	2
80 409 Urban transformation	1.45%	2
80 416 Re-Store: Values	0.00%	0
12 400 Pre-Diploma Architecture	0.72%	1
60 701 Pre-diploma for urbanism and landscape architecture	0.00%	0
65 701 Pre-Diploma Landscape Architecture (Tromsø)	0.00%	0
70 700 Pre-Diplom Design	0.00%	0
12 701 Diploma Architecture	0.00%	0
12 802 Diploma Design	5.80%	8
12 803 Diploma Landscape Architecture	0.00%	0
12 804 Diploma Landscape Architecture (Tromsø)	2.17%	3
TOTALT		138

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

SP2 Learning outcomes: Have the learning outcomes of the course been satisfactory, and do they keep with the course description? Instruction: Evaluate whether the course gave you the knowledge and skills envisioned in the course description. The course description can be found on AHO's website

Besvart: 138 Hoppet over: 0

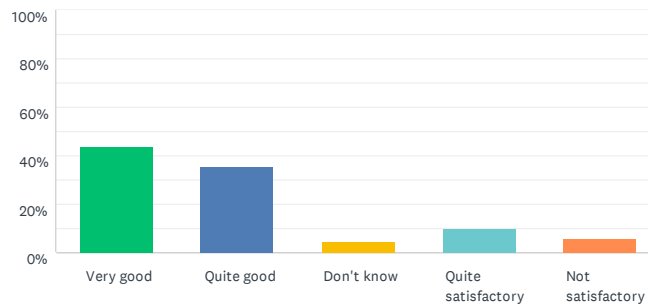
SVARVALG	SVAR	
Very good	51.45%	71
Quite good	40.58%	56
Don't know	2.90%	4
Quite satisfactory	4.35%	6
Not satisfactory	0.72%	1
Totalt antall respondenter: 138		

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

SP3 Course design and organisation (format, size, structure, information).

In your opinion, does the way the course is structured create a good framework for teaching? Has the course been well organised and sufficiently predictable throughout the semester? Instruction: You must evaluate whether the course's format, size, and structure have worked well. Consider for instance the balance between lectures and studio-based teaching, the division into modules/phases, number of students on the course, etc. Have you received enough information?

Besv rt: 138 Hoppet over: 0

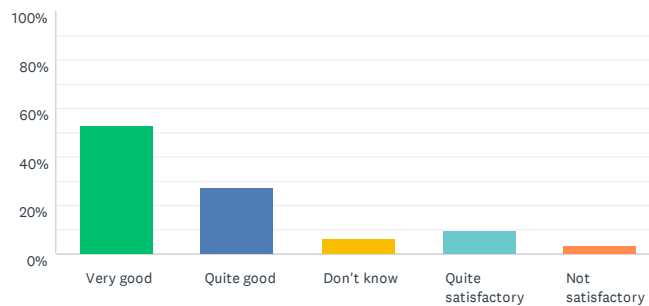

SVARVALG	SVAR	
Very good	44.20%	61
Quite good	35.51%	49
Don't know	4.35%	6
Quite satisfactory	10.14%	14
Not satisfactory	5.80%	8
Totalt antall respondenter: 138		

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

SP4 Supervision (individual supervision, workshops, reviews)Has the supervision you have received been satisfactory, and has it kept with the expectations you were given at the beginning of the year?

Besvart: 138 Hoppet over: 0

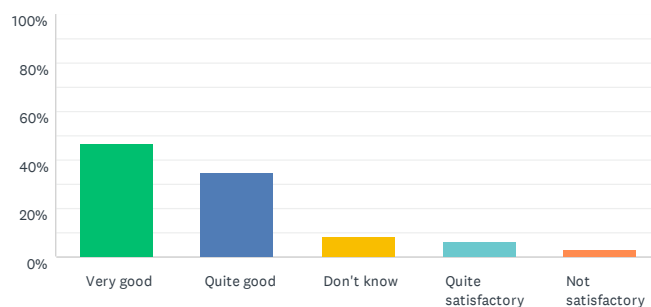

SVARVALG	SVAR	
Very good	52.90%	73
Quite good	27.54%	38
Don't know	6.52%	9
Quite satisfactory	9.42%	13
Not satisfactory	3.62%	5
Totalt antall respondenter: 138		

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

SP5 Academic input (lectures, excursions, other) Do you think the academic input has been relevant and inspiring, and has it supported the course's learning outcomes?

Besv rt: 138 Hoppet over: 0

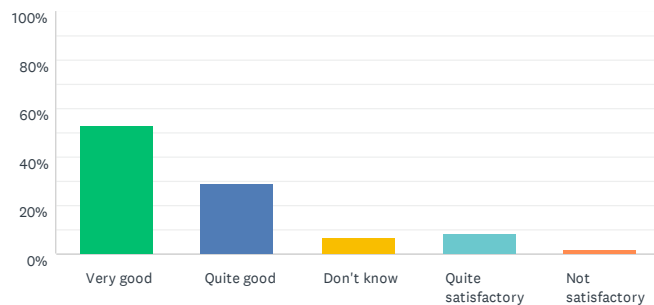

SVARVALG	SVAR	
Very good	47.10%	65
Quite good	34.78%	48
Don't know	8.70%	12
Quite satisfactory	6.52%	9
Not satisfactory	2.90%	4
Totalt antall respondenter: 138		

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

SP6 General impression. Are you left with a good impression of the course?

Besvart: 138 Hoppet over: 0

SVARVALG	SVAR	
Very good	52.90%	73
Quite good	28.99%	40
Don't know	7.25%	10
Quite satisfactory	8.70%	12
Not satisfactory	2.17%	3
Totalt antall respondenter: 138		

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

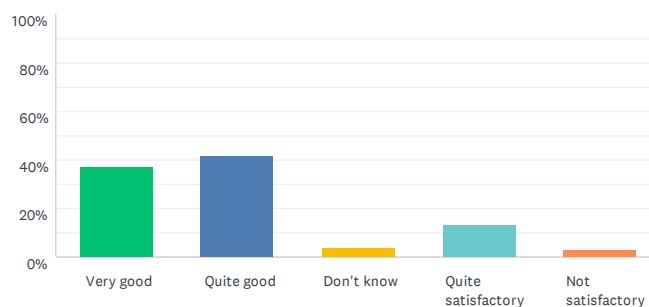
SP7 Other comments not covered by the answers to the above questions.

Besv rt: 48 Hoppet over: 90

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

SP8 Since March 13, AHO has been closed for on-campus teaching and activities. To what extent do you feel that teaching maintained through digital tools were satisfactory?

Besv rt: 126 Hoppet over: 12

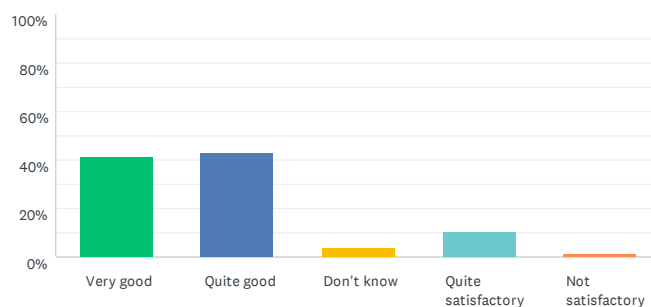

SVARVALG	SVAR	
Very good	37.30%	47
Quite good	42.06%	53
Don't know	3.97%	5
Quite satisfactory	13.49%	17
Not satisfactory	3.17%	4
Totalt antall respondenter: 126		

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

SP9 In your experience, was the guidance you received from the teacher / course manager in the period after the AHO was closed down sufficient and satisfactory?

Besvart: 126 Hoppet over: 12

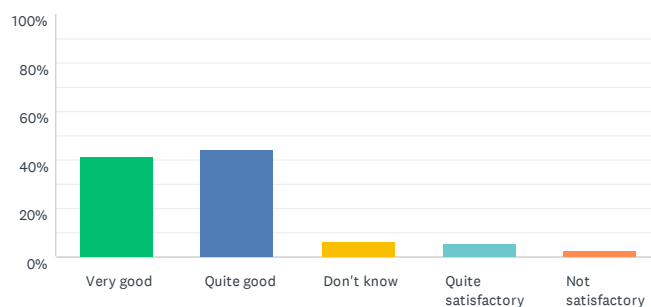

SVARVALG	SVAR	
Very good	41.27%	52
Quite good	42.86%	54
Don't know	3.97%	5
Quite satisfactory	10.32%	13
Not satisfactory	1.59%	2
Totalt antall respondenter: 126		

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

SP10 In your opinion, has the information you have received throughout the lock-down period on current guidelines, changed teaching activities and modes and plans for exams / final presentations has been sufficient?

Besvart: 126 Hoppet over: 12

SVARVALG	SVAR	
Very good	41.27%	52
Quite good	44.44%	56
Don't know	6.35%	8
Quite satisfactory	5.56%	7
Not satisfactory	2.38%	3
Totalt antall respondenter: 126		

Evaluation of master courses AHO Spring Semester 2020

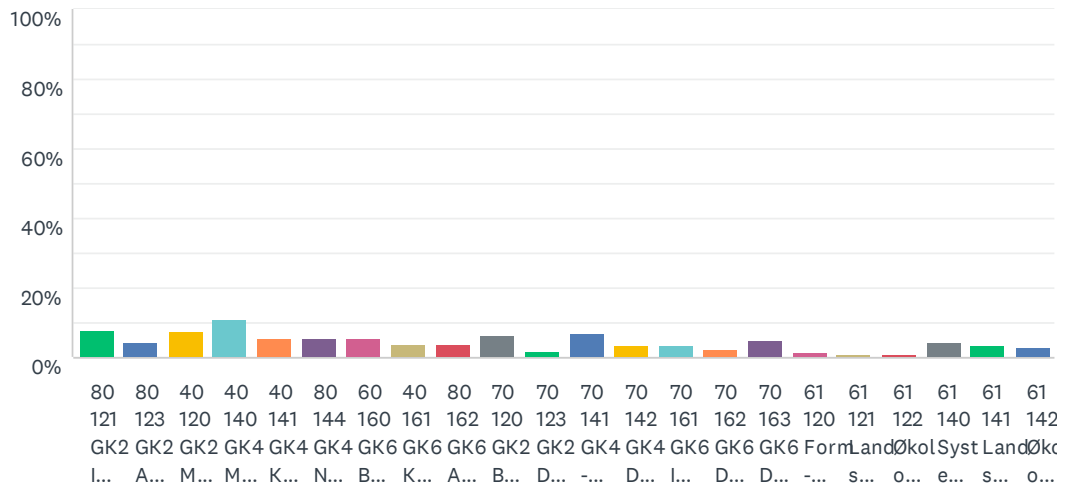
SP11 Please, write any comments and points of view that have not been covered by the previous questions.

Besvart: 126 Hoppet over: 12

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SP1 Hvilke kurs tar du våren 2020? Dersom du tar flere kurs på grunnundervisningen våren 2020, må du fylle ut et skjema for hvert kurs. Du kan bare velge ett svaralternativ per spørsmål

Besvart: 246 Hoppet over: 0

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SVARVALG	SVAR	
80 121 GK2 Introduksjon til arkitektur (1)	8.13%	20
80 123 GK2 Arkitekturhistorie 1 (2)	4.47%	11
40 120 GK2 Materialer (3)	7.72%	19
40 140 GK4 Mindre offentlig bygning (4)	10.98%	27
40 141 GK4 Konstruksjoner 2 (5)	5.69%	14
80 144 GK4 Norsk Arkitekturhistorie (6)	5.28%	13
60 160 GK6 By og Arkitektur (7)	5.69%	14
40 161 GK6 Konstruksjon, teknologi og �kologi (8)	4.07%	10
80 162 GK6 Arkitectureorienes historie (9)	4.07%	10
70 120 GK2 Brukersentrert design (10)	6.50%	16
70 123 GK2 Designhistorie 1 (11)	2.03%	5
70 141 GK4 - Industridesign i kontekst (12)	6.91%	17
70 142 GK4 Designteori 1 (13)	3.25%	8
70 161 GK6 Introduksjon til Systemorientert design (14)	3.25%	8
70 162 GK6 Design metodikk // Feltstudier (15)	2.44%	6
70 163 GK6 Design fordypning (16)	4.88%	12
61 120 Form - Parklaboratorium (17)	1.63%	4
61 121 Landskapsarkitekturs historie 1 (18)	1.22%	3
61 122 �kologi for landskapsarkitektur - Planter og jord (19)	1.22%	3
61 140 Systemer - Infrastruktur og landskap (20)	4.47%	11
61 141 Landskapsmedia - Material- og konstruksjonslære (21)	3.25%	8
61 142 �kologi for landskapsarkitektur - Vegetasjon og økotyper (22)	2.85%	7
TOTALT		246

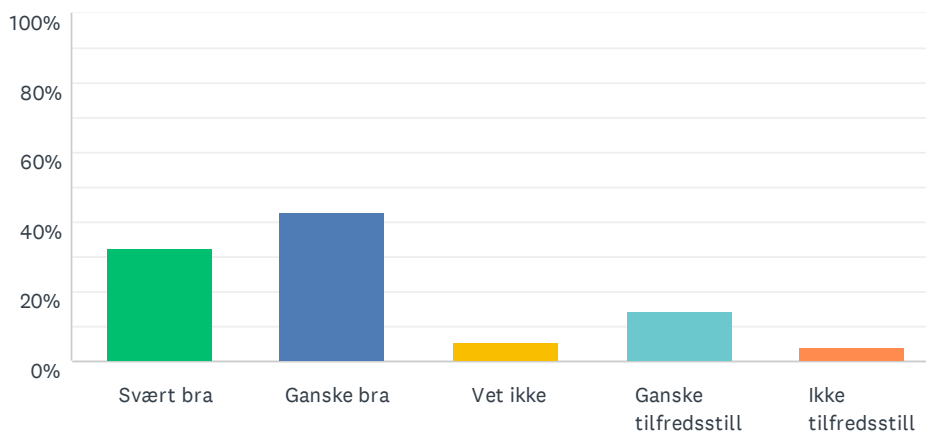
GRUNNLEGGENDE STATISTIKK

Min. 1.00	Maks. 22.00	Median 8.00	Gjennomsnitt 9.19	Standardavvik 6.17
--------------	----------------	----------------	----------------------	-----------------------

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SP2 Læringsutbytte: Har kursets læringsutbytte vært tilfredsstillende og står det i forhold til leste kursbeskrivelsen? Veiledning: Her skal du vurdere om kurset ga deg den kunnskapen og kompetansen som var forespeilet i kursbeskrivelsen. Kursbeskrivelsen finner du på AHOs nettside

Besvart: 246 Hoppet over: 0

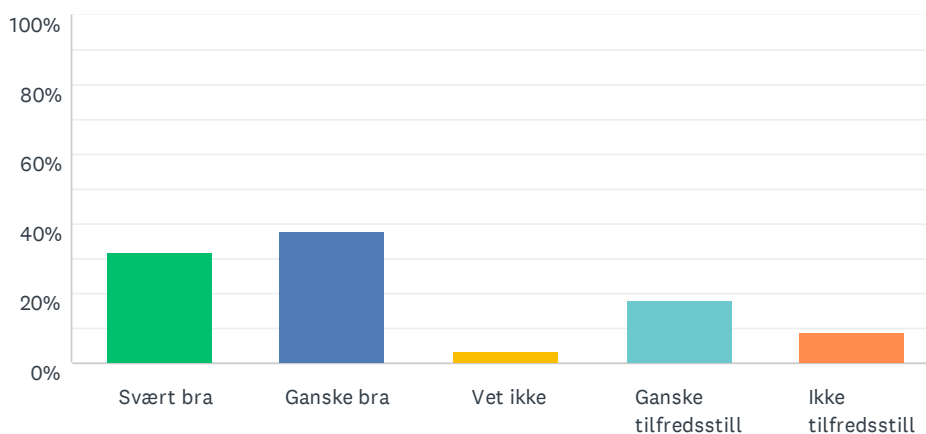
SVARVALG	SVAR	
Svært bra (1)	32.52%	80
Ganske bra (2)	43.09%	106
Vet ikke (3)	5.69%	14
Ganske tilfredsstillende (4)	14.63%	36
Ikke tilfredsstillende (5)	4.07%	10
Totalt antall respondenter: 246		

GRUNNLEGGENDE STATISTIKK				
Min. 1.00	Maks. 5.00	Median 2.00	Gjennomsnitt 2.15	Standardavvik 1.15

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SP3 Kursdesign og organisering (format, størrelse, struktur, informasjon).
 Synes du måten kurset er bygget opp på har skapt en god ramme for undervisningen, har det vært godt organisert og gitt deg tilstrekkelig forutsigbarhet gjennom semesteret? Veiledning: Du skal vurdere om kursets format, størrelse og struktur har fungert bra. Vurder for eksempel balanse mellom forelesning- og studiobasert undervisning, inndeling i moduler/faser, antall studenter på kurset med videre. Har du fått tilstrekkelig informasjon.

Besvart: 246 Hoppet over: 0

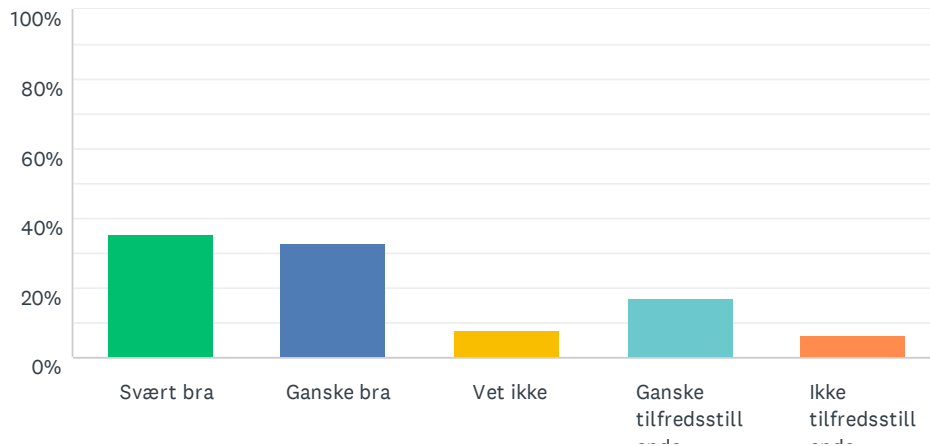
SVARVALG		SVAR	
Svært bra (1)		32.11%	79
Ganske bra (2)		37.80%	93
Vet ikke (3)		3.25%	8
Ganske tilfredsstillende (4)		17.89%	44
Ikke tilfredsstillende (5)		8.94%	22
Totalt antall respondenter: 246			

GRUNNLEGGENDE STATISTIKK				
Min. 1.00	Maks. 5.00	Median 2.00	Gjennomsnitt 2.34	Standardavvik 1.33

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SP4 Veiledning (individuell veiledning, workshop, gjennomganger). Har veiledningen du har fått vært tilfredsstillende og st tt i forhold til det som ble forespeilet ved oppstart?

Besvart: 246 Hoppet over: 0

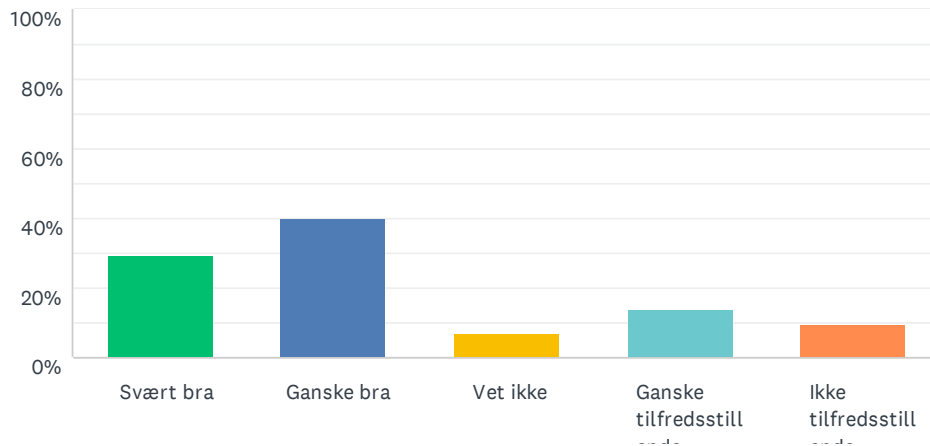
SVARVALG		SVAR	
Svært bra (1)		35.37%	87
Ganske bra (2)		32.93%	81
Vet ikke (3)		8.13%	20
Ganske tilfredsstillende (4)		17.07%	42
Ikke tilfredsstillende (5)		6.50%	16
Totalt antall respondenter: 246			

GRUNNLEGGENDE STATISTIKK				
Min. 1.00	Maks. 5.00	Median 2.00	Gjennomsnitt 2.26	Standardavvik 1.28

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SP5 Faglig input (forelesninger, ekskursjoner, annet). Synes du den faglige inputen har vært relevant og inspirerende, og støttet opp om kurset læringsmål?

Besvart: 246 Hoppet over: 0

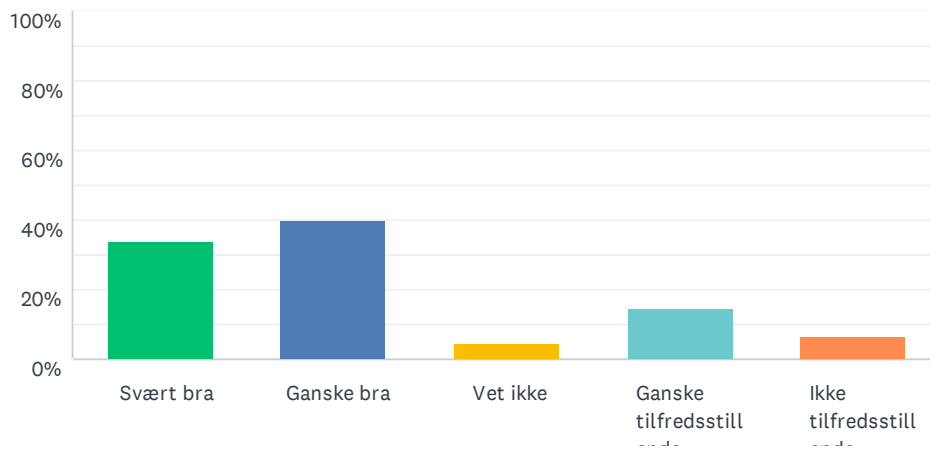
SVARVALG		SVAR	
Svært bra (1)		29.27%	72
Ganske bra (2)		40.24%	99
Vet ikke (3)		6.91%	17
Ganske tilfredsstillende (4)		14.23%	35
Ikke tilfredsstillende (5)		9.35%	23
Totalt antall respondenter: 246			

GRUNNLEGGENDE STATISTIKK				
Min. 1.00	Maks. 5.00	Median 2.00	Gjennomsnitt 2.34	Standardavvik 1.29

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SP6 Generelt inntrykk. Sitter du igjen med et godt inntrykk av kurset?

Besvart: 246 Hoppet over: 0

SVARVALG	SVAR	
Svært bra (1)	34.15%	84
Ganske bra (2)	40.24%	99
Vet ikke (3)	4.47%	11
Ganske tilfredsstillende (4)	14.63%	36
Ikke tilfredsstillende (5)	6.50%	16
Totalt antall respondenter: 246		

GRUNNLEGGENDE STATISTIKK				
Min. 1.00	Maks. 5.00	Median 2.00	Gjennomsnitt 2.19	Standardavvik 1.23

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

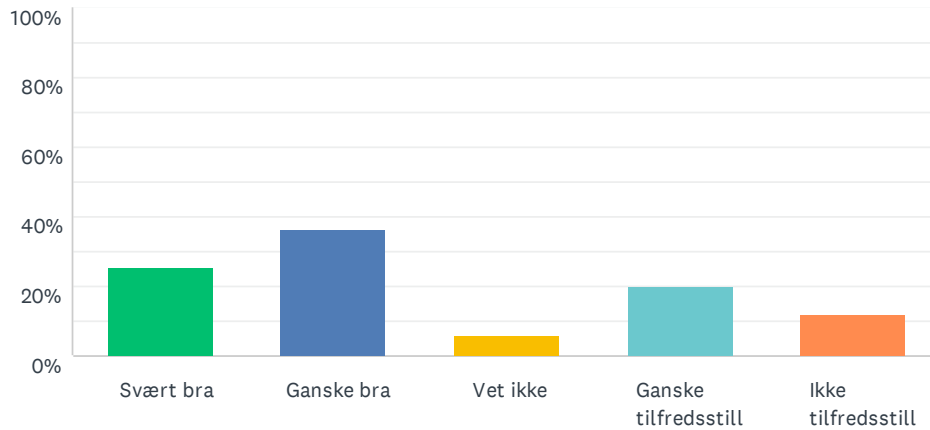
SP7 Utfyllende kommentarer som ikke dekkes av svarene på spørsmålene over

Besvart: 92 Hoppet over: 154

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SP8 Den 13. mars ble AHO stengt for fysisk undervisning. I hvilken grad opplever du at undervisningen ble ivaretatt gjennom digitale verktøy?

Besvart: 242 Hoppet over: 4

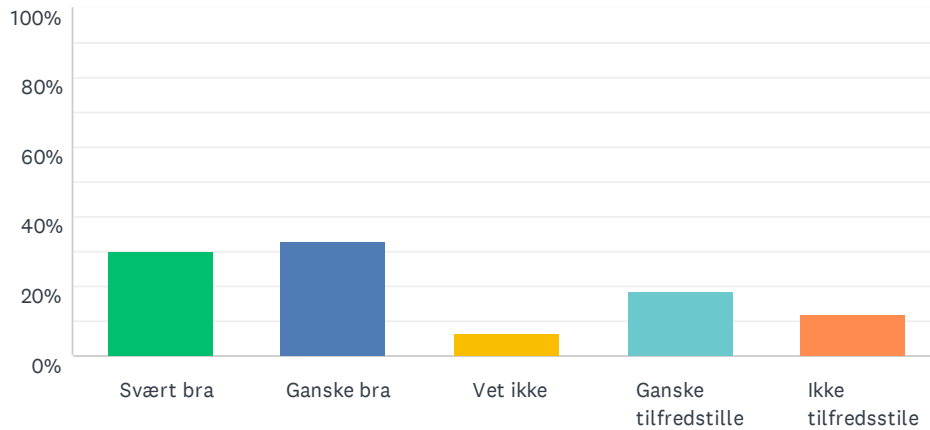
SVARVALG		SVAR	
Svært bra (1)		25.62%	62
Ganske bra (2)		36.36%	88
Vet ikke (3)		6.20%	15
Ganske tilfredsstillende (4)		19.83%	48
Ikke tilfredsstillende (5)		11.98%	29
Totalt antall respondenter: 242			

GRUNNLEGGENDE STATISTIKK				
Min. 1.00	Maks. 5.00	Median 2.00	Gjennomsnitt 2.56	Standardavvik 1.37

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SP9 Opplever du at du den veiledning du fikk av l rerer/kursansvarlig i perioden etter at AHO ble nedstengt var tilfredsstillende?

Besvart: 242 Hoppet over: 4

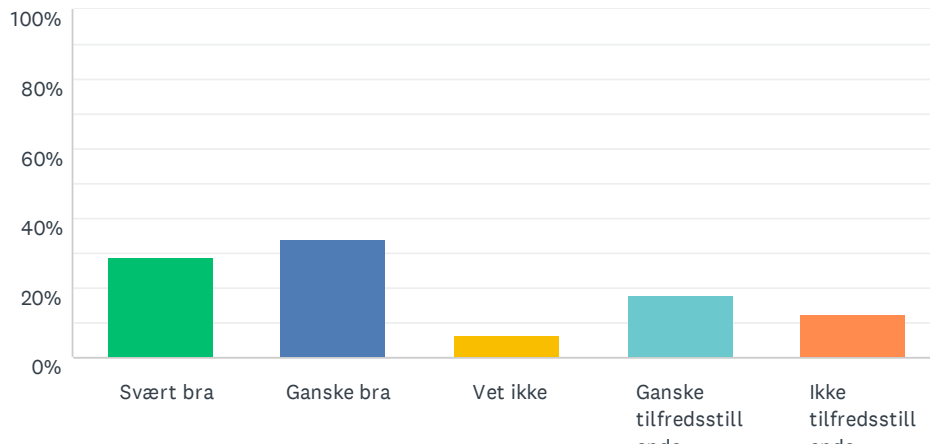
SVARVALG		SVAR	
Svært bra (1)		29.75%	72
Ganske bra (2)		33.06%	80
Vet ikke (3)		6.61%	16
Ganske tilfredsstillende (4)		18.60%	45
Ikke tilfredsstillende (5)		11.98%	29
Totalt antall respondenter: 242			

GRUNNLEGGENDE STATISTIKK				
Min. 1.00	Maks. 5.00	Median 2.00	Gjennomsnitt 2.50	Standardavvik 1.39

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SP10 Synes du at i perioden etter at AHO ble nedstengt har mottatt tilstrekkelig informasjon om gjeldende retningslinjer, endret undervisningsopplegg og planer for eksamen/sluttpresentasjoner?

Besvart: 242 Hoppet over: 4

SVARVALG		SVAR	
Svært bra (1)		28.93%	70
Ganske bra (2)		33.88%	82
Vet ikke (3)		6.61%	16
Ganske tilfredsstillende (4)		18.18%	44
Ikke tilfredsstillende (5)		12.40%	30
Totalt antall respondenter: 242			

GRUNNLEGGENDE STATISTIKK				
Min. 1.00	Maks. 5.00	Median 2.00	Gjennomsnitt 2.51	Standardavvik 1.39

Kursevaluering (grunnundervisningen) AHO vårsemesteret 2020

SP11 Her ber vi deg skrive eventuelle kommentarer og synspunkt som ikke har kommet frem i de foregående spørsmålene.

Besvart: 77 Hoppet over: 169

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 65/20 Årsrapport om informasjonssikkerhet

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Randi Stene
Arkivnummer	20/00692-1
Vedlegg:	avviksrapport 2019 årsplan informasjonssikkerhet 2020

På grunn av koronasituasjonen er vi forsinket både med årsrapport for informasjonssikkerhet og noe av informasjonssikkerhetsarbeidet. Til tross for at denne gjennomgangen kommer meget sent i året, har det gjennom året vært arbeidet i henhold til årsplanen som følger vedlagt.

Det er i 2019 rapportert om fem ulike typer avvik:

- Utlån av adgangskort (flere tilfeller)
- Klientutstyr på avveie (5 tilfeller)
- Direktørsvindel/Phising (flere tilfeller)
- Hacking (ett tilfelle)
- Personnummer tilgjengelig på aho.no (ett tilfelle)

Alle avvikene er karakterisert som hendelser med lav eller middels alvorlighetsgrad. Ingen av tilfellene er meldt til datatilsynet.

Det har gjennom året vært arbeidet i henhold til årsplanen for 2020. Den vedlagte årsplanen er oppdatert, slik at styret gjøres kjent med status per oktober 2020.

Av de 21 punktene på handlingsplanen er 9 gjennomført. Flere større prosjekter er planlagt høsten 2020 slik som ROS-analyser, opplæring og oppdatering av IT-reglement er planlagt i høst. Særlig ROS-analysen vil være et viktig grunnlag for vurderinger og andre tiltak. Det kan derfor hende at enkelte av tiltakene som er planlagt i høst, kan skyves til våren 2021. Til tross for ressurstilførsler til IT-enheten, ser vi at situasjonen med utstrakt bruk av digital undervisning og hjemmekontor bidrar til et stort arbeidspress for enheten.

Forslag til vedtak:

Styret tar årsrapporten til etterretning.

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Kontrollerende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Avviksskjema_AHO		Side 1 av 5

AVVIK / HENDELSE 1-2019

Avviksskjema	Enhet (institutt, avdeleing etc.):	Sendes til	Saksnr.
Beskrivelse av avviket / hendelsen: (KONFIDENSIALITET) Ansatte låner ut adgangskort til studenter for kopiering og fysisk adgang			
Beskrivelse av midlertidig tiltak: Kontakt med de det gjelder.			
Meldt av: Ansatte / studenter / IKT		Dato/kl.:	
Håndtering av avvik			
Analyse av årsak: Studenter utfører oppgaver på vegne av lærere i kursene (plotting / print etc)			
Beskrivelse av iverksatte tiltak: Alle ansatte orientert om konsekvenser og policy på dette området.			
Alvorlighetsgrad: Høy/Middels/Lav		Rapport sendes Datatilsynet: JA / NEI	Dato: 31.12.2019
Underskrift:			

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Kontrollerende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Avviksskjema_AHO		Side 2 av 5

AVVIK / HENDELSE 2-2019

Avviksskjema	Enhet (institutt, avdeleing etc.):	Sendes til	Saksnr.
Beskrivelse av avviket / hendelsen: (KONFIDENSIALITET) Klientutstyr stjålet / mistet på reise			
Beskrivelse av midlertidig tiltak: IKT bytter umiddelbart passord for bruker og varsler bruker pr SMS/mobil. Bistå bruker med å anskaffe ny jobb klient. Restore av backup.			
Meldt av: Ca 5 brukere i løpet av 2019		Dato/kl.:	
Håndtering av avvik			
Analyse av årsak: Tyveri / mistet klient.			
Beskrivelse av iverksatte tiltak: Informere ansatte og studenter om rutinen ved tap av klienter.			
Alvorlighetsgrad: Høy/Middels/Lav		Rapport sendes Datatilsynet: JA / NEI	Dato: 31.12.2019
Underskrift:			

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Kontrollerende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Avviksskjema_AHO		Side 3 av 5

AVVIK / HENDELSE 3-2019

Avviksskjema	Enhet (institutt, avdeleing etc.):	Sendes til	Saksnr.
Beskrivelse av avviket / hendelsen: (KONFIDENSIALITET) Direktørsvindel / PHISING. Noen få brukere åpnet linker i svindel e-post og oppga brukernavn og e-post. Svindlerne logget seg inn med oppgitt passord og overtok e-post kontoen for å sende store mengder spam videre mot adresser i adresselistene til de som ble svindlet. Konsekvensen var at AHO ved 2 anledninger har blitt svarte listet på internett fordi vi sendte store mengder spam til ulike e-post domener i hele verden.			
Beskrivelse av midlertidig tiltak: Byttet passord til brukere som hadde åpnet linkene i svindel e-post. Informerte brukerne om konsekvens og tiltak.			
Meldt av:		Dato/kl.:	
Håndtering av avvik			
Analyse av årsak: Brukere åpnet linker i svindel e-post og oppga brukernavn og passord.			
Beskrivelse av iverksatte tiltak: Informasjon til alle brukere. Byttet nettverksadresse på e-post servere. Sendte beskjed til e-post domener som hadde sperret for e-post fra AHO, for å orientere om at vi hadde gjort interne tiltak for å stoppe spamming fra AHO domene.			
Alvorlighetsgrad: Høy/Middels/Lav		Rapport sendes Datatilsynet: JA / NEI	Dato: 31.12.2019
Underskrift:			

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Kontrollerende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Avviksskjema_AHO		Side 4 av 5

AVVIK / HENDELSE 4-2019

Avviksskjema	Enhet (institutt, avdeling etc.):	Sendes til	Saksnr.
Beskrivelse av avviket / hendelsen: (TILGJENGELIGHET) IOT hacking av fjernstyrte kameraer på nett i Auditorium A2. Eksterne hackere utnyttet svakheter ved innlogging. Kameraene ble da benyttet til å sende unormalt mye trafikk mot eksterne IP adresser.			
Beskrivelse av midlertidig tiltak: Kameraene ble øyeblikkelig koblet fra nettet. Kjørte «factory» reset og oppgraderte til ny sikrere SW versjon.			
Meldt av: UNINETT nettverksovervåkning		Dato/kl.:	
Håndtering av avvik			
Analyse av årsak: Det viste seg at den type kameraer ikke har god nok sikkerhet.			
Beskrivelse av iverksatte tiltak: SW i kamerene ble reinstallert. Passord byttet / programvare oppdatert. De ble også koblet opp på et lokalt nett som ikke hadde kontakt med internett.			
Alvorlighetsgrad: Høy/Middels/Lav		Rapport sendes Datatilsynet: JA / NEI	Dato: 31.12.2019
Underskrift:			

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Kontrollerende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Avviksskjema_AHO		Side 5 av 5

AVVIK / HENDELSE 5-2019

Avviksskjema	Enhet (institutt, avdeleing etc.):	Sendes til	Saksnr.
Beskrivelse av avviket / hendelsen: (GDPR) Personnummer tilgjengelig i CV i offentlig publisert AHO styresak. (vedlegg til stillings søknad)			
Beskrivelse av midlertidig tiltak: Dokumentet trukket tilbake og personnummer fjernet. Nytt dokument lagt ut igjen uten personnummer.			
Meldt av: Eier av CV		Dato/kl.:	
Håndtering av avvik			
Analyse av årsak: Det er normal prosedyre at styrepapirer og offentlige stillingssøknader med vedlegg blir lagt ut. I dette tilfelle hadde man oversett at søker selv hadde lagt personnummeret sitt som fotnote i CV.			
Beskrivelse av iverksatte tiltak: Oppdatert rutine for sjekk av styrepapirer før de publiseres på nett.			
Alvorlighetsgrad: Høy/Middels/Lav		Rapport sendes Datatilsynet: JA / NEI	Dato: 31.12.2019
Underskrift:			

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Gjennomførende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Årsplan for ISR (2020) / status for tiltak i 2019		Side 1 av 7

1 Forslag til årsplan 2020

1.1 Målsetting

Årsmålsetning	Begrunnelse	Resultat	Tidspunkt STATUS	Overordnet sikkerhetsmål
Informere om rollene i «ledelsessystem for informasjons sikkerhet» samt rutiner for hendelseshåndtering og GDPR krav og rutiner.	Nye krav når det gjelder personverndirektivet (GDPR)	Alle ansatte med ulike roller skal være godt kjent med rutiner og roller samt de nye kravene i personvern direktivet (GDPR)	Utført	Begrunnet i sikkerhetsmål nr. 3.
Revisjon av IT-reglement	Siste revisjon er fra 2007, og må oppdateres.	Ajourføring av reglement i forhold til bruk av digitale tjenester i tjenestekatalogen. Vurdere å samordne dette dokumentet med «Veileder for informasjonssikkerhet». Inkludere retningslinjer om mobil sikkerhet, rutiner for bruk av utstyr i land med økt sikkerhetstrussel samt krav til	Utsatt til høst 2020	Begrunnet i sikkerhetsmål 1, 5 og 7
Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR			
Filnavn:				

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Gjennomførende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Årsplan for ISR (2020) / status for tiltak i 2019		Side 2 av 7

		ikke å låne ut adgangskort til andre.		
Detaljere GDPR rutiner og dokumentasjon.	GDPR direktivet.	Oppdaterte rutiner og policy for håndtering av persondata. Opplæring i nytt LSIS for alle rolleinnhavere. Rutiner for sletting av personopplysninger. Oppdaterte protokoller, databehandler- avtaler og personvern-erklæringer. Etablere og informere om rutiner for innsyn.	Utført	Begrunnet i sikkerhetsmål 4
Vise til planer for reetablering og krav til tilgjengelighet ved brudd på tjenester. Vurdere tjenester / utstyr for katastrofesikring.	Mangler reetableringsplaner og kontinuitetsplaner pr i dag.	Utarbeide planer. Katastrofesikring plan med tiltak.	Utsatt til våren 2021	Begrunnet i sikkerhetsmål 5, 6 og 7
Ny orienteringsrunde om informasjonssikkerhet	Informasjons kampanjen (nano læring)	Alle ansatte og studenter skal være godt kjent med hvilke sikkerhetstiltak den enkelte	Nanolærings kurs gjennomført	Begrunnet I sikkerhetsmål nr. 3.

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Gjennomførende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Årsplan for ISR (2020) / status for tiltak i 2019		Side 3 av 7

	gjennomført i 2018 ble ikke gjennomført av alle.	selv kan iversette for å unngå brudd på konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Klientsikkerhet og rutiner for lagring er viktig.		
Revidere ROS analyser	Ref LSIS styrende del	ROS analysene vil oppdatere «behandlinger» inklusiv en vurdering av sletterutiner.	Utsatt til høsten 2020	Begrunnet i sikkerhetsmål 4
Gjennomføre UNIT LSIS revisjon	UNIT gjennomfører en varslet revisjon ved alle Universitet og høyskoler.	Avklare om vi har dokumenterte rutiner iht regler for informasjons sikkerhet og GDPR.	Utført	
Implementere årsplan i et «årshjul» (PLANDISC)	Eksisterende dokument egner seg ikke.	Årshjul utarbeidet.	Utsatt til høsten 2020	
Egenvurdering av GDPR rutiner og status når det gjelder overholdelse av GDPR.	Bør utføres årlig i høst-semesteret.	Synliggjøre status og revidere videre tiltak.	Utført (UNIT årlig revisjon)	
Avholde møte med NSD og forskingsadministrasjonen.	Avklare det operasjonelle ansvaret for rapportering til ledelsens gjennom-	Avklarte rutiner innarbeidet i LSIS.	Utført	

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Gjennomførende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Årsplan for ISR (2020) / status for tiltak i 2019		Side 4 av 7

	gang, iht ny ansvars-fordeling.			
Etablere ny PVO avtale	Ønskelig å engasjere felles PVO for NMH, NIH, KHIO og AHO	Kontrakt etablert høsten 2019. Gode erfaringer med PVO partner fra Haberstad.	Utført	
Gjennomføre en pilot med det AI baserte nettverks overvåkningsverktøyet DARKTRACE	Et AI basert overvåknings verktøy vil gjøre det enklere for IKT teamet å følge med på unormale nettverkshendelser og angrep utenifra. Mulighet for proaktiv overvåkning som varsler om uønsket aktivitet på et tidlig tidspunkt.	Pilotering vellykket og piloten konkluderte med at dette vil være et godt verktøy for en liten høgstole. UNIT / UNINETT informert om resultatet og vil vurdere del finansiering som en del av en revidering av felles sikkerhets infrastruktur for hele UH sektoren.		
Total oppgradering av nettverksinfrastruktur ved AHO	Nettverket ved AHO er gammelt og mangler	Nettverket fornyet høsten 2019 (Aruba/HP)	Utført	

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Gjennomførende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Årsplan for ISR (2020) / status for tiltak i 2019		Side 5 av 7

	kapasitet, samt en del viktige sikkerhetsmekanismer			
Vurdere implementering av TO-faktor pålogging	Riksrevisjonen har anmodet AHO om å innføre tofaktor autentisering for å redusere risiko for misbruk av brukernavn og passord.		Høsten 2020	
Flytte registrering av sikkerhetshendelser til nytt servicedesk system (TOPDESK)	Legge til rette for enklere registrering, logging og oppfølging av sikkerhetshendelser		Høsten 2020	
Gjennomføre pilotering av brannmur funksjonalitet (ATEA)	Avklare om en brannmur vil gjøre det enklere å kontrollere og logge uønsket nettverksaktivitet.		Høsten 2020	

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Gjennomførende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Årsplan for ISR (2020) / status for tiltak i 2019		Side 6 av 7

Analysere behov / alternativer for sikker lagring av sensitive data i forskningsprosjekter	Forskningsadministrasjonen rapporterer behov for sikker lagring i prosjekter	Avklare om NIH utviklet løsning kan implementeres ved AHO. Beslutte anskaffelse.	Våren 2021	
Evaluerer / begrunne nåværende policy når det gjelder automatisk forlengelse av tilganger for ansatte og studenter etter sluttdato	Riksrevisjonen har bedt om en begrunnelse for hvorfor vi ikke deaktiverer kontoen ved sluttdato.	Beslutte eventuelt revidert policy.	Høst 2020	
Informasjonstiltak	Føle opp NSM årlige sikkerhetsmåned.	Gjennomført sikkerhetsmåned.	Høst 2020	
Opplæringstiltak	Det er nødvendig med årlig rutinemessig generell opplæring av ansatte og studenter samt rolleopplæring.	Formaliserte digitale kurs i AHO læringsplattform (Moodle/zoom). Vurdere mulighet for sertifisering.	Høst 2020	

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo The Oslo School of Architecture and Design	LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET Gjennomførende dokumenter	Godkjent dato: 14.10.2020 Versjon: 1.2020
Årsplan for ISR (2020) / status for tiltak i 2019		Side 7 av 7

Gjennomføre ledelsens gjennomgang for 2020	Årlig gjennomgang, ref LSIS styrende del	Oppdaterte planer med tiltak, og evaluering av hendelser.	Februar 2021	
---	--	---	--------------	--

Dokumentref:	Dokumentansvarlig: FGR
Filnavn:	

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 66/20 Faglig organisering

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Randi Stene
Arkivnummer	17/00611-33
Vedlegg:	Presentasjon av prosess og modell Høringsdokument: Utsendelsesbrev om høring Mandat arbeidsgruppe Illustrasjon faglig organisering Høringsdokument: Beskrivelse av foreslått organisering Høringsdokument: Illustrasjon faglig organisering Protokoll forhandling fagforeningene Om høringsinnspillene Samlede høringsinnspill

Styret ba i april 2017 om at AHO skulle vurdere AHO sin organisering. Det ble gjennomført en innspillfase gjennom 2017, der det ble gjennomført intervjuer, workshop og utredninger. Dette ledet frem til en problembeskrivelse og modellskisser som ble presentert for styret 13. juni 2018 (styresak 45/18). Styret vedtok å gjøre endringer i den administrative organiseringen, og å videreutvikle og beslutte den faglige organiseringen gjennom bred involvering. Det ble som styret er kjent med gjennomført en omorganisering av administrasjonen med virkning fra 1. april 2019. Høsten 2019 ble arbeide med å videreutvikle og beslutte faglig organisering, med workshop på tvers av skolen og i de strategiske utvalgene. Prosessen ble satt på vent i våren 2020 på grunn av koronasituasjonen.

Rektor presenterte i høst et forslag til organisering som har vært sendt på høring i organisasjonen. Forslaget inneholder både organisering av grunnenheter, intern organisering av grunnenhetene, utvalgsstruktur knyttet til utdanning og forskning og prorektorroller.

Høringsuttalelsene er sprikende, men de fleste reagerer på manglende deltagelse i den siste delen av prosessen. I den videre bearbeidelsen av organisasjonskonseptet etter høringsuttalelsene, er det gjort mindre endringer knyttet til sammensetning av ledergruppe og rekruttering av prorektorer.

Det foreslås tre grunnenheter som gjenspeiler de tre hovedprogrammene ved AHO; arkitektur, design og landskapsarkitektur. Videre foreslås det å opprette to prorektorroller, henholdsvis for utdanning og forskning.

Det er slik rektor ser det viktig at vi kommer videre med saken, og foreslår at det nedsettes en arbeidsgruppe for å videreutvikle og bearbeide modellen.

Rektors primære vedtaksforslag er at styret vedtar grunnstammen i modellen: tre grunnenheter og to prorektorroller, og at organisasjonskonseptet videreutvikles frem mot styremøtet i mars.

Sekundært foreslås det at styret vedtar at modellen videreutvikles og bearbeides frem mot styremøtet i mars.

I begge alternativene etableres en arbeidsgruppe som har ansvaret for å arbeide videre med alle deler av organisasjonskonseptet. Forslag til mandat for arbeidsgruppen følger vedlagt.

I henhold til hovedavtalen § 19 er den foreslåtte organisasjonsendringen forhandlet med fagforeningene. Fagforeningene støtter ikke rektors primære vedtaksforslag, men gir sin tilslutning til det sekundære vedtaksforslag.

Forslag til vedtak:

Styret vedtar å opprette prorektor for utdanning og prorektor for forskning.

Styret vedtar at det skal opprettet tre grunnenheter ved AHO, og at disse skal være ha sitt grunnlag i AHO sine tre hovedprogramretninger: arkitektur, design og landskapsarkitektur.

Styret vedtar at det foreslåtte mandat og sammensetning av arbeidsgruppen som skal bearbeide modellen videre. Styret ber om at gruppens arbeid legges frem for styret 3. mars 2021.

Styret delegerer til rektor å sette sammen gruppen i henhold til mandatet.

Alternativt forslag til vedtak:

Styret vedtar å nedsette en arbeidsgruppe som evaluerer, videreutvikler og bearbeider det foreslåtte organisasjonskonseptet.

Styret vedtar det foreslåtte mandat og sammensetning av arbeidsgruppen. Styret ber om at gruppens arbeid legges frem for styret 3. mars 2021.

Styret delegerer til rektor å sette sammen gruppen i henhold til mandatet.

Dette dokumentet inneholder følgende:

- Beskrivelse av prosessen
- Hovedutfordringene
- Organisasjonsmodell
- Rektors vurdering av organiseringen
- Oppsummering av høringsuttalelsene
- Vurdering av økonomiske og administrative konsekvenser

Beskrivelse av prosessen

I forbindelse med et styreseminar i april 2017 diskuterte styret om organisering og ledelsesstruktur er optimal i forhold til AHOs målsetninger og hvordan man kan sikre en bedre samhandling på tvers. Det ble også diskutert hvordan instituttstruktur og instituttlederollen fungerer i dette samspillet og hvordan administrasjonen kan støtte opp undervisning og forskning på en god og effektiv måte.

Som en konklusjon på diskusjonen, fattet styret følgende vedtak:

«Styret har forventninger til at ledelsen arbeider videre i henhold til styreseminarets diskusjon omkring ny organisering, samhandling, kultur og utvalgsstruktur. Styret ber om at det legges frem en prosessbeskrivelse i styremøte i juni.» (Sak 46/17)

Dette førte til en prosess og en rapport som ble lagt frem for styret i desember 2017.

Styret ba i desember 2017 om at AHO skulle gjennomføre en utredning av organisasjon. Det ble våren 2018 gjennomført en utredning, som inkluderte intervjuer med alle ledere, workshop med representanter for alle enheter ved skolen. Utredningen oppsummerte innspill på hva som fungerer godt, hva det må gripes fatt i og tegnet frem fire organisasjonsmodeller for faglig organisering. På denne bakgrunn besluttet styret å gjennomføre endringer i administrasjonen, mens den faglige organiseringen skulle videreutvikles gjennom en bred involvering.

Styret behandlet saken i sitt møte 13. juni 2018, og besluttet der å omorganisere administrasjonen, mens styret ba om at den faglige organiseringen skulle videreutvikles gjennom en bred involvering.

Den delen av styrets vedtak som omhandler faglig organisering lyder som følger:

«Styret ber om at AHO videreutvikler og beslutter endring i den faglige organiseringen gjennom bred involvering. Organiseringen skal gi tydelige rolle- og ansvarsområder og støtte opp under utdannings- og forskningskvalitet. Styret ber om at dagens lederspenn på faglig side reduseres og at en helhetlig, sentral koordinering av forskning ivaretas i organiseringen» (utdrag fra sak 45/18).

I etterkant av dette vedtaket ble det gjennomført en workshop med deltagelse på tvers av hele organisasjonen. Workshop tok utgangspunkt i de problemstillinger, suksesskriterier og modeller

som ble utviklet våren 2018. Det ble i tillegg arrangert workshop for undervisningsutvalget og forskningsutvalget.

Med bakgrunn i innspillene fra disse prosessene har rektor valgt en organisasjonsmodell, som er beskrevet og utdypet i et forslag som ble sendt på høring høsten 2020. En gjennomgang av høringssvarene finnes senere i dokumentet.

Organisasjonsmodellen som forelegges styret er svakt modifisert i henhold til innspill fra høringene på følgende punkter:

- Mens det i beskrivelsen av organisasjonsmodellen i høringsutkastet var en toppledergruppe bestående av rektor, prorektorer og direktør, foreslås det nå en ledergruppe for AHO bestående av rektorat, grunnenhetsledere og seksjonsledere
- Mens det i beskrivelsene av organisasjonsmodellen i høringsutkastet ble foreslått at rektor utpeker prorektorer, foreslås det nå at prorektor ansettes på bakgrunn av en innstilling fra en innstillingskomité med faglige representanter, ledet av rektor.

Rektor foreslår nå at styret vedtar det overordnede organisasjonskonseptet, og at det nedsettes en arbeidsgruppe for å bearbeide modellen.

Hovedutfordringer

AHO er en organisasjon som fungerer, med stolte, engasjerte medarbeidere og fornøyde studenter. Skolen leverer høy kvalitet med henhold til sitt samfunnsoppdrag. Det er ingen krise. Gjennom innspillsprosessene som foregikk i 2017/2018, og arbeidet med Agenda 2025 er det imidlertid kommet frem forbedringspunkter.

Nåværende struktur gjør det vanskelig å utnytte ressurser på en hensiktsmessig måte, og legger opp til flaskehalser.

Fordelingen av arkitekturprogrammet på tre institutter bidrar til en uhensiktsmessig koordinering og utvikling av programmet, både når det gjelder curriculum, bemanning og kvalitetstiltak. Ledelse av programmet er uklar, og organiseringen utfordrer både strategisk styring og budsjettering.

AHO har bygget opp betydelig forskning i løpet av 2000-tallet. De siste fire-fem årene har det imidlertid vært en nedgang i forskningsparametere som forskningsprosjekter og publikasjoner. Forskningsevalueringen anbefaler at AHO klargjør og kommuniserer rollen og ansvaret både til forskere og forskningsledelse for å sikre en inspirerende og kritisk forskningskultur. Det anbefales også at det utvikles en organisasjonsplan som plasserer FU, forskningssentre, PhD-programmet og en potensiell viserektor for utdanning.

AHO har svak koordinering på tvers og det er behov for å forsterke faglig forankret koordinering både på utdanning og forskningsområdet, og styrke den faglige ledelsen av større faglige prosjekter.

Det er et stort sprik mellom instituttene i forhold til både ledelse, intern struktur, planmessighet og medbestemmelse. Dette er stort sett opp til instituttleder hvordan prosesser og medvirkning gjennomføres på det enkelte institutt.

Instituttleder har et stort ansvarsområde og mange ansatte som rapporterer til seg. Dette bidrar til at det er vanskelig å følge opp den enkelte ansatt og større prosjekter.

Organiseringsmodell

Illustrasjon side 3-4 viser foreslått organisering.

Organiseringsmodellen innebærer en styrking av skolens ledelse med to prorektorer med hvert sitt definerte felt. Dette vil gi en bedre strategisk og koordinerende kapasitet på skolenivå.

Grunnhetene er organisert med utgangspunkt i utdanningsprogrammene. Selv om grunnhetene er bygget opp rundt studieprogrammene, kan studieprogram inneholde kurs der kursansvar og undervisning ligger i en annen grunnhet.

Innad i en grunnhet, legges det opp til identiske strukturer med programstyrer, ledergruppe og grunnhetsråd. Det opprettes faggrupper med faggruppeleder. Faggruppeleder skal avlaste grunnhetsleder i den daglige driften innen hver faggruppe. Faggruppene skal drive både utdanning og forskning.

Beskrivelse kartets myndighetsforhold

Ledelse og sentrale strategiske utvalg

Skolens rektorat består av rektor, prorektor for utdanning, prorektor for forskning og direktør. Det utarbeides tydelige ansvarsområder for disse rollene. Rektor har det overordnede ansvar for all aktivitet ved AHO. Prorektor for utdanning har ansvaret for utdanning i 1. og 2. syklus, samt etter- og videreutdanning. Prorektor for forskning har ansvaret for forskning, innovasjon og forskerutdanning. Direktør har et overordnet ansvar for administrasjon, økonomi og støttefunksjoner.

Studieutvalget erstatter undervisningsutvalget som det sentrale, strategiske utvalget innen utdanning. Studieutvalget skal ha et overordnet ansvar for utvikling av studiene, studieporteføljen og den pedagogisk utviklingen. Studieutvalget er et rådgivende organ for prorektor for utdanning.

Studieutvalget ledes av prorektor for utdanning. Medlemmer pekes ut blant det vitenskapelige personalet med en representant per grunnhet og en studenter. Studieadministrasjon er sekretariat for studieutvalget.

Forskningsutvalget ledes av prorektor for forskning. Forskningsutvalget skal ha en overordnet strategisk og koordinerende funksjon innen forskning. Forskningsutvalget skal foreslå strategiske målsetninger og tiltak innen forskning og innovasjon og har et overordnet ansvar for forskningsutdanningen.

Forskningsutvalget ledes av prorektor for forskning. Medlemmer pekes ut blant det vitenskapelige personalet med en representant per grunnenhet. I tillegg skal en representant for stipendiatene være medlem (alternativt også en student¹). Forskningsadministrasjon er sekretariatet for forskningsutvalget.

Andre utvalg på sentralt nivå

Det er flere utvalg på sentralt nivå, de fleste vil ikke bli berørt av denne endringen: arbeidsmiljøutvalget (AMU), ansettelsesutvalg, læringsmiljøutvalg, felles redelighetsutvalg, klagenemd, klageutvalg, likestillings- og mangfoldutvalg og opptakskomiteé.

Mens programstyrene for 1. og 2. syklusprogrammene ligger på grunnenhetsnivå, vil programstyret for ph.d.-programmet ligge på sentralt nivå. Programstyret for ph.d-programmet ledes av leder for ph.d-programmet (alternativt prorektor for forskning). Programstyrets medlemmer utpekes fra hver grunnenhet og med en representant for stipendiatene.

Det opprettes et utvalg med ansvar etter- og videreutdanningsaktiviteten. Utvalget ledes av prorektor for utdanning. Sammensetning og ansvar for dette utvalget må gjennomgås, samt om det vil være behov for ytterligere organisasjon på grunnenhetsnivå.

Grunnenhet

Organisering av grunnenhetene vises i illustrasjon side 5-7.

Grunnenheten ledes av en ansatt leder med helhetlig og strategisk ansvar for undervisning, forskning, personalutvikling og ressursforvaltning.

Faggruppeleder har et delegert ansvar for gruppens undervisning, forskning og for arbeidsledelse og personalansvar. Faggrupper skal både drive utdanning og forskning, og vil ha krav til leveranse og til minimumsstørrelse. Alle ansatte skal tilhøre en faggruppe. Det opprettes kriterier for faggrupper.

Grunnenhetene skal ha følgende strukturer:

- Ledergruppe
- Programstyre
- Grunnenhetsråd
- Allmøter

Grunnenhetens ledergruppe består av grunnenhetsleder og faggruppelederne fra alle enhetens faggrupper. Ledergruppen har ansvar for den daglige drift, strategisk utvikling og koordinering av grunnenheten. Ledergruppen følger opp grunnenhetsrådets og skolens strategiske føringer i det daglige arbeidet.

¹ UH-loven stiller krav om at studenter skal være representert i alle utvalg, det krever et enstemmig styrevedtak om dette skal fravikes. AHO har i dag et slikt unntak i FU

Det skal være et programstyre for alle program – disse kan være felles når det er hensiktsmessig.

Grunnenhetsleder leder programstyret. Programstyrets² medlemmer skal utpekes blant de vitenskapelig ansatte. Grunnenhetsleder innstiller og prorektor for utdanning oppnevner medlemmene. I integrerte masterløp skal det være 4 medlemmer fra vitenskapelig ansatte, og både grunnutdanningsnivå og masternivå være representert. I tillegg skal det være to (alternativt en) studentrepresentant og en «ekstern intern» representant. Dette er en representant utpekt fra en annen grunnenhet, som skal bidra til å åpne for samhandling på tvers av skolen. For toårige masterprogrammer med eget programstyre skal det utpekes to representanter for de vitenskapelig ansatte, en studentrepresentant og en «ekstern intern» representant.

Programstyret skal ha ansvaret for strategisk ledelse av studieprogrammet med hovedfokus på å utvikle helhet og sammenheng i curriculum, evaluering og kvalitetsutvikling samt pedagogisk utvikling. Daglig drift av programmet skal i størst mulig grad skje i faggruppene og hos de kursansvarlige. Programstyrene skal ha en dedikert studierådgiver, som både er sekretær for programstyret og som bidrar til daglig drift av program og studieadministrative oppgaver knyttet til programmet.

Grunnenhetsråd er et rådgivende organ for grunnenhetsleder. Rådet ledes av grunnenhetsleder, og består av tre representanter valgt blant grunnenhetens ansatte, en studentrepresentant og en ekstern representant. Grunnenhetsrådet skal behandle overordnede saker knyttet til enhetens budsjett, bemanningsplaner, strategier og faggruppestruktur. Grunnenhetsrådet har møte 1-2 ganger i semesteret. Grunnenhetsrådet skal bidra til å sikre formalisert medvirkning og skal ikke erstatte lærermøter. Seksjonsleder for digitalisering, ressursforvaltning og HRM (eller den hen delegerer det til) er sekretær for grunnenhetsrådet.

Forholdet mellom institusjonsnivå og grunnenhetsnivå

Rektors ledergruppe består av rektoratet, grunnenhetsledere, seksjonssjefer og studentrepresentant.

Programstyrene rapporterer til prorektor for utdanning og prorektor for utdanning har møte- og talerett i programstyrene.

Referat fra studieutvalg og forskningsutvalg skal være offentlig tilgjengelig, skal gjennomgås i møtet mellom rektors ledergruppe og legges frem for styret til informasjon. Studieutvalgets referater skal legges frem i programstyrene.

² Programstyre betyr her programstyre for første og andre syklus. Det inkluderer ikke etter- og videreutdanning, ph.d.-utdanning eller den felles mastergraden i landskapsarkitektur som har en avvikende organisering styrevedtatt av styrene ved UiT og AHO.

Programstyrenes referater skal være tilgjengelig for alle ansatte og programmets studenter. Programstyrenes referater skal gjennomgås i enhetens ledergruppe, og legges frem til informasjon i grunnenhetsråd og i studieutvalg.

Grunnenhetsrådets referater skal være offentlig tilgjengelig. De skal gjennomgås i enhetens ledergruppe, og legges frem for styret til informasjon.

Spesifikt om ansvar for utdanning

Prorektor for utdanning: overordnet ansvar for systemer for kvalitetssikring og -utvikling, oppfølging av nasjonale og institusjonelle strategier og handlingsplaner for utdanningsområdet, pedagogisk utvikling og utvikling av studieporteføljen.

Grunnenhetsleder: som leder av programstyret har grunnenhetsleder det overordnede ansvaret for studieprogrammene innenfor sitt grunnenhet, dette innebærer å sikre et godt og helhetlig studietilbud, kvalitetssikring og -utvikling av studieprogrammet. Grunnenhetsleder har også et særlig ansvar for strategisk bemanningsplanlegging, pedagogisk utvikling blant personalet og at studieprogrammets undervisningspersonale har oppdatert kompetanse i henhold til programmets behov og de krav som er satt.

Faggruppe koordinator: Daglig ansvar for undervisningen i egen faggruppe, dette innebærer ansvar for å sikre god kvalitet i kurs, at faggruppen stiller kurs i henhold til behovet i studieprogrammet, fordeling av undervisningsoppgaver innenfor sitt felt, vikarer og oppfølging av tilbakemeldinger fra studenter og programstyret.

Kursansvarlig: ansvar for kursinnhold i eget kurs.

Spesifikt om ansvar for forskning

Prorektor for forskning: Et overordnet ansvar for å koordinere og utvikle forskningen ved AHO, oppfølging av nasjonale og institusjonelle strategier og handlingsplaner, trekke opp langsiktige mål og satsninger for forskningen, sikre dokumentasjon av forskningsaktiviteten, bidra til å sikre gode rammevilkår for forskning og fremme kvalitet og produktivitet. Ansvar for organisering av forskningen. Videre har prorektor overordnet ansvar for formidling og innovasjon.

Grunnenhetsleder: bidra til gode rammebetingelser for forskning på grunnenheten ved å sikre kompetanseheving og at det settes av tilstrekkelig tid til forskning, ansvar for å bygge/videreutvikle forskningsmiljø på egen enhet som fremmer samarbeid, kollegial støtte, konstruktiv kritikk og generøsitet. Fremme kvalitet og produktivitet innen forskningen på egen enhet. Sikre kobling mellom undervisning og forskning, og fremme formidling og innovasjon.

Faggruppe koordinator: legge til rette for at det blir satt av (sammenhengende) tid til forskning for den enkelte, og at undervisning og forskning blir knyttet sammen.

Prorektor for forskning vil ha ansvar for å vurdere videre formell organisering i forskningssentre, og hvilket ansvar som i tilfelle skal ligge i disse.

Forholdet mellom prorektorer og administrasjon

Leder for ph.d.-programmet rapporterer til prorektor for forskning. Om det skal opprettes en stilling som administrativt ansvarlig for EVU-programmet kan stillingen rapportere til prorektor for utdanning.

Det er relativt vanlig i institusjoner med ansatt rektor at prorektor for utdanning og prorektor for forskning har personalansvar for henholdsvis studie- og forskningsadministrasjon (jmf NHH, NTNU, NMBU). Det må utvikles videre hvordan samhandling mellom faglige enheter og administrasjon praktiseres på en hensiktsmessig måte

Det vil være nødvendig med en god dialog mellom seksjonssjef for utdanning, forskning og formidling, fagansvarlige for studie og forskning og prorektorene.

Seksjonssjef for utdanning, forskning og formidling har jevnlig koordinerende møter med de to prorektorene.

Rektors vurdering av organisasjonsmodellen

Det er et behov for å revitalisere og styrke den faglige ledelsen ved AHO. Den foreslåtte organiseringsmodellen innebærer en videreutvikling av dagens organisasjon, samtidig som den forsterker programledelse og forskningskoordinering. Den foreslåtte strukturen er mer transparent og effektiv, samtidig som den tydeligere sikrer faglig medvirkning i prosesser.

Inndeling i tre grunnenheter gjenspeiler de tre hovedprogrammene ved AHO; arkitektur, design og landskapsarkitektur. Dette er stabile enheter, med basis i kjernevirksomheten og samler ansvar for bemanning, ressurser og programledelse under en ledelse. Dette vil styrke en faglig-strategisk styring av utviklingen i studieprogrammene.

De tre hovedprogrammene løftes frem og viser skolens hovedprofil gjennom organiseringen. Organisasjonen er derfor også enkel å kommunisere og forstå for skolens studenter og eksterne samarbeidspartnere.

Ingen organisasjonsmodeller er perfekte, og det har kommet frem en bekymring for at veletablerte og gode fagmiljøer svekkes i en omorganisering. Rektor mener det vil kunne ivaretas i en ny organisasjonsmodell ved at fagmiljøene i minst mulig grad splittes. Det har særskilt kommet opp spørsmål knyttet til urbanismefaget som både har undervisning innen arkitekturprogrammet og landskapsarkitekturprogrammet (i tillegg til en erfaringsbasert videreutdanning). Det er blitt advart mot å splitte urbanismemiljøet, og anbefalingen er at urbanismemiljøet forblir samlet i et institutt. Det legges opp til i det nye forslaget å videreutvikle urbanismemiljøet innenfor en ny grunnenhet for urbanisme og landskapsarkitektur. Det må derfor legges opp til mekanismer for å sikre at arkitekturprogrammet trekker på kompetansen til urbanisme, både i utvikling av studieprogram og i selve gjennomføringen av undervisningen.

Organisasjonsmodellen er fleksibel og kan ta inn i seg nye studieprogrammer.

Med bakgrunn i forskningsevalueringen og innspill gjennom prosessen styrkes en sentral, koordinerende funksjon for forskning ved opprettelsen av en prorektor for forskning. Grunnenhetene har imidlertid ansvar for både undervisning og forskning, og for videreføring og styrking av forbindelsen mellom disse. Det er ikke tatt stilling til organisering av forskning innenfor grunnenhetene og videreføring av forskningsentre.

Ph.d-utdanningen og etter- og videreutdanningen blir organisatorisk forankret hos prorektorene, som får et særlig ansvar for dette i samspill med grunnenhetene. Dette er i tråd med henholdsvis forskningsevaluering og rapport om etter- og videreutdanning, og innebærer en videreutvikling og styrking av dagens praksis.

Oppsummering av høringsvarene

Vi har mottatt høringsuttalelser fra alle høringsinstansene.

Høringsuttalelsene spriker, men de fleste kritiserer prosessen. Alle høringsinstansene påpeker at det har vært kort tid til å komme med høringsuttalelser, og at det kombinert med Covid-19 situasjonen bidro til at det var vanskelig å gjennomføre høringene. I tillegg gikk kritikken på manglende medvirkning i siste del av prosess. Flere av høringsinstansene kritiserer at forslaget ikke er konsekvensutredet, og at beslutningsdokument ikke kommer i form av en utredning.

En gjennomgående kritikk er at organisasjonsmodellen fremstår som hierarkisk, og at det blir en lengre vei mellom rektor og den enkelte fagansatte. Det er en frykt for at modellen gjør organisasjonen mer byråkratisk og mindre fleksibel.

Institutt for arkitektur og UFF-seksjonen støtter organiseringen av grunnenhetene, men ARK ønsker at modellen skal rendyrkes (dvs urbanisme inkluderes i arkitektur). De fleste høringsinstansene anerkjenner problemstillingen knyttet til koordinering av arkitekturprogrammet, men både FTH og UL mener at det bør løses innenfor dagens organisering. UU påpeker at modellens potensielle positive effekter forringes ved at modellen ikke er ren. Institutt for design, FU, SAHO og DHR-seksjonen kommenterer ikke organisering av grunnenhetene.

Når det gjelder den indre organiseringen av grunnenhetene er de fleste positive til en utvalgsstruktur, men det er en gjennomgående frykt for at flere fagansatte får større administrative oppgaver. Flere er positive til å organisere fagmiljøene i faggrupper, men det er frykt for at dette kan føre til sementering og silodannelser, samt at det vil bidra til et ytterligere hierarki og mange mellomledere.

Det er stort sett enighet om behovene som prorektorrollene er ment å løse, men flere frykter at det blir et ytterligere hierarkisk ledd. Det understrekes at rolle- og ansvarsfordeling må gås opp og at rekruttering av rollene vurderes. Flere er skeptisk til toppledergruppen som skisseres i forslaget.

De fleste høringsinstansene påpeker også at modellen vil fordre en gjennomgang av den administrative støtten til både grunnenheter og prorektorroller.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Organiseringkonseptet innebærer to nye prorektorroller. Prorektor ansettes av styret etter innstilling fra et innstillingsutvalg med faglige representanter og ledet av rektor. Det legges til grunn at prorektorene hentes fra den vitenskapelige staben for en periode på fire år. 60 % av stillingen brukes til prorektorrolle, mens prorektor bruker 40 % innen henholdsvis forskning og undervisning. Enheten prorektorene kommer fra kompenseres for 50 % lønn i perioden. Prorektor får et kronetillegg i tillegg til grunnlønn for rollen. Rekruttering av prorektor og finansiering kan endres ut fra arbeidsgruppens rapport.

Grunnenhetsleder blir ansatt på samme måte som instituttledere i dag. Det vil bli en reduksjon med en leder i forhold til dagens situasjon.

Det formaliseres en funksjon som faggruppeleder. Funksjonen kompenseres med et kronetillegg i tillegg til grunnlønn (alternativt: frikjøp fra noe undervisningstid).

Det innføres et nytt organ på grunnenhetsnivå.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Høringsbrev

Høringsfrist: Tirsdag 6 oktober 2020.

Høringsinstanser:

- Institutt for arkitektur
- Institutt for design
- Institutt for form, teori og historie
- Institutt for urbanisme og landskap
- Seksjon for digitalisering, ressursforvaltning og HRM
- Seksjon for utdanning, forskning og formidling
- SAHO
- Forskningsutvalget
- Undervisningsutvalget

I tråd med styrets vedtak i sak 39/20 sendes rektors innstilling til ny faglig organisering ut på høring. Høringsuttalelsene vil vurderes før rektor legger endelig innstilling frem for styret 28. oktober 2020. Høringsuttalelsene vil følge saken til styret.

Enkeltpersoner kan også avgi høringsuttalelse, disse vil vurderes men vil ikke legges med videre til styrets behandling.

Vi ønsker at høringssvarene er så konkrete som mulig og punkter det er uenighet om i høringsinstansen bør belyses i svaret.

Høringssvarene sendes til rektor og direktør.

Dette høringsbrevet beskriver kort prosessen frem mot forslaget, en kort vurdering av rektors forslag og spesifikke spørsmål vi ønsker svar på i høringen. Vedleggene består av illustrasjoner og et beskrivende notat. Disse gir en beskrivelse av den foreslåtte modellen, med organisasjonsstruktur, utvalgsstruktur, beskrivelse av ansvar og myndighet, samt forholdet mellom nivåene.

Kort oppsummering av organisasjonen

Organiseringen innebærer en styrking av skolens faglige ledelse med to prorektorer med hvert sitt definerte felt; utdanning og forskning.

Alle faglige enheter vil bli berørt, ved at dagens institutter legges ned og nye grunnenheter etableres. Det er foreløpig ikke tatt stilling til om grunnenhetene skal benevnes som institutter, skoler eller fakulteter, og det er derfor gjennomgående brukt begrepet «grunnenhet» i dokumentene.

Grunnenhetene (institutt/skole/fakultet) er organisert med utgangspunkt i hovedprogrammene; arkitektur, design og landskapsarkitektur. Selv om grunnenhet er bygget opp rundt studieprogrammene, kan studieprogram inneholde kurs der kursansvar og undervisning ligger i en annen grunnenhet.

Innad i en grunnenhet, legges det opp til like strukturer med programstyrer, ledergruppe og grunnenhetsråd. Det opprettes faggrupper med faggruppekoordinator. Faggruppe- koordinator skal

avlaste grunnenhetsleder (skoleleder/dekan/instituttleder) i den daglige driften innen hver faggruppe. Faggruppene skal drive både utdanning og forskning.

Proessen så langt

Styret ba i desember 2017 om at AHO gjennomførte en utredning av organisasjon. Styret behandlet saken i sitt møte 13. juni 2018, og besluttet der å omorganisere administrasjonen, mens styret ba om at den faglige organiseringen skulle videreutvikles gjennom en bred involvering.

Den delen av styrets vedtak som omhandler faglig organisering lyder som følger:

«Styret ber om at AHO videreutvikler og beslutter endring i den faglige organiseringen gjennom bred involvering. Organiseringen skal gi tydelige rolle- og ansvarsområder og støtte opp under utdannings- og forskningskvalitet. Styret ber om at dagens lederspenn på faglig side reduseres og at en helhetlig, sentral koordinering av forskning ivaretas i organiseringen» (utdrag fra sak 45/18).

Bakgrunnen for dette vedtaket bygger på en utredning av organisasjonen foretatt av Rambøll Management Consulting høsten 2017 og en intern arbeidsgruppe ledet av rektor med bistand fra en ekstern konsulent i 2018. Både i disse prosessene og i det videre arbeidet er det gjennomført workshops og intervjuer med ledere og ansatte. Undervisningsutvalget har også hatt en egen workshop knyttet til tematikken.

Rapporten fra 2018 peker på et behov for mer delegering og struktur på instituttnivå, bedre koordinering mellom ulike enheter, råd og utvalg og en tydeligere prioritering av strategisk utviklingsarbeid. Det er en opplevelse av uklare roller og ansvar, og ledere blir lett flaskehalser. Det er behov for økt ledelseskapasitet til å arbeide strategisk og drive frem endringer. Det er behov for flere fellesarenaer for utvikling av fag på tvers av organisatoriske arenaer, og bedre samhandling mellom faglig og administrativ side. Det er behov for en egen leder for forskning med et helhetlig ansvar for å koordinere forskningsaktiviteten ved skolen, og det er også behov for en bedre koordinering av EVU-aktiviteten.

Det ble gjennomført en workshop i september 2019 der det understrekes at det må være en sterk faglig begrunnelse for endringer, samtidig som det er behov for å styrke kontinuitet og sammenheng i studieprogram, sikre koordinering av forskning, samt å videreutvikle kobling mellom forskning og utdanning. Bedre koordinering, tydelige roller og ansvar er gjennomgående kommentarer. Det er også gjennomført workshop i Undervisningsutvalg og Forskningsutvalg.

Mer bakgrunnsinformasjon kan finnes i styresakene 58/17, 103/17, 45/18 og 39/20.

Hovedutfordringer

- Koordinering av arkitekturprogrammet; både for utvikling av curriculum, kvalitetstiltak og strategiske bemanningsplaner
- Svekkede resultater innen forskning (forskningsinntektene går ned, lav publisering og dårlig gjennomstrømning på doktorgradsprogrammet) og svak koordinering av forskning
- Svak koordinering på tvers, behov for å forsterke faglig forankret koordinering på tvers særlig på utdanningsområdet, men også på forskningsområdet
- Svært ulik praksis for medvirkning innad i instituttene
- Ledelseskapasitet – stort lederspenn og ansvarsområde for ledere

Rektors vurdering av forslaget

Det er et behov for å revitalisere og styrke den faglige ledelsen ved AHO. Den foreslåtte organiseringen innebærer en videreutvikling av dagens organisering, samtidig som den forsterker programledelse og forskningskoordinering. Den foreslåtte strukturen er mer transparent og effektiv, samtidig som den tydeligere sikrer faglig medvirkning i prosesser.

Inndeling i tre grunnenheter gjenspeiler de tre hovedprogrammene ved AHO; arkitektur, design og landskapsarkitektur. Dette er stabile enheter, med basis i kjernevirksomheten og samler ansvar for bemanning, ressurser og programledelse under en ledelse. Dette vil styrke en faglig-strategisk styring av utviklingen i studieprogrammene.

De tre hovedprogrammene løftes frem og viser skolens hovedprofil gjennom organiseringen. Organisasjonen er derfor også enkel å kommunisere og forstå for skolens studenter og eksterne samarbeidspartnere.

Ingen organisasjonsmodeller er perfekte, og det har kommet frem en bekymring for at veletablerte og gode fagmiljøer svekkes i en omorganisering. Rektor mener det vil kunne ivaretas i en ny organisasjon ved at fagmiljøene i minst mulig grad splittes. Det har særskilt kommet opp spørsmål knyttet til urbanismefaget som både har undervisning innen arkitekturprogrammet og landskapsarkitekturprogrammet (i tillegg til en erfaringsbasert videreutdanning). Det er blitt advart mot å splitte urbanismemiljøet, og anbefalingen er at urbanismemiljøet forblir samlet i et institutt. Det legges opp til i det nye forslaget å videreutvikle urbanismemiljøet innenfor en ny grunnenhet for urbanisme og landskapsarkitektur. Det må derfor legges opp til mekanismer for å sikre at arkitekturprogrammet trekker på kompetansen til urbanisme, både i utvikling av studieprogram og i selve gjennomføringen av undervisningen.

Organisasjonsmodellen er fleksibel og kan ta inn i seg nye studieprogrammer.

Med bakgrunn i forskningsevalueringen og innspill gjennom prosessen styrkes en sentral, koordinerende funksjon for forskning ved opprettelsen av en prorektor for forskning. Grunnenhetene har imidlertid ansvar for både undervisning og forskning, og for videreføring og styrking av forbindelsen mellom disse. Det er ikke tatt stilling til organisering av forskning innenfor grunnenhetene og videreføring av forskningssentre.

Ph.d-utdanningen og etter- og videreutdanningen blir organisatorisk forankret hos prorektorene, som får et særlig ansvar for dette i samspill med grunnenhetene. Dette er i tråd med henholdsvis forskningsevaluering og rapport om etter- og videreutdanning, og innebærer en videreutvikling og styrking av dagens praksis.

Særskilte spørsmål til høringen

Høringsinnspillene kan kommentere alle deler av forslaget, men vi ber særlig om innspill på følgende spørsmål:

1. En ny rolle som prorektor for forskning etableres for å sikre en sentral og koordinerende funksjon på forskningsfeltet, sammen med et nytt forskningsutvalg. For øvrig skal ansvaret for både forskning og utdanning ligge til linjeledelse på alle nivåer. Ivaretar dette de

organisatoriske rammene som vi har behov for til å styrke forskningen ved AHO? Er det andre grep som kan bidra til styrking av forskningen vår?

2. Faggrupper skal drive både utdanning og forskning, og skal ha krav til leveranse og til minimumsstørrelse. Alle ansatte skal tilhøre en faggruppe. Det opprettes kriterier for faggrupper. Hvordan bør faggruppene settes sammen og hvilke kriterier bør vektlegges i sammensetningen? Hva er ideell størrelse for en faggruppe?
3. Organisasjonen innebærer flere nye eller endrede råd og utvalg. Er antall medlemmer og sammensetning av disse tilstrekkelig for å ivareta oppgavene til rådet/utvalget?
4. Styrking av det sentrale leddet med prorektor for utdanning og prorektor for forskning samt introduksjon av en «ekstern intern» i programstyrene er mekanismer som skal styrke samhandling og koordinering på tvers av AHO. Er det andre organisatoriske mekanismer som kan bidra til å styrke tverrfaglig samhandling? Hvordan sikrer vi at urbanismefaget videreutvikles i spennet mellom to institutter og flere programmer?

Oslo 17.09 2020

Styret vedtar at det foreslåtte mandat og sammensetning av arbeidsgruppen som skal evaluere og bearbeide modellen videre. Styret ber om at gruppens arbeid legges frem for styret 3. mars 2021.

Styret delegerer til rektor å sette sammen gruppen i henhold til mandatet.

Forslag til mandat

Arbeidsgruppen skal evaluere og bearbeide modellen innenfor styrets vedtak for å sikre at AHOs egenart, strategi og unike kvaliteter støttes, styrkes og utvikles videre. Arbeidsgruppen skal særlig ta hensyn til konsekvensene innenfor kjernevirksomheten; utvikling av curriculum, organisering av undervisningsoppgaver, styrking og videreutvikling av forskningsaktiviteter og –miljøer.

Arbeidsgruppen skal vurdere ansvar, myndighet og rapporteringslinjer for de faglige lederrollene, og sammenhengen mellom disse. I dette ligger en konkretisering og vurdering av forholdet mellom de ulike ledernivåene og hvordan rollene tilsettes.

Arbeidsgruppen skal vurdere og spesifisere behov for og innhold og myndighet i de foreslåtte råd, styrer og utvalg som ligger i modellen, samt hvilke konsekvenser denne strukturen får for arbeidsbelastningen til den enkelte. I dette ligger forslag til mandat og sammensetning av de organer gruppen mener må opprettes.

Arbeidsgruppen skal også vurdere hvordan modellen sikrer god samhandling mellom faglig og administrativ side, og støttefunksjoner for primærvirksomheten. Arbeidsgruppen vurderer hvordan modellen sikrer god samhandling mellom faglige miljøer og styrke tverrfaglig utvikling.

Arbeidsgruppen skal vurdere og konkretisere den interne organiseringen av grunnenhetene. Dette innebærer vurdering av prosess for opprettelse av faggrupper under grunnenheten, kriterier for faggrupper, funksjonsbeskrivelse for faggruppeleder. Forslaget skal vurdere behovet for å tettere følge opp de ansatte og behovet for å avlaste grunnenhetsleder opp mot risikoen for å etablere siloer og skape et etablert unødig hierarki.

Arbeidsgruppen skal påpeke styrker og svakheter ved modellen og foreslå forbedringer de mener det er nødvendig.

Arbeidsgruppen skal foreslå en plan for implementering og gjøre vurderinger av hvordan omstillingsgrepene kan stegvis evalueres.

Arbeidsgruppen skal vurdere hvordan belastning av arbeidsoppgaver påvirker faglig arbeid, og hvordan modellen påvirker arbeidstakersituasjonen ved AHO.

Arbeidsgruppen skal levere sitt forslag innen 15. februar 2021.

Sammensetning:

Arbeidsgruppen ledes av rektor

Gruppen består av to representanter for hvert institutt, en representant for hver av seksjonene, en/to studentrepresentanter og en representant for fagforeningene. Representantene velges av

instituttledere etter en prosess på instituttene og av seksjonsledere etter en prosess i seksjonene. Fagforeningene velger sin representant og vara.

Det vil bli opprettet et sekretariat for arbeidsgruppen.

Underlagsmaterier for arbeidsgruppen

I sitt arbeid skal arbeidsgruppen ta utgangspunkt i følgende dokumenter:

- Modellen og beskrivelsen slik den er lagt frem til styret.
- Hørings-innspillene fra alle høringsinstanser.
- Nåværende formelle myndigheter og ansvar for råd og utvalg slik disse foreligger ved AHO i dag.

AHO ORGANISASJON

Ny organisering av faglige enheter ved AHO

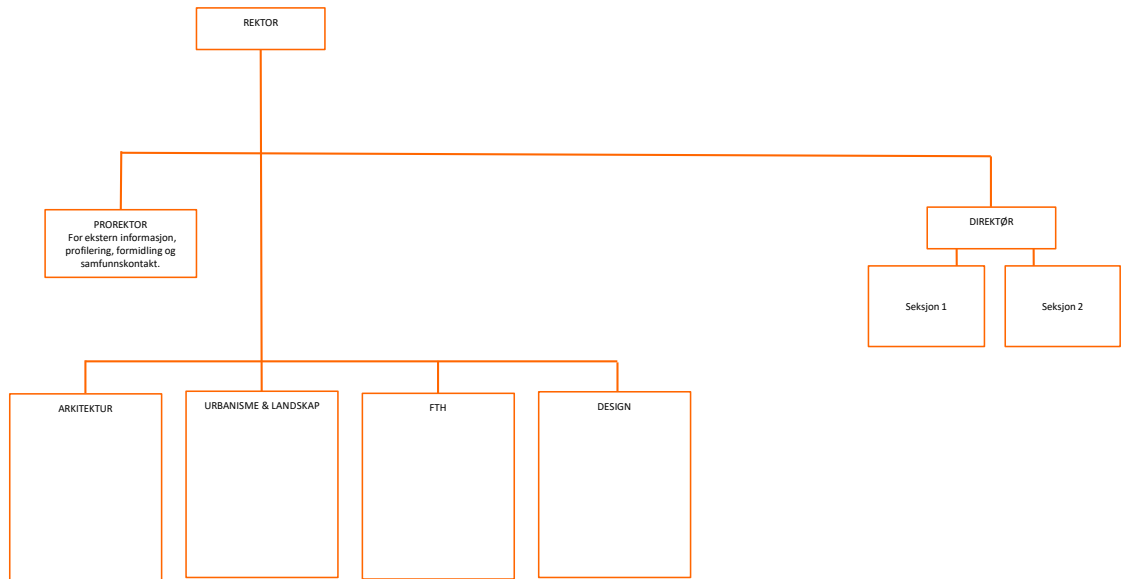
Styremøtet – 28. oktober 2020

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

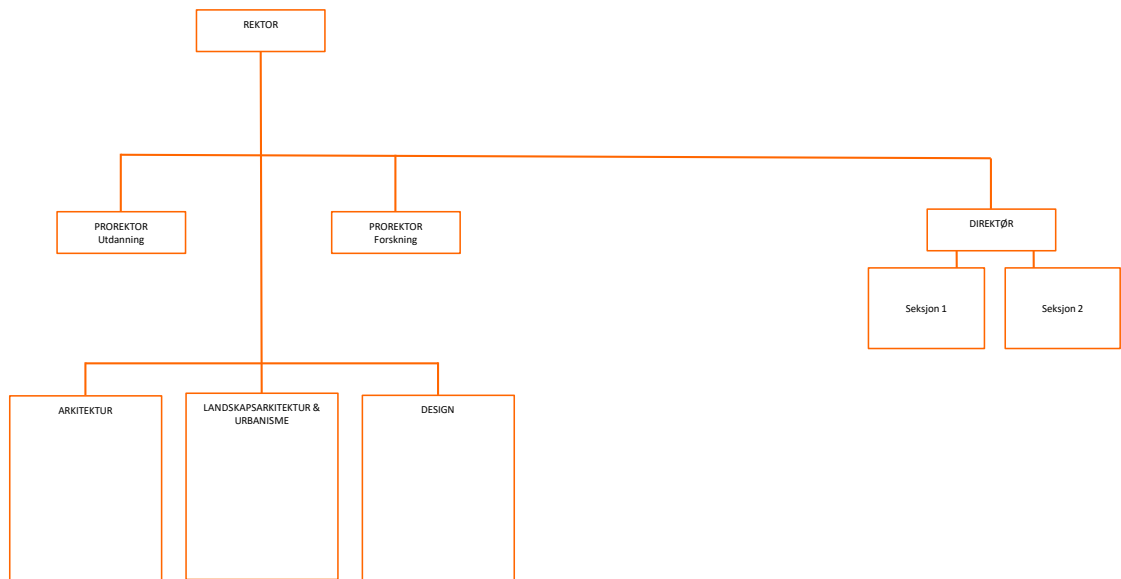
AHO organisasjonskart

Før ny faglig organisering

AHO organisasjonskart

Etter ny faglig organisering

www.aho.no

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Faglig organisering ved AHO

Organiseringen

Illustrasjon side 3-4 viser foreslått organisering.

Organiseringen innebærer en styrking av skolens ledelse med to prorektorer med hvert sitt definerte felt. Dette vil gi en bedre strategisk og koordinerende kapasitet på skolenivå.

Grunnenhetene er organisert med utgangspunkt i utdanningsprogrammene. Selv om grunnenhetene er bygget opp rundt studieprogrammene, kan studieprogram inneholde kurs der kursansvar og undervisning ligger i en annen grunnenhet.

Innad i en grunnenhet (skole/institutt/fakultet), legges det opp til identiske strukturer med programstyrer, ledergruppe og grunnenhetsråd. Det opprettes faggrupper med faggruppekoordinator. Faggruppekoordinator skal avlaste grunnenhetsleder i den daglige driften innen hver faggruppe. Faggruppene skal drive både utdanning og forskning.

Beskrivelse kartets myndighetsforhold

Ledelse og sentrale strategiske utvalg

Skolens ledelse består av rektor, prorektor for utdanning, prorektor for forskning og direktør. Det utarbeides tydelige ansvarsområder for disse rollene. Rektor har det overordnede ansvar for all aktivitet ved AHO. Prorektor for utdanning har ansvaret for utdanning i 1. og 2. syklus, samt etter- og videreutdanning. Prorektor for forskning har ansvaret for forskning, innovasjon og forskerutdanning. Direktør har et overordnet ansvar for administrasjon, økonomi og støttefunksjoner.

Studieutvalget erstatter undervisningsutvalget som det sentrale, strategiske utvalget innen utdanning. Studieutvalget skal ha et overordnet ansvar for utvikling av studiene, studieporteføljen og den pedagogisk utviklingen. Studieutvalget er et rådgivende organ for prorektor for utdanning.

Studieutvalget ledes av prorektor for utdanning. Medlemmer pekes ut blant det vitenskapelige personalet med en representant per grunnenhet og en studenter. Studieadministrasjon er sekretariat for studieutvalget.

Forskningsutvalget ledes av prorektor for forskning. Forskningsutvalget skal ha et overordnet strategisk og koordinerende funksjon innen forskning. Forskningsutvalget skal foreslå strategiske målsetninger og tiltak innen forskning og innovasjon og har et overordnet ansvar for forskningsutdanningen.

Forskningsutvalget ledes av prorektor for forskning. Medlemmer pekes ut blant det vitenskapelige personalet med en representant per grunnenhet. I tillegg skal en representant for stipendiatene

være medlem (alternativt også en student¹). Forskningsadministrasjon er sekretariatet for forskningsutvalget.

Andre utvalg på sentralt nivå

Det er flere utvalg på sentralt nivå, de fleste vil ikke bli berørt av denne endringen: arbeidsmiljøutvalget (AMU), ansettelsesutvalg, læringsmiljøutvalg, felles redelighetsutvalg, klagenemd, klageutvalg, likestillings- og mangfoldutvalg og opptakskomiteé.

Mens programstyrene for 1. og 2. syklusprogrammene ligger på grunnenhetsnivå, vil programstyret for ph.d.-programmet ligge på sentralt nivå. Programstyret for ph.d-programmet ledes av leder for ph.d-programmet (alternativt prorektor for forskning). Programstyrets medlemmer utpekes fra hver grunnenhet og med en representant for stipendiatene.

Det opprettes et utvalg med ansvar etter- og videreutdanningsaktiviteten. Utvalget ledes av prorektor for utdanning. Sammensetning og ansvar for dette utvalget må gjennomgås, samt om det vil være behov for ytterligere organisasjon på grunnenhetsnivå.

Grunnenhet

Organisering av grunnenhetene vises i illustrasjon side 5-7.

Grunnenheten ledes av en ansatt leder (skoleleder/dekan/instituttleder) med helhetlig og strategisk ansvar for undervisning, forskning, personalutvikling og ressursforvaltning.

Faggruppekoordinator har et delegert ansvar for gruppens undervisning, forskning og for arbeidsledelse og personalansvar. Faggrupper skal både drive utdanning og forskning, og vil ha krav til leveranse og til minimumsstørrelse. Alle ansatte skal tilhøre en faggruppe. Det opprettes kriterier for faggrupper.

Grunnenhetene skal ha følgende strukturer:

- Ledergruppe
- Programstyre
- Grunnenhetsråd
- Allmøter

Grunnenhetens ledergruppe består av grunnenhetsleder og koordinatorene fra alle enhetens faggrupper. Ledergruppen har ansvar for den daglige drift, strategisk utvikling og koordinering av grunnenheten. Ledergruppen følger opp grunnenhetsrådets og skolens strategiske føringer i det daglige arbeidet.

Det skal være et programstyre for alle program – disse kan være felles når det er hensiktsmessig.

Grunnenhetsleder leder programstyret. Programstyrets² medlemmer skal utpekes blant de vitenskapelig ansatte. Grunnenhetsleder innstiller og prorektor for utdanning oppnevner medlemmene. I integrerte masterløp skal det være 4 medlemmer fra vitenskapelig ansatte, og både

¹ UH-loven stiller krav om at studenter skal være representert i alle utvalg, det krever et enstemmig styrevedtak om dette skal fravikes. AHO har i dag et slikt unntak i FU

² Programstyre betyr her programstyre for første og andre syklus. Det inkluderer ikke etter- og videreutdanning, ph.d.-utdanning eller den felles mastergraden i landskapsarkitektur som har en avvikende organisering styrevedtatt av styrene ved UiT og AHO.

grunnutdanningsnivå og masternivå være representert. I tillegg skal det være to (alternativt en) studentrepresentant og en «ekstern intern» representant. Dette er en representant utpekt fra en annen grunnenhet, som skal bidra til å åpne for samhandling på tvers av skolen. For toårige masterprogrammer med eget programstyre skal det utpekes to representanter for de vitenskapelig ansatte, en studentrepresentant og en «ekstern intern» representant.

Programstyret skal ha ansvaret for strategisk ledelse av studieprogrammet med hovedfokus på å utvikle helhet og sammenheng i curriculum, evaluering og kvalitetsutvikling samt pedagogisk utvikling. Daglig drift av programmet skal i størst mulig grad skje i faggruppene og hos de kursansvarlige. Programstyrene skal ha en dedikert studierådgiver, som både er sekretær for programstyret og som bidrar til daglig drift av program og studieadministrative oppgaver knyttet til programmet.

Grunnenhetsråd er et rådgivende organ for grunnenhetsleder. Rådet ledes av grunnenhetsleder, og består av tre representanter valgt blant grunnenhetens ansatte, en studentrepresentant og en ekstern representant. Grunnenhetsrådet skal behandle overordnede saker knyttet til enhetens budsjett, bemanningsplaner, strategier og faggruppestruktur. Grunnenhetsrådet har møte 1-2 ganger i semesteret. Grunnenhetsrådet skal bidra til å sikre formalisert medvirkning og skal ikke erstatte lærermøter. Seksjonsleder for digitalisering, ressursforvaltning og HRM (eller den hun delegerer det til) er sekretær for grunnenhetsrådet.

Forholdet mellom institusjonsnivå og grunnenhetsnivå

Rektors ledergruppe har møter med ledere for grunnenhetene og seksjonssjefene annenhver uke. Dette er et koordinerende møte, for å sikre god intern informasjonsflyt og samordning av saker på tvers av skolen.

Programstyrene rapporterer til prorektor for utdanning og prorektor for utdanning har møte- og talerett i programstyrene.

Referat fra studieutvalg og forskningsutvalg skal være offentlig tilgjengelig, skal gjennomgås i møtet mellom rektors ledergruppe og lederne på nivå 2 og legges frem for styret til informasjon. Studieutvalgets referater skal legges frem i programstyrene.

Programstyrenes referater skal være offentlig tilgjengelig for alle ansatte og programmets studenter. Programstyrenes referater skal gjennomgås i enhetens ledergruppe, og legges frem til informasjon i grunnenhetsråd og i studieutvalg.

Grunnenhetsrådets referater skal være offentlig tilgjengelig. De skal gjennomgås i enhetens ledergruppe, og legges frem for styret til informasjon.

Spesifikt om ansvar for utdanning

Prorektor for utdanning: overordnet ansvar for systemer for kvalitetssikring og -utvikling, oppfølging av nasjonale og institusjonelle strategier og handlingsplaner for utdanningsområdet, pedagogisk utvikling og utvikling av studieporteføljen.

Grunnenhetsleder: som leder av programstyret har grunnenhetsleder det overordnede ansvaret for studieprogrammene innenfor sitt grunnenhet, dette innebærer å sikre et godt og helhetlig studietilbud, kvalitetssikring og -utvikling av studieprogrammet. Grunnenhetsleder har også et

særlig ansvar for strategisk bemanningsplanlegging, pedagogisk utvikling blant personalet og at studieprogrammets undervisningspersonale har oppdatert kompetanse i henhold til programmets behov og de krav som er satt.

Faggruppe koordinator: Daglig ansvar for undervisningen i egen faggruppe, dette innebærer ansvar for å sikre god kvalitet i kurs, at faggruppen stiller kurs i henhold til behovet i studieprogrammet, fordeling av undervisningsoppgaver innenfor sitt felt, vikarer og oppfølging av tilbakemeldinger fra studenter og programstyret.

Kursansvarlig: ansvar for kursinnhold i eget kurs.

Spesifikt om ansvar for forskning

Prorektor for forskning: Et overordnet ansvar for å koordinere og utvikle forskningen ved AHO, oppfølging av nasjonale og institusjonelle strategier og handlingsplaner, trekke opp langsiktige mål og satsninger for forskningen, sikre dokumentasjon av forskningsaktiviteten, bidra til å sikre gode rammevilkår for forskning og fremme kvalitet og produktivitet. Ansvar for organisering av forskningen. Videre har prorektor overordnet ansvar for formidling og innovasjon.

Grunnethetsleder: bidra til gode rammebetingelser for forskning på grunnetheten ved å sikre kompetanseheving og at det settes av tilstrekkelig tid til forskning, ansvar for å bygge/videreutvikle forskningsmiljø på egen enhet som fremmer samarbeid, kollegial støtte, konstruktiv kritikk og generøsitet. Fremme kvalitet og produktivitet innen forskningen på egen enhet. Sikre kobling mellom undervisning og forskning, og fremme formidling og innovasjon.

Faggruppe koordinator: legge til rette for at det blir satt av (sammenhengende) tid til forskning for den enkelte, og at undervisning og forskning blir knyttet sammen.

Prorektor for forskning vil ha ansvar for å vurdere videre formell organisering i forskningsentre, og hvilket ansvar som i tilfelle skal ligge i disse.

Forholdet mellom prorektorer og administrasjon

Leder for ph.d.-programmet rapporterer til prorektor for forskning. Om det skal opprettes en stilling som administrativt ansvarlig for ph.d.-programmet kan stillingen rapportere til prorektor for utdanning.

Det er relativt vanlig i institusjoner med ansatt rektor at prorektor for utdanning og prorektor for forskning har personalansvar for henholdsvis studie- og forskningsadministrasjon (jmf NHH, NTNU, NMBU). Med en relativt ny administrativ organisering, anbefales det ikke å gjennomføre det, men det vil kunne være aktuelt å diskutere om det er hensiktsmessig å gjøre noen tilpasninger i denne retningen.

Det vil være nødvendig med en god dialog mellom seksjonssjef for utdanning, forskning og formidling, fagansvarlige for studie og forskning og prorektorene.

Seksjonssjef for utdanning, forskning og formidling har jevnlig koordinerende møter med de to prorektorene.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Organiseringen innebærer to nye prorektorroller. Prorektor utpekes av rektor innenfor den vitenskapelige staben for en periode på fire år. 60 % av stillingen brukes til prorektorrolle, mens prorektor bruker 40 % innen henholdsvis forskning og undervisning. Enheten prorektorene kommer fra kompenseres for 50 % lønn i perioden. Prorektor får et kronetillegg i tillegg til grunnlønn for rollen.

Grunnenhetsleder blir ansatt på samme måte som instituttledere i dag. Det vil bli en reduksjon med en leder i forhold til dagens situasjon.

Det formaliseres en funksjon som faggruppekoordinator. Funksjonen kompenseres med et kronetillegg i tillegg til grunnlønn (alternativt: frikjøp fra noe undervisningstid).

Det innføres et nytt organ på grunnenhetsnivå.

Oslo, 17.09 2020

AHO ORGANISASJON

Ny organisering av faglige enheter ved AHO

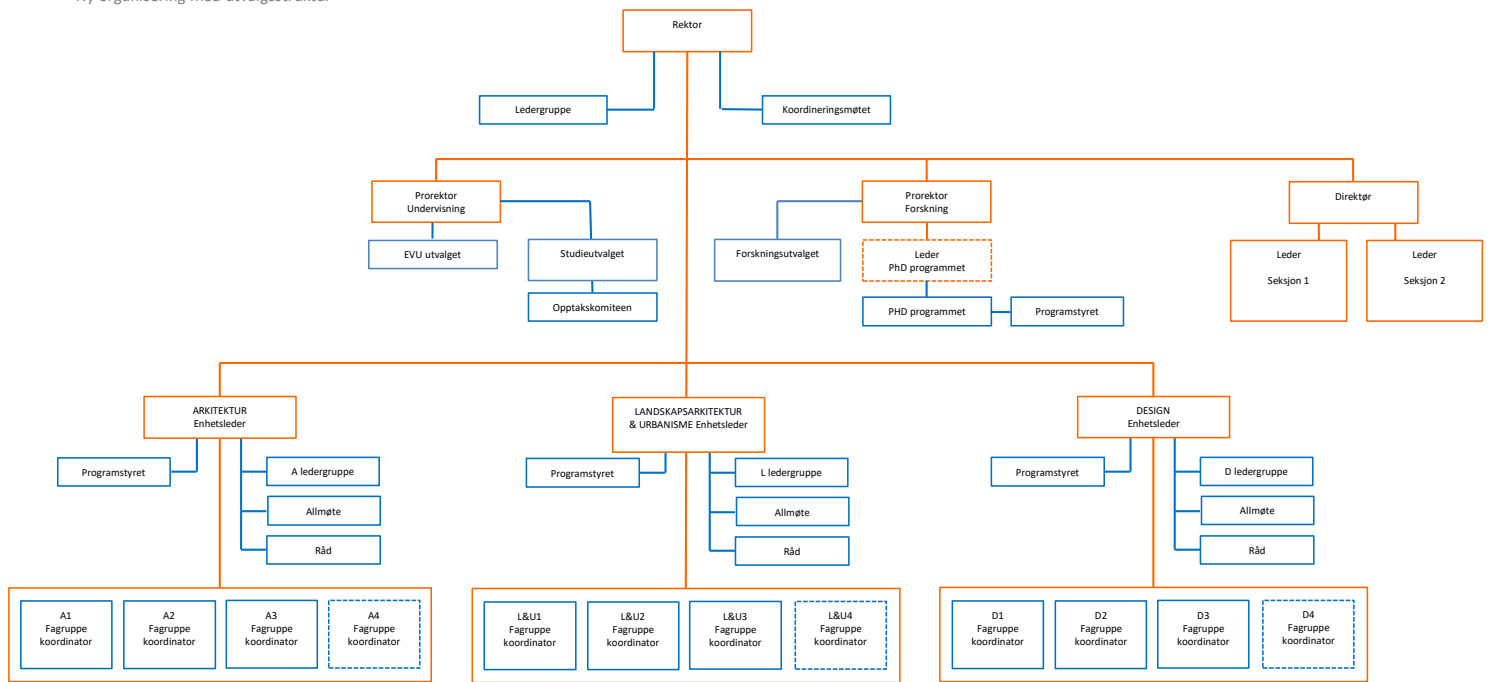
Høringsversjon – 17. september 2020

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

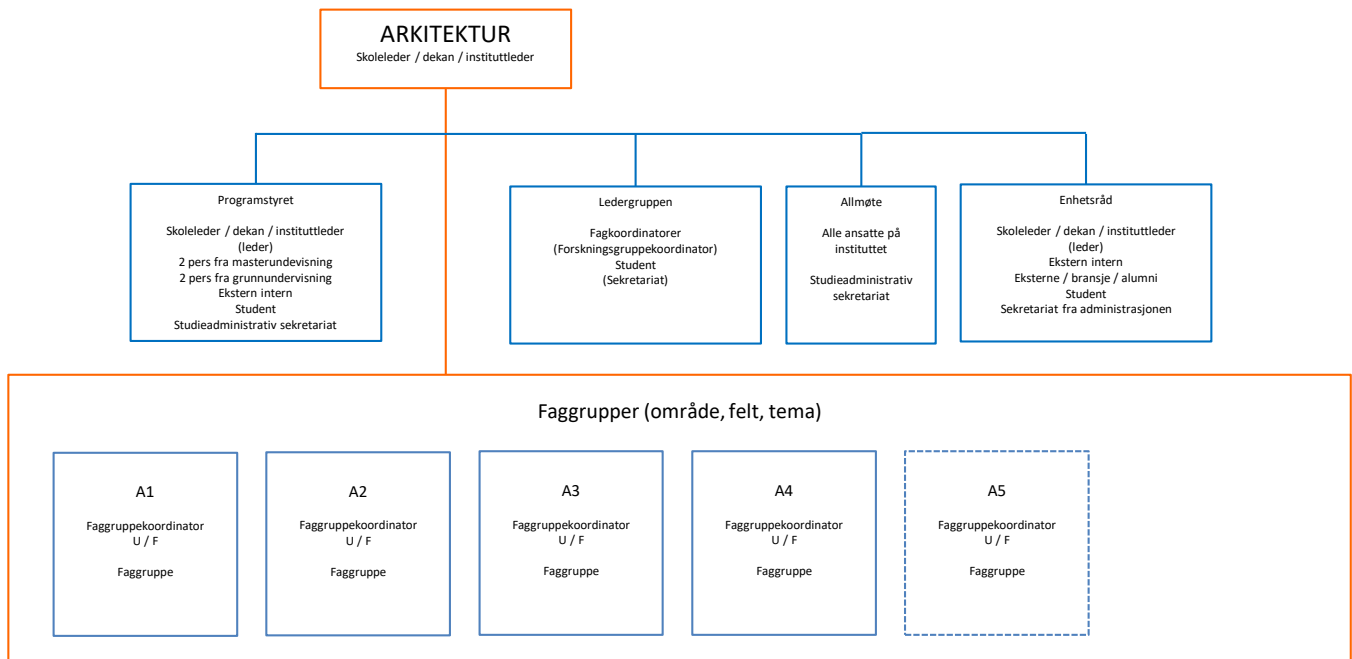
AHO organisasjonskart

Ny organisering med utvalgsstruktur

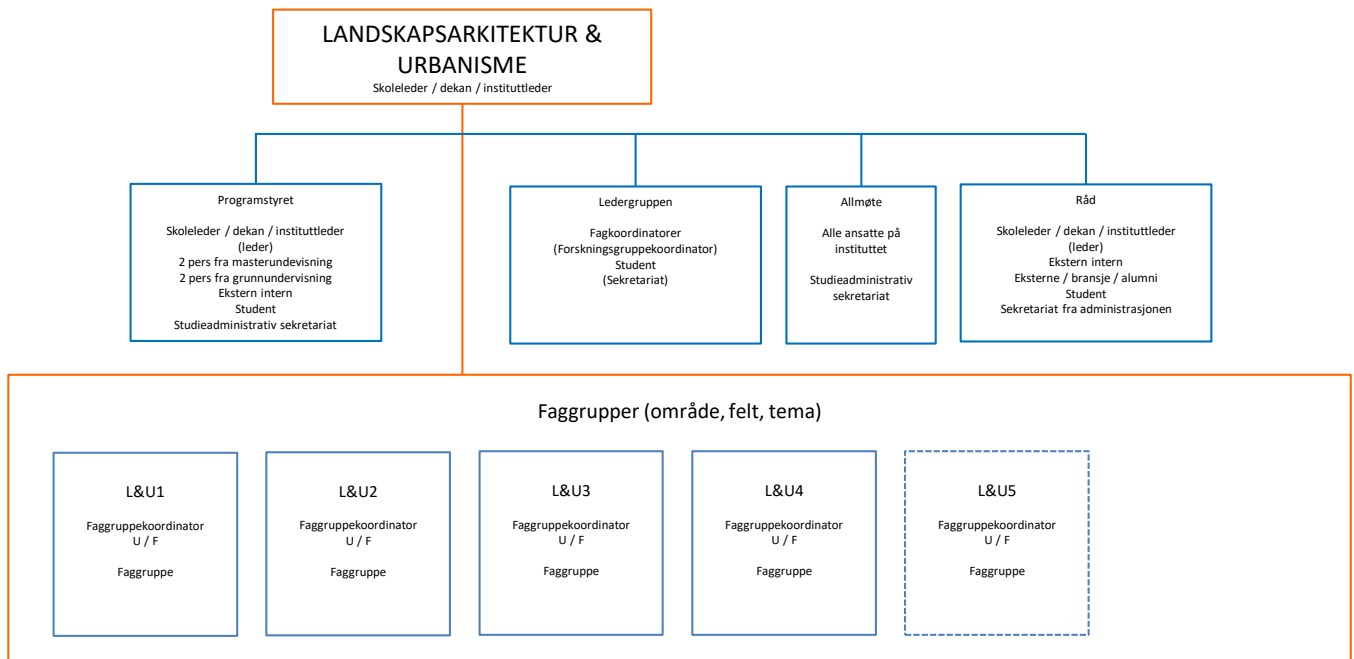
AHO organisasjonskart

Faglig enhet, arkitektur

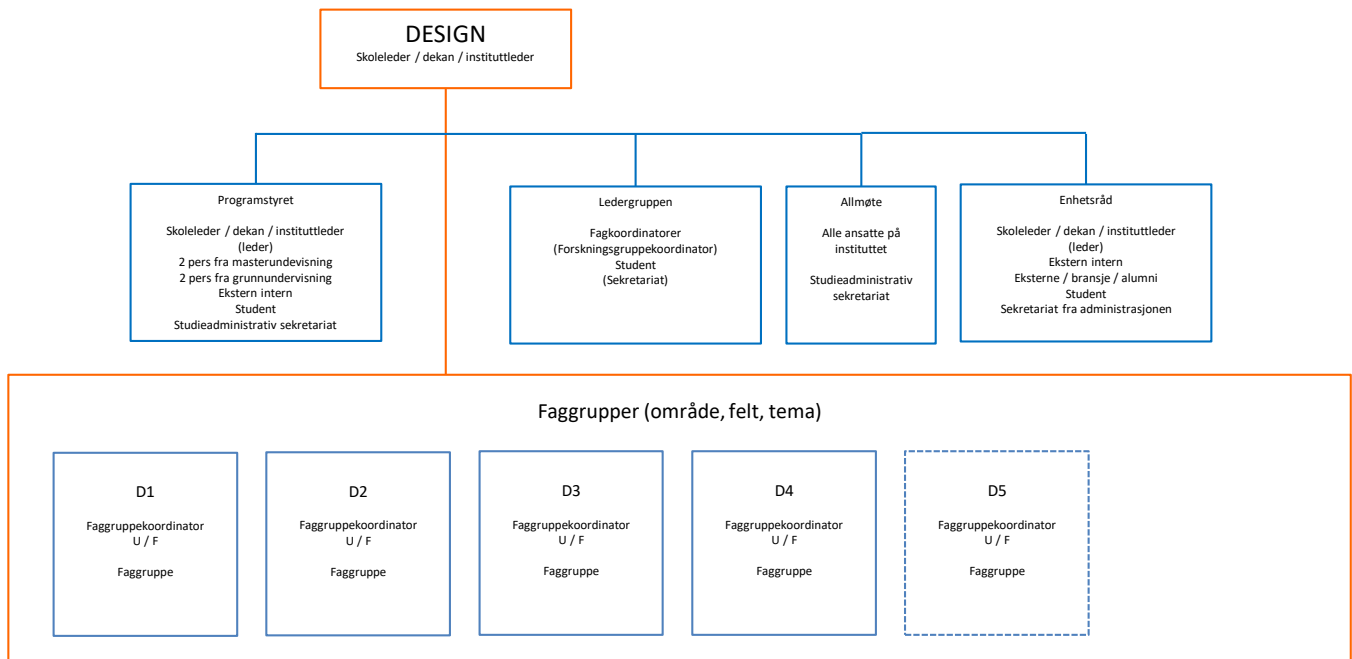
AHO organisasjonskart

Faglig enhet, landskapsarkitektur & urbanisme

AHO organisasjonskart

Faglig enhet, design

www.aho.no

Om høringsinnspillene

Høringsinnspillene er unntatt offetlighet i hht offentlighetsloven § 14.

Høringsinnspillene gjøres tilgjengelig for AHOs ansatte på forespørsel.

Vi har mottatt høringsinnspill fra følgende instanser:

Høringsinstans	Sidetall
Institutt for arkitektur	1
Institutt for design	27
Institutt for form, teori og historie	31
Institutt for urbanisme og landskap	37
Seksjon for utdanning, forskning og formidling	47
Seksjon for digitalisering, ressursforvaltning og HRM	55
Undervisningsutvalg	57
Forskningsutvalg	61
SAHO	63
Bibliotek	64
Karl Otto Ellefsen	65

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Protokoll

Den 21. oktober 2020 ble det avholdt forhandlingsmøte mellom AHO og de tillitsvalgte av omstillingshåndbok og organisasjonskonsept.

Følgende dokumenter var vedlagt saken:

- Organisasjonskart (ny og gammel)
- Omstillingshåndbok
- Mandat til arbeidsgruppe
- Utkast til beskrivelse av prosess og modell

Møtende forhandlingsparter:

Arbeidsgiver: Rektor Ole Gustavsen, direktør Randi Stene og seksjonssjef Helga Hyldmo Ranes.

Arbeidstakerorganisasjonen:

Forskerforbundet: Søren Sørensen (leder), Lise Amy Hansen og Einar Sneve Martinussen

AFAG: Lone Sjøli

NTL: Lene Randem

AHO anførte:

AHO vil fremme et primærforslag og et sekundærforslag for styret:

Primærforslag:

Styret vedtar å opprette prorektor for utdanning og prorektor for forskning.

Styret vedtar at det skal opprettet tre grunnenheter ved AHO, og at disse skal være ha sitt grunnlag i AHO sine tre hovedprogramretninger: arkitektur, design og landskapsarkitektur.

Styret vedtar at det foreslåtte mandat og sammensetning av arbeidsgruppen som skal bearbeide modellen videre. Styret ber om at gruppens arbeid legges frem for styret 3. mars 2021.

Styret delegerer til rektor å sette sammen gruppen i henhold til mandatet.

Sekundærforslag:

Styret vedtar å nedsette en arbeidsgruppe som evaluerer, videreutvikler og bearbeider det foreslåtte organisasjonskonseptet.

Styret vedtar det foreslåtte mandat og sammensetning av arbeidsgruppen. Styret ber om at gruppens arbeid legges frem for styret 3. mars 2021.

Styret delegerer til rektor å sette sammen gruppen i henhold til mandatet.

De tillitsvalgt anførte:

Fagforeningene kan ikke støtte rektors primære forslag om å vedta organisasjonsendringer i styret 28. oktober.

Fagforeningene kan støtte rektor sekundære forslag til vedtak.

Fagforeningene utdyper sitt syn som protokolltilførsel.

Partene kom ikke til enighet om å forhandle organisasjonsendringene som omhandles i det primære vedtaksforslaget.

AHO, 21.10.2020

Ole Gustavsen
Rektor

Søren Sørensen
Forskerforbundet

Lone Sjøli
A-FAG

Lene Randem
NTL

Omorganisering Faglig side ved AHO, 2020

Uenighetsprotokoll

Forskerforbundet, AFAG, NTL

1. Forhandling av organisasjonsendringer

Fagforeningene kan ikke støtte at primærforslaget om vedtak av ny organisasjonsmodell legges frem for vedtak i styret 28 oktober.

De tillitsvalgte har ikke blitt involvert i utviklingen av det foreslåtte organisasjonskartet som fremstår som toppstyrt og hierarkisk.

Høringsinstansenes innspill tar for seg forskjellige momenter ved forslaget, men det går entydig frem at tidsfrister har vært for korte, at prosessen har manglet medbestemmelse og at innspill fra workshop ikke reflekteres i det fremlagte forslaget. Forslaget har ikke fått med den kunnskap som ligger i organisasjonen og fremstår med en manglende kobling mellom analyse og syntese. Innspill fra våre medlemmer og ut fra vår egen side som representanter for fagforeningene bekrefter dette.

Vi opplever at nærmest alle høringsinnspill fra faglig side er kritiske til å vedta den foreslåtte modellen på nåværende tidspunkt. Som tillitsvalgte representerer vi de ansatte. Vi opplever at dersom vi går mot dette og støtter vedtak av modellen er det et brudd med tilliten vi er gitt. Vi mener at en videre prosess vil være riktig og mer fruktbart om modellen ikke vedtas i forkant av en arbeidsgruppes evaluering. Vi ber om at styret støtter oss i dette.

Proessen frem til i dag:

Det forelagte forslaget til omorganisering har frem til i høst vært omtalt som en skisse. Arbeidsgiver har fremholdt at det under vårens Covid-situasjon ikke skulle jobbes med omfattende endringer ved AHO, men at arbeidet med et forslag til omorganisering skulle foregå i høst.

Fagforeningene er tidligere kun blitt informert om at en skisse var under utarbeidelse. Forslaget ble fremdeles betegnet som en skisse i innkalling til IDF-møtet 13. august. I møtet ble det presentert som "forslag til ny faglig organisering som skal vedtas i styremøtet" og at innspill ville mottas gjennom høring. Med begrenset rom for diskusjon og medvirkning fremholdt tillitsvalgte at skolens ansatte forventet at arbeidet med faglig organisering skulle foregå i høst, og ba om et allmøte og redegjørelse til alle ansatte så snart som mulig. Tillitsvalget ble ikke brakt inn i den videre prosessen før etter at høringsinnspillene forelå.

Det er etter vår mening ikke slik partssamarbeidet skal foregå, og kan sees som brudd på Hovedavtalens prinsipp om samarbeide, § 1.1 pkt. 5.

Arbeidsgiver ved rektor vil legge forslaget frem for styret den 28 oktober for vedtak av ny modell for organisasjonen. Konsekvensanalyse og evaluering av modellen er tenkt utført i etterkant av et arbeidsutvalg.

Dette er etter vår mening feil rekkefølge. Konsekvensanalyse og evaluering må gjøres før man vedtar en organisasjonsendring. Dette kan gjøres med utgangspunkt i den foreslåtte modellen, men uten at modellen er vedtatt.

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: Samlede høringsinnspill

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 14

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 67/20 Opprettelse av erfaringsbasert master i systemorientert design

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Randi Stene
Arkivnummer	20/00693-1
Vedlegg:	Søknad om opprettelse av studieprogram Fagmiljøets ressurser Kostnadsoverslag 2021-2023 EVU SOD Kursplan

Instituttleder Rachel Troye er tilstede under behandling av saken.

Institutt for design søker om å opprette et nytt erfaringsbasert masterprogram innen systemorientert design. Dette er et samlingsbasert deltidsstudium på 90 studiepoeng. Studiet går over tre år.

Studieprogrammet er forankret ved Institutt for design.

Studiet er delvis finansiert av egenbetaling fra studenter, mens AHO dekker 62 % av totalkostnadene. Studiet vil etter hvert få studiepoeng- og kandidatinntekter. I oppstartsfasen vil det kunne omdisponeres personalkrefter innad i instituttet, noe som bidrar til at det ikke vil være behov for friske midler utover studentbetalingen for gjennomføring av studiet.

Som selvakkrediterende institusjon er det styret som skal sikre at studieprogrammet dekker de formelle krav til akkreditering i henhold til *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning* (studiekvalitetsforskriften) og *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning* (studietilsynsforskriften).

Studieplanen er behandlet og godkjent av Undervisningsutvalget 19. oktober. Ledergruppen har behandlet søknaden og sluttet seg til søknaden.

Det er et godt gjennomarbeidet studieprogram som legges frem for styret, og administrasjonen vurderer at de krav som stilles for akkreditering er ivarettatt. I søknaden redegjøres det for sentrale områder som studiets relevans, faglige kvalitet, helhet og sammenheng, læringsutbytte og studiekvalitet.

Forslag til vedtak:

Styret vedtar å opprette en erfaringsbasert master i systemorientert design (90 stp) slik det fremgår av saksframlegg.

Søknad om opprettelse av studieprogram: erfaringsbasert videreutdanningsmaster innen Systemorientert Design (SOD)

Bakgrunn

Systemorientert design bidrar både med en måte å tenke på – men også med en metodikk for å visualisere og kommunisere rundt komplekse problemer. På denne måten er SOD en verdifull metode og kompetanse for å forstå, kommunisere og å finne kloke intervensjoner som hjelper oss å utvikle bedre samfunn.

Systemorientert design kombinerer systemtenkning med designtenking til en ny design praksis. Systemtenkning fokuserer på hvordan ulike organisasjoner (systemer) påvirker og påvirkes av hverandre. Verden blir mer kompleks og når vi forsøker å finne en løsning oppdager vi stadig at det som kan løse et problem ett sted, kan skape nye problemer andre steder. Det er svært vanskelig å etablere en full oversikt over alle konsekvenser og vi får stadig ny innsikt etterhvert som vi jobber med å teste ut løsninger.

For å løse komplekse problemer må vi samarbeide på tvers av fag og roller, og for å lykkes med dette må vi oppnå felles forståelse for hvordan ting henger sammen og påvirkes av hverandre. Vi må evne å fange innsikt underveis i prosessen og vi må forsøke å forstå mulige utilsiktede effekter. Dette er tilnærmet umulig å gjøre med tekst eller ord alene. Visualisering er et svært viktig bidrag til å utvikle bedre måter å håndtere økende sammenfiltring og kompleksitet.

I de aller fleste yrker og situasjoner opplever vi problemer med samarbeid og beslutninger. Slike problemer er ofte forårsaket av kompleksitet. Kompleksiteten kan være teknologisk, sosial eller forårsaket i organisasjonen. Vi alle opplever at vi snakker forbi hverandre og har vanskeligheter for å oppnå konsensus i komplekse situasjoner da vi alle bare forstår brøkdeler av en kompleks problemstilling.

Samtidig blir vi som designere og andre yrkesgrupper konfrontert med stadig større kompleksitet i prosjektene vi jobber med. Det er utfordrende med forskjellige perspektiver for å kunne kommunisere meningsfullt om utfordringer, problemer og løsninger. Vi trenger bedre metoder for å jobbe med denne kompleksitet. Dette gjelder for alle designfagene: industridesign, tjeneste- og interaksjonsdesign, og bidrar til å styrke dem og gi dem bedre gjennomslagskraft. Det gjelder også for andre fagområder på tvers av AHO, som for eksempel urbanisme.

SOD er en tilnærming til kompleksitet som er påvirket av og tilpasset til designerens måte å tenke på. Den kan fint anvendes av folk som ikke er designere da metoden er fleksibel og kan tilpasses individuelle behov og situasjoner. SOD skaper en oversikt over komplekse problemstillinger som kan deles mellom aktører som er involvert eller berørt av problemstillingen. SOD skaper grunnlaget for omforent handling.

De som praktiserer SOD kommuniserer ved å ydmykt invitere mennesker inn til å utvikle en felles overordnet forståelse for komplekse problemfelt. Konsekvensen av dette er at SOD er viktig for å bygge broer mellom siloer og er en katalysator for å lykkes med tverrfaglig samarbeid. Det ligger også innbakt i SOD at man benytter alle fagområder representert ved AHO for å finne riktige og gode intervensjoner.

Denne deltidsmasteren vil brukes som et middel for å videreutvikle det tverrfaglige arbeidet innenfor Institutt for design så vel som på tvers av hele AHO ved at ulike lærekrefter blir invitert inn og vi ønsker å rekruttere studenter med ulike bakgrunner.

Etterspørsel

Vi ser en økende etterspørsel etter SOD kompetanse i offentlig sektor der man har behov for å utvikle tjenester som henger sammen i et hele. Blant annet har NAV et SOD miljø – og en av våre ferdige utdannede amerikanske studenter jobber som Systems Designer at Design Institute for Health i Austin, Texas. Halogen er det designfirmaet i Norge som har brukt SOD mest og som også har deltatt i videreutvikling av SOD. SOD har vært sentralt i DIFI og DOGAs STIMULAB prosjekt som har vært en stor suksess i utvikling av meget komplekse problemstillinger i offentlig sektor.

Videre har EAT ansatt personer med SOD kompetanse, og det samme har flere andre designbyråer.

Flere store selskaper benytter personer med SOD kompetanse i sin utvikling av tjenester og digitalisering. Blant annet bruker teknologiselskaper som SEMCON SOD i utvikling av nye prosjekter. Vi mottar stadig henvendelser fra folk som vil lære dette. SOD kompetanse vil bidra overalt hvor det er alvorlige utfordringer med å forstå komplekse prosesser og å innrette perspektiver for å kunne kommunisere meningsfullt om utfordringer og problemer – og implementere løsninger inn i komplekse sammenhenger.

Fagmiljøet rundt systemorientert design opplever en øket etterspørsel og oppslutningen om den årlige konferansen RSD øker både i Norge og internasjonalt. RSD er konferansen for systemisk design som ble startet av SOD miljøet på AHO i 2012. I år har RSD9 som går digitalt femhundre deltagere fra hele verden.

Utvikling

AHO sitt miljø rundt Systemorientert design er verdensledende og nyter stor respekt i fagmiljøet over hele verden. Vi har studenter fra alle kontinent som gir oss svært gode tilbakemeldinger og får spennende jobber både i Norge og i sine hjemland.

Strategisk betydning for AHO

AHO har videreutdanningsmastere innen Urbanisme og Arkitekturvern. Det har vært et uttalt ønske å etablere en videreutdanningsmaster innen design, også for å svare på utviklingsavtalen som AHO har inngått med KD, samt mål om livslang læring i langtidsplan for forskning og utdanning. De erfaringene, studentene fra et variert praksisfelt som deltar på videreutdanningsmasteren vil tilføre fagområdet, instituttet og AHO verdifull kunnskap som igjen blir tilført vår egen masterutdanning.

For at AHO skal nå sine strategiske mål, i Agenda 2025, med fokus på bærekraft, samarbeid og fremtredende ekspertise mener vi at SOD er en viktig potensiell bidragsyter.

SOD fagfeltet er strategisk høyst relevant for design fagene ved Institutt for design, da det styrker deres samfunnsrelevans og mulighet for påvirkning. Videre er det relevant for andre fagfelt ved AHO.

Samfunnsmessig Relevans

Evnen til å løse komplekse problemer er identifisert som den viktigste kompetansen for det 21. århundret (World Economic Forum). ¹

UNESCO *Education for Sustainable Development Goals*² definerer *Systems thinking competency* som det første kriterium blant åtte kriterier hvor de fleste er høyst relevant for designere generelt og for SOD spesielt. Gjennom SOD vil designere forstå den kompleksitet deres løsning skal passe inn i. Kanskje vel så viktig er at systemorientert design et viktig bidrag for å forstå kompleksitet og se nye sammenhenger gjennom sin evne til å visualisere – også for folk som ikke er designere. Dette skaper en felles forståelse for situasjonen, for utfordringer og for å kunne identifisere muligheter for å utvikle bedre løsninger.

¹ http://www3.weforum.org/docs/WEF_Annual_Report_18-19.pdf

² <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000247444>

Om studieprogrammet

Formelt grunnlag

Programmet er utviklet og ferdigstillet på bakgrunn av sentrale krav i Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften), NOKUTs Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften), samt AHOs Kvalitetssikringssystem forankret i Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven).

Økonomimodell og overordnet økonomisk estimat for opprettelse av erfarings basert videreutdanningsmaster innen SOD

Denne deltidsmasteren vurderes som «ikke økonomisk aktivitet», noe som innebærer at staten må betale minst 51% av de faktiske kostnadene og vi må følge de regler som gjelder for innkreving av egenbetaling.

SOD masteren som søkes opprettet er en erfaringsbasert mastergrad og skal delfinansieres av egenbetaling fra studentene, i henhold til egenbetalingsforskriften §3-2 som fastsetter unntak fra gratisprinsippet

I arbeidet med opprettelse av denne mastergraden er det pågående arbeidet med å etablere en budsjettmodell for de etablerte erfaringsbaserte masterprogrammene lagt til grunn. Dette er en modell som er under utarbeidelse, og det dermed senere kan komme justeringer på, men som vi likevel mener danner et bilde av økonomien.

Vedlagte kostnadsoverslaget gir et økonomisk totalbilde for gjennomføring av SOD viderutdanningsprogrammet iht budsjettmodellen for denne type virksomhet.

Den skisserte økonomimodellen vil variere hva angår AHOs bidrag og de lønnskostnader som årlig budsjetteres inn for programmet. Modellen skal gi et økonomisk nullresultat.

Under trekker vi ut direkte utgifter og inntekter:

Direkte utgifter i 2021:

Årlige direkte lønnskostnader: 700 000

Årlige direkte kurskostnader: 400 000

Sum kostnader: 1 100 000

Inntekter i 2021:

Egenbetaling student: 1 300 000

Studiepoeng og kandidatfinansiering blir bevilget to år etter avlagt studiepoeng og ferdig kandidat. Dette beregnes til NOK 800 000 i året (basert på en 80% gjennomføringsgrad). (fra statens finansieringsmodell). Dette betyr at det kun vil være studentenes egenbetaling som kommer inn som friske midler de første årene.

De nye direkte kostnadene for studieprogrammet vil ikke overstige inntektene fra studentenes egenbetaling. Det er samtidig rom i instituttets bemanningsplaner til å kunne reallokere undervisningskrefter til dette studiet. Etablering av studiet vil dermed ikke føre til en økning av AHOs samlede kostnader.

Mål

Masterstudiet har som mål å gi faglige kunnskap og innsikt i forsknings- og utviklingsarbeid innen systemer og design. Kandidatene vil lære om systemisk tenkning, studere systemer og metoder for å kunne oppsøke kompleksiteten som ligger i de mange sammenhenger mellom ulike systemer. Dette vil gjøre kandidatene bedre rustet til å delta aktivt i faglige og offentlige debatter gjennom et holistisk perspektiv og evne til «sensemaking» i store komplekse sammenhenger. Studiet vil gjøre kandidaten i stand til å kritisk vurdere store systemer og sammenhenger. De vil lære å analysere ulike systemer, hvordan disse kan påvirkes og redskaper og løsninger for å oppnå dette. Studentene vil også utvikle ferdigheter for hvordan unngå eller forsøke å forutsi uventede og uønskede konsekvenser av designløsninger. Dette kan for eksempel være særlig viktig i et bærekraftsperspektiv.

Nivå

Fullført utdanning kvalifiserer for mastergrad i System Orientert Design.

Innhold

Studiet er bygget opp av 8 moduler + masteroppgave.

1. SOD og Gigamapping
2. Tverrfaglig samarbeid og Systemteorier
3. Systemiske relasjoner. Systemer i offentlig forvaltning og privat næringsliv
- 3b Studietur RSD10 TU Delft
4. Kompleksitet & Bærekraft
5. Avansert SOD praksis og metoder
6. Kreativitet i Systemisk design
7. SOD involvering og implementering av løsninger
8. Forberedelse til Masteroppgave
9. Masteroppgave

For detaljer, se vedlagte studieplan

Organisering og struktur

Videreutdanningsmaster i SOD er et samlingsbasert deltidsstudium. Studiet omfatter 90 studiepoeng og går over tre år. 30 poeng hvert år. Studiet er tilrettelagt for å kunne kombineres med jobb (samlingene vil normalt være på ukedager, det betyr at disse dagene vil man ikke kunne være tilstede på jobb). Studiet består av 8 selvstendige moduler som man tar over to år. Det tredje året er avsatt til masteroppgaven (Modul 9).

De fleste modulene omfatter 2 seminarer á tre dager, ett av disse to vil være med digitalt oppmøte for å redusere reisebehov. Dette betyr at hvert kalender-år skal kandidaten delta på 4 moduler som hver krever 6 dager tilstedeværelse.

Læringsutbytte

Masterstudiet øker kandidatenes formelle kompetanse, styrker faglige kunnskap og gir innsikt og kompetanse i forsknings- og utviklingsarbeid innen systemer og design. Kandidatene vil lære om systemisk tenkning, studere systemer og metoder for å kunne oppsøke kompleksiteten som ligger i de mange sammenhenger mellom ulike systemer.

Videreutdanningsmaster i SOD gir kunnskap om systemteorier, tverrfaglige teorier, praksiser og prosjekter knyttet til komplekse problemstillinger.

Studentene får kompetanse i å skrive faglig-akademiske tekster og vil være skodd til å delta i faglig og offentlig debatt om systemer og helhetsforståelse samt hva/hvordan vi kan påvirke systemer i en positiv retning.

Læringsmiljø og dimensjonering av studiet

AHO vil ta opp omlag 25 kandidater til studiet. Her får kandidatene et faglig felleskap med representanter fra privat og offentlig virksomhet samt fra forskningsmiljøene.

Videreutdanningsmaster i SOD består av seminarer med forelesninger og diskusjoner. Disse krever tilstedeværelse og frammøte er obligatorisk (Annenhver samling vil være digital – Zoom eller tilsvarende. Undervisningsopplegget krever en høy grad av selvstudium og betydelig egeninnsats.

Eksterne aktørers medvirkning i kvalitetssikringsarbeidet

Programmet vil på lik linje med AHOs øvrige programportefølje ha forelesere eksempler fra bransjen inn i undervisningsopplegget. Bransjen medvirkning på cases og på problemdefinering sees på som svært viktig for faglig relevans. Vi har mange her vi kan dra nytte av fra både design bransjen (spesielt Halogen) og teknologibedrifter med mer.

Internasjonalisering og kobling til FoU

AHO er en internasjonal institusjon med cirka 30% internasjonale studenter på Master. SOD masterkursene har historisk hatt en relativt stor andel internasjonale studenter og dette har bidratt til å posisjonere AHO design og SOD internasjonalt. Vi vet at det er internasjonal interesse for denne videreutdanningsmasteren.

AHO er stolt av sin forskningdrevet undervisning men også sin undervisningsdrevet forskning. Gjennom Systemic Design Association er vi tett påkoblet forskning i SOD miljø spesielt i Zurich, Delft, Torino og i tillegg India, Kina, Australia, Canada og USA.

Birger Sevaldson med resten av SOD miljøet har utviklet faget i stor grad igjennom undervisning på ulike nivåer i ulike rammer. Videreutdanningsmasteren vil ytterligere styrke det faglige utviklingsarbeidet sammen

med erfarne studentene som har arbeidspraksis fra et bredt spekter av fagfelt. Dette vil bidra til å bygge ny kunnskap og metoder innen SOD og styrke AHOs egen utdanning.

AHO har et forskningssamarbeid med USN avdeling for Systems Engineering Kongsberg i form av prosjektene H-seif og H-seif 2. Det er gjennom dette også god kontakt med en rekke teknologibedrifter slik som SEMCON, TECHNIP FMC, Kongsberg gruppen og andre.

Vi søker nå som vi har etablert en varig relasjon med ETH gjennom Tobias Luthe nye forsknings prosjekter i feltet sirkulær design.

Ellers har forskningen rundt SOD vært undervisnings og praksisbasert og rammeverket for disseminering av dette har i stor grad vært SDA og RSD konferansene. RSD konferansene utgjør i dag forskningsfronten i feltet systemisk design. Det har blitt produsert en lang rekke akademiske publikasjoner i denne sammenheng.

Rekrutteringsgrunnlag

Målgruppen for programmet er alle som har ansvar for å utvikle egne og andres prestasjoner i forhold til komplekse problemstillinger. Det kan være designere, ingeniører, mellomledere, prosjektledere, personer med utviklingsansvar eller spesialister med høye krav til å bidra inn i en større helhet. Det er et ønske at deltakere dekker et vidt spekter av roller og stillinger innen privat næringsliv, offentlig sektor, idrett og frivillige organisasjoner.

Etter en utdanning i SOD vil kandidatene ha utviklet en måte å tenke på, og en metodikk, som gjør at de er i stand til å foreslå gode intervensjoner som skaper bedre løsninger i et holistisk perspektiv.

I første rekke tror vi at mange kandidater vil komme fra offentlig sektor og frivillig sektor der man allerede har blitt kjent med tjenstedesign. Kurset er like relevant for ledere og mellomledere i næringslivet og vi vil også søke å nå disse ikke minst gjennom designbyråene som allerede er «venner av SOD».

Fagmiljøets kompetanse, robusthet og faglig relevans

Fagmiljøet rundt SOD springer i utgangspunktet ut fra Birger Sevaldson, men det har i dag et sterkt faglig økosystem som er robust og ikke avhengig av Sevaldson. Tobias Luthe, Josina Vink, Jonathan Romm, Manuela Aguirre, Andreas Wettre, er en del av miljøet på AHO. Institutt for design har flere PhDer tett knyttet til SOD (for eks Sigrun Lurås og Manuela Aguirre) og det er nå flere på vei som er i ulike faser.

I tillegg er det et omland som består av Abel Crawford (agroøkolog) Tore Gulden (designprofessor OsloMet) Kristin Støren Wigum (Designer i Gaia Trondheim og førsteamanuensis OsloMet) Bendicte Wildhagen (designer DOGA), Adrian Paulsen (designer Halogen) og mange flere. Videre er det et internasjonalt miljø som kan fungere som innleide forelesere og fagrådsmedlemmer. Disse inkluderer Peter Jones (OCADU) Silvia Barbero (POLITO) Evan Barda (Georgetown uni), og mange flere .

SOD miljøet på AHO preger mye av den internasjonale utviklingen i faget.

Fagressurser tilknyttet den erfarings baserte videreutdanningsmasteren innen Systemorientert Design

Faglig nettverk

Systemorientert Design (SOD)¹ er en «dialekt» i et større voksende felt som kalles for Systemisk Design². *Systemic Design Association* (SDA) er en ideell forening som fremmer feltet ved å støtte arrangementen av *Relating Systems Thinking and Design* konferansene (RSD)³ Dette har generert et rikt og tett nettverk med akademikere og praktikere som kan støtte SOD master. Det er en rik tilgang på fagartikler på www.systemic-design.net.

Vi har i alle år hatt et tett samarbeid med både HALOGEN og DOGA. Her kan nevnes STIMULAB prosjektet / stimuleringsordningen (støttet av KMD) og dette prosjektets suksess, delvis takket være en veldig systemisk og tverrfaglig tilnærming til samfunnsfloker hvor SOD har vært sentralt. Dette prosjektet har fått økt støtte i 2020 da resultatene har gjort inntrykk. Dette sikrer en relasjon til systemisk design praksis som skaper en link til praksis og utøvelse og inn i forskning på SOD.

Vi er involvert i en rekke kontakter som utgjør et nettverk som inkluderer NAV, NMBU, Pådriv, EAT, med mange flere. Av utenlandske læringsinstitusjoner vi har mest samarbeid med kan vi nevne TU Delft, OCADU Toronto, POLITO, ETH, Chalmers, NID India, OsloMet..

Vi har særlig gjennom Birger Sevaldson's men også gjennom Andreas Wettre engasjement i Systems Engineering (SE) i Kongsberg USN et stort nettverk med industrien, bedrifter og offentlige organisasjoner i Norge. Vi er med dette også involvert i forskning rundt bruk av SOD i kombinasjon med SE for å skape innovasjon i industrien. Dette gjennom HSEIF prosjektet der SOD har vært spesielt involvert i å bruke SOD metodikk for å bygge broer mellom siloer og sikre at de «mykere» siden av utviklingen blir ivaretatt gjennom hele prosessen. H'en står for Human og der målet er å utvikle teknologi med empati. (HSEIF = Human Systems Engineering Innovation Framework). HSEIF 2 starter opp nå med en ramme på 12 mill.

Gjennom Tobias Luthe og Birger Sevaldson har SOD miljøet også vært involvert i forskningen rundt bærekraft og stedsutvikling. Tobias er tilknyttet ETH i Zurich og har arbeidserfaring fra bærekraftig turisme og stedsutvikling i fjellområder i Sveits og igjennom Monviso instituttet⁴ i Italia

¹ www.systemsorienteddesign.net

² www.systemic-design.net

³ Rsd9.org

⁴ <http://monviso-institute.org/>

SOD har vært den sentrale pådriveren til å start Systemic Design Association (SDA) en forening registrert i Norge. SDA er styringsenhet for RSD konferansene og utgjør det viktigste internasjonale nettverksorgan for hele feltet.

RSD konferansen er den viktigste pådriveren for forskning i feltet og AHO / SOD har hat en god representasjon og publiseringer gjennom denne kanalen og tilknyttede designforsknings journaler

Dette nettverket gjør at vi har en stor bank å hente lærekrefter fra.

Undervisningskrefter

Seminarseriene undervises av AHOs lærere samt en gjesteforelesere hentet fra Systemic Design Associations (SDA) nasjonale og internasjonale nettverk.

Studieansvarlig:

Birger Sevaldson, Tobias Luthe og Andreas Wettre

Studieleder: Andreas Wettre

Denne deltidsmasteren har en klar ambisjon om å utvikle vårt samarbeid mellom de ulike design områdene ved AHO.

Tabell 2: Fagmiljøets planlagte faglige bidrag i studiet

Ressurs behov for SOD EVU

Oppstart 2021

750 timer for 30 studiepoeng – 250 timer for undervisning og veiledning og 500 timer til selvstudier, pensum litteratur og oppgaver.

Birger Sevaldson leverer 50 timer

Andreas Wettre leverer 120

Andre ansatte og eksterne leverer 80 timer

Tabell 2: for fagmiljøet som bidrar med mer enn 0.1 årsverk i studiet

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Ansatte som bidrar faglig	Stillingsbetegnelse ¹	Ansettelses forhold ²	Faglige årsverk i studiet				Årsverk i andre studier oppgi studium og inst. navn ⁴	Undervisnings-/veilednings-område i studiet	Ekstern praksiserfaring ⁶	
			Total ³	U&V	FoU	Annet				
Birger Sevaldson	Professor	Fast	1.0	0.2	0.4	0.4		SOD + Gigamapping		
Andreas Wettre	Første amanuensis	Åremål	0.5	0.5				SOD + samarbeid og ledelse		
Tobias Luthe	Professor	Åremål	0.5	0.1	0.2	0.2		SOD +		
Josina Vink	Første amanuensis	Fast	0.3	0.05	0.25		0.7	SOD + SD		
Manuela Aguirre	Første amanuensis	Åremål	0.2	0.05	0.05	0.1	0.3	SOD + SD		
Jonathan Romm	Første amanuensis	Åremål	0.6	0.1	0.1	0.4	0.4	SOD + SD + ID		
Håkan Edeholt	Professor	Fast	0.2	0.05	0.05	0.1	0.8	ID + SOD		
Mosse Sjøastad	Første amanuensis	Fast	0.1	0.05	0.05		0.9	IX + SOD		
Adrian Paulsson	Praksis/første amanuensis (Halogen)	midlertidig	0.1	0.05	0.05		0.9	SOD + SD + Gigamapping		
Tore Gulden	Professor	Midlertidig	0.1	0.1						
SUM			3.6							

SOD = Systemorientert design

SD = tjenstedesign

ID = industridesign

IX = interaksjonsdesign

[illegible]

Ltr		
	82	860000
74		691400
78		765100

Fagressurser tilknyttet den erfarings baserte videreutdanningsmasteren innen Systemorientert Design

Faglig nettverk

Systemorientert Design (SOD)¹ er en «dialekt» i et større voksende felt som kalles for Systemisk Design². *Systemic Design Association* (SDA) er en ideell forening som fremmer feltet ved å støtte arrangementen av *Relating Systems Thinking and Design* konferansene (RSD)³ Dette har generert et rikt og tett nettverk med akademikere og praktikere som kan støtte SOD master. Det er en rik tilgang på fagartikler på www.systemic-design.net.

Vi har i alle år hatt et tett samarbeid med både HALOGEN og DOGA. Her kan nevnes STIMULAB prosjektet / stimuleringsordningen (støttet av KMD) og dette prosjektets suksess, delvis takket være en veldig systemisk og tverrfaglig tilnærming til samfunnsflokke hvor SOD har vært sentralt. Dette prosjektet har fått økt støtte i 2020 da resultatene har gjort inntrykk. Dette sikrer en relasjon til systemisk design praksis som skaper en link til praksis og utøvelse og inn i forskning på SOD.

Vi er involvert i en rekke kontakter som utgjør et nettverk som inkluderer NAV, NMBU, Pådriv, EAT, med mange flere. Av utenlandske læringsinstitusjoner vi har mest samarbeid med kan vi nevne TU Delft, OCADU Toronto, POLITO, ETH, Chalmers, NID India, OsloMet..

Vi har særlig gjennom Birger Sevaldson's men også gjennom Andreas Wettre engasjement i Systems Engineering (SE) i Kongsberg USN et stort nettverk med industrien, bedrifter og offentlige organisasjoner i Norge. Vi er med dette også involvert i forskning rundt bruk av SOD i kombinasjon med SE for å skape innovasjon i industrien. Dette gjennom HSEIF prosjektet der SOD har vært spesielt involvert i å bruke SOD metodikk for å bygge broer mellom siloer og sikre at de «mykere» siden av utviklingen blir ivaretatt gjennom hele prosessen. H'en står for Human og der målet er å utvikle teknologi med empati. (HSEIF = Human Systems Engineering Innovation Framework). HSEIF 2 starter opp nå med en ramme på 12 mill.

Gjennom Tobias Luthe og Birger Sevaldson har SOD miljøet også vært involvert i forskningen rundt bærekraft og stedsutvikling. Tobias er tilknyttet ETH i Zurich og har arbeidserfaring fra bærekraftig turisme og stedsutvikling i fjellområder i Sveits og igjennom Monviso instituttet⁴ i Italia

¹ www.systemsorienteddesign.net

² www.systemic-design.net

³ Rsd9.org

⁴ <http://monviso-institute.org/>

SOD har vært den sentrale pådriveren til å start Systemic Design Association (SDA) en forening registrert i Norge. SDA er styringsenhet for RSD konferansene og utgjør det viktigste internasjonale nettverksorgan for hele feltet.

RSD konferansen er den viktigste pådriveren for forskning i feltet og AHO / SOD har hat en god representasjon og publiseringer gjennom denne kanalen og tilknyttede designforsknings journaler

Dette nettverket gjør at vi har en stor bank å hente lærekrefter fra.

Undervisningskrefter

Seminarseriene undervises av AHOs lærere samt en gjesteforelesere hentet fra Systemic Design Associations (SDA) nasjonale og internasjonale nettverk.

Studieansvarlig:

Birger Sevaldson, Tobias Luthe og Andreas Wettre

Studieleder: Andreas Wettre

Denne deltidsmasteren har en klar ambisjon om å utvikle vårt samarbeid mellom de ulike design områdene ved AHO.

Tabell 2: Fagmiljøets planlagte faglige bidrag i studiet

Ressurs behov for SOD EVU

Oppstart 2021

750 timer for 30 studiepoeng – 250 timer for undervisning og veiledning og 500 timer til selvstudier, pensum litteratur og oppgaver.

Birger Sevaldson leverer 50 timer

Andreas Wettre leverer 120

Andre ansatte og eksterne leverer 80 timer

Tabell 2: for fagmiljøet som bidrar med mer enn 0.1 årsverk i studiet

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Ansatte som bidrar faglig	Stillingsbetegnelse ¹	Ansettelses forhold ²	Faglige årsverk i studiet				Årsverk i andre studier oppgi studium og inst. navn ⁴	Undervisnings-/veilednings-område i studiet	Ekstern praksiserfaring ⁶	
			Total ³	U&V	FoU	Annet				
Birger Sevaldson	Professor	Fast	1.0	0.2	0.4	0.4		SOD + Gigamapping		
Andreas Wettre	Første amanuensis	Åremål	0.5	0.5				SOD + samarbeid og ledelse		
Tobias Luthe	Professor	Åremål	0.5	0.1	0.2	0.2		SOD +		
Josina Vink	Første amanuensis	Fast	0.3	0.05	0.25		0.7	SOD + SD		
Manuela Aguirre	Første amanuensis	Åremål	0.2	0.05	0.05	0.1	0.3	SOD + SD		
Jonathan Romm	Første amanuensis	Åremål	0.6	0.1	0.1	0.4	0.4	SOD + SD + ID		
Håkan Edeholt	Professor	Fast	0.2	0.05	0.05	0.1	0.8	ID + SOD		
Mosse Sjøastad	Første amanuensis	Fast	0.1	0.05	0.05		0.9	IX + SOD		
Adrian Paulsson	Praksis/første amanuensis (Halogen)	midlertidig	0.1	0.05	0.05		0.9	SOD + SD + Gigamapping		
Tore Gulden	Professor	Midlertidig	0.1	0.1						
SUM			3.6							

SOD = Systemorientert design

SD = tjenstedesign

ID = industridesign

IX = interaksjonsdesign

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 68/20 Kallelse førsteamanuensis II innen økologi - Siri Lie Olsen

Dato	28.10.2020
Saksbehandler	Kjersti Kraft Lund Coward
Arkivnummer	20/00677-4
Vedlegg:	Instituttleders begrunnelse CV - Siri Lie Olsen Søknad - Siri Lie Olsen

Institutt for urbanisme og landskap ber styret ved AHO om å kalle forsker og førsteamanuensis Siri Lie Olsen ved NINA (Norsk institutt for naturforvaltning) til en førsteamanuensis II-stilling i 20%, for å undervise i økologi ved AHO. Stillingen er et fireårig åremål.

Instituttleder Lisbet Harboe anbefaler å ansette Siri Lie Olsen på bakgrunn hennes særlige kompetanse og formidlingsevne i utviklingen av økologi-undervisningen ved landskapsarkitekturutdanningen. Norge har få økologer på hennes faglige og akademiske nivå og AHO trenger Lie Olsens kompetanse innen økologisk restaurering, naturbaserte løsninger og landskapsøkologi. Samtidig har hun en fagkombinasjon og formidlingsevne som gjør henne godt egnet til å bidra i andre studieprogrammer ved AHO samt i tverrfaglige forskningsmiljøer på skolen. Denne spesielle kombinasjonen av kompetanse gjør at vi nå ønsker å kalle henne til stillingen og ikke utlyse den.

Kallelsen er hjemlet i lov om universiteter og høyskoler § 6-3 (4), hvor det heter at «når særlige grunner taler for det, kan styret foreta ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger uten forutgående kunngjøring. Slik ansettelse kan ikke foretas hvis mer enn ett medlem av styret motsetter seg dette».

Ansettelsen av Siri Lie Olsen inngår i oppbyggingen av et fagmiljø i økologi ved AHO. Det femårige profesjonsstudiet i landskapsarkitektur skal ha tre vitenskapelige andrestillinger i staben og hun vil med denne ansettelsen bli den andre. Stillingen vil ligge i fast bemanningsplan for instituttet og vil være finansiert på sentralt lønnsbudsjett.

Forslag til vedtak:

Siri Lie Olsen ansettes i 20% stilling som førsteamanuensis II ved Institutt for urbanisme og landskap i en åremålsperiode fra 01.01.2021-31.12.24.

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: Instituttleders begrunnelse

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 25

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: CV - Siri Lie Olsen

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 25

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: Søknad - Siri Lie Olsen

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 25